

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summarium textuale et conclusiones super Sextum

Johannes <de Vanckel>

[Köln], [1. Feb. 1465 vielmehr 1485]

[Liber tertius]

[urn:nbn:de:bsz:31-316114](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316114)

Sūamriū et conclusiōes Sexti

Ideo appellatio ab illa interposita suspendit totū. Quid autē si a repulsiōne interlocutorie fuerit appellatus et appellans succubuit an itez post diffinitiuā appellans debz audiri. vi de in cle. si. e. ti. an etiam iudex post interlocutoriam debeat desistere a processu vsq; ad .x. dies et expectare appellare volentem. vis. hic pulcraz g. in verbo ab ipō. et tenz q non

De vita et honestate clericorum.

Clerici qui

non modicum dignitati clericali ordinis detrahunt et se ioculatores seu goliardos aut buffones faciūt. si p annū illam ignominiosam artē exercuerint ipō iure. Si minori tpe et non desistunt post trinā monitionē. carent omni privilegio clericali. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio Clerici histriones p annū p̄tinuū sūt privati privilegio clericali antea non. si respiscant tertio moniti. Probatur hec conclusio hic i ter. Et intellige hanc conclusiōez de illis clericis q publice et p̄tinue exercent histrionatū. et faciūt spectaculū sui corporis. Deculte aliqd ioci facē non est phibitū. vt hic in .g. ij. de q per Inno. in. c. cum decorē. s. e. titu. Et aduerte q hos ioculatores goliardos et buffones canō vocat histriones. iij. q. j. c. j. de ple. diff. ij. c. pro dilectione. Et dicitur goliardi forte fm Joh. an. Ideo quia solent esse gulosi. ita etiam dicit Jo. in ca. do. nare. lxxvi. diff. Et aduerte fm doctores. q iste annus erit integer et cō

tinnus. Jus enim aut statutum reqrens certum tempus ad hoc vt pena p̄mittatur intelligit de tempore continuo. facit. l. iij. ff. de vsuca. l. cuz heres. §. Stich. ff. de sta. libe. Et quia h̄ text. loquitur simpliciter de quolibet clerico et quolibet privilegio. Ideo locum etiam habet in clericis in sacris constitutis. et etiam in privilegio canonis. fm Archidia. Jo. and. Lapum et Domini. Imo locuz habet i monacho siue in habitu monachali ista p̄mitteret siue extra habitum. quia nomine clericorum cōtinetur. xij. q. j. duo sūt. et facit rō posita in tex. fm Lapū et Domini.

De clericis iugatis

Clerici qui

contraxerūt matrimonia cum vnicis et virginibz.

si deferant tonsuram et vestes clericales. retinent privilegium clericale in persona clericis concessum per canones si q̄s suadente. nec etiam potest talis pro delictis ab eo p̄missis criminaliter aut civiliter trahi ad iudicium seculare. in alijs autem non gaudent privilegio clericali. nec in predictis. nisi tonsurā deferāt et vestes clericales. Hoc dicit

Prima con- Clerici iugati vel etiaz in minoribus dicitur rat. constituti gaudent privilegio multiplici. Patet conclusio. quia p̄mo gaudent in personis privilegio

De clericis coniugatis

canonis si quis suadente. xvij. q. iij.
Secundo gaudet privilegio fori etiā q̄
ad civiles causas q̄uis petitum ab
eis sit lq̄dū. c. seculares. s. eod. li. de
foro p̄petū. Tertio quia non tenent
soluere pedagia. c. q̄q̄. de censu. s. e. li.
Quarto emunitatem habent in exa
ctiōib⁹ et collectis. c. i. de emu. ec.
et hic in. g. verbī ceterū. Quinto cir
ca tutelās et curas non recipiēdas. l.
generaliter. c. de epis. et cler. canoni
ca. xvi. q. i. et. lxxvi. dis. c. fin. Sexto
quia laici nō admittunt ad accusa
tionem clericorum. c. de cetero. de te
sti. de quo. ij. q. vi. in sūma. Septimo
habent privilegiū circa iuramentū
calūnie p̄standū p̄ aliū. c. s. de iura.
calū. Itē octavo habent privilegiū
quo ad familiā. lxxix. dis. iudicatū
l. ij. c. de epis. et cler. Et his privilegijs
renūciare nō p̄t. c. significasti. supra
de fo. p̄pe. Si tñ imiscēt se senis fa
cto perdit privilegiū clericale. scz p̄so
ne. c. perpendim⁹. supra. de sen. excō.
Idem si non deferunt vestes et tonsu
ras clericales. et moniti nō curāt. et
tūc amittūt privilegium fori. c. p̄tingit
ij. c. audientia. d. sentē. ex. supra. de
vestibus clericalibus. vi. c. clerici of
ficia. s. e. de tōsura. vi. g. i. cle. ij. e. tit.
et fina
Secūda con-clis. c. le
ricus coniugat⁹ omni privilegio clerica
li ē p̄uar⁹. fallit hoc solū in duob⁹ ca
sib⁹. Probat hec p̄cto hic in tex. Et
p̄q̄ritur Jo. mō. de hac dispositiōe.
quia olim in coniugatis clericis regu
la fuit p̄ foro ecclīastico et exceptio
nes p̄ foro seculari. ut in mercatur.
supra. e. ex parte. c. fi. de vi. et hone.
cle. Hodie ē ecōtra. ut hic p̄z. Rō āt
p̄verfōis hui⁹ fuit q̄rela et scādalu⁹

seculariū principū. qui granant in
hoc q̄ clerici coniugati erant ita imu
nes sicut non coniugati. Regularitē cō
tra hodie sūt in omnib⁹ de foro ec
clesie. ut h. Fallit h. rta q̄ ad emunita
tē p̄sōe p̄cessā p̄ ca. si q̄s suadēte. xvij.
q. iij. q̄ illa ec̄ gaudēt coniugati. dūmō
tñ q̄ttuor concurrant hic in tex. enu
merata. Primū est q̄ p̄traxit cū vni
ca. Rōnem dat hic. g. ij. Secūdo q̄ cō
traxit cū virgine. sed dicit idē si fuisse
corrupta per ip̄m. et non p̄ aliū. ut
hic in. g. iij. Tertiu⁹ requisitū q̄ defe
ferat tonsurā. de q̄ p. g. in cle. ij. co. ti.
Quartū q̄ vestes deferat clerica
les Aliquorū horū deficientiū non
gaudet privilegio canonis. si quis
suadente. hic in fine. Secūdo fallit in
regula i criminalibus criminaliter
aut civiliter seu pecunialiter intēta
tatis. quia in illis semper cleric⁹ con
iugatus est de foro ecclesie. intellige
concurrentibus quattuor iā enume
ratis. Aliquo enim horū deficien
tiū est d. foro seculari. sicut etiā i om
nib⁹ alijs. de quibus dixi in supra
proxi. p̄clusionē. Patet igitur q̄ cle
ricus coniugatus in civilibus p̄ue
niendus est coram iudice seculari et
tenet hoc Jo. cal. Jo. an. et Domini.
Item patet q̄ non potest esse offici
alis aut vicarius episcopi. qd̄ tenet
Jo. an. supra eodem ti. c. Johannes
et Lupus hic qui dicit q̄ nō potest
esse arbiter aut compromissarius
ad eligendū p̄latū ecclesie. Quid
autē si clericus coniugat⁹ defert du
as vestes vnā clericale. aliā laicale?
Hic q̄ extrinseca vestis debet confi
derari. facit. c. si iudex laicus. infra.
de sententia excommunicationis. Itē
an clericus habens gr̄az p̄trahēdo

Sūmariū et conclusiōes Sexti

videtur renūciare gratie .viij. hic in
g. verbi. clericalis. 7 i. de. g. e. d. resp.

De clericis nō re sidentibus

Consuetudinē

que habet q̄ quōtidiane di-
stributiones dentur p̄ntibus in ci-
uitatib⁹ vbi sūt beneficia. licz nō in-
terfuit diuinis officijs reprobatur. et
statuit q̄ h̄mōi distributiones in q̄
buscūq̄ p̄sistant in rebus dentur so-
lum p̄ntib⁹. et diuinis interessentib⁹
aliter recipiens distributiones non
adquirat dñum in eis. nec facit eas
suas. sed tenetur restituē eas. nisi eū
excuset infirmitas seu iusta 7 rōnabi-
lis corporalis nēitas. aut euicēs ec-
clesie vtilitas. Et idē est obseruādū
in distributionib⁹ p̄ defūctorū ani-
uersarijs largiendis. Hoc dicit

Prima con-

Repro-
bata est
cōsuetudo p̄ quā quōtidiane distri-
butiones dātur p̄ntib⁹. licz diuinis
non interessentib⁹. Probat̄ur hic in
p̄ma parte tex. Aliud tñ ē in corpo-
re p̄bende qd̄ p̄t ex cōsuetudine des-
beri absentis. c. cum omnes. s. de p̄sti.
7 hic in. gl. verbi reprobates. Patz er-
go hic q̄ aliud est residere. aliud di-
uinis interesse. et facit q̄ p̄uilegiat⁹
vt integre in absentia percipiat pro-
uēt⁹ beneficij sui ac si resideret in eo-
dem. nō tñ habebit quōtidiane distri-
butiones. qd̄ tenz h. g. affuerint. Itē
p̄z q̄ licz existēs in seruitio pape pec-
piet integre fructus sui bñficij. vt in
c. cū dilect⁹. supra. e. et ibi p̄z q̄s dicit̄
tur in seruitio pape esse in glō. tñ il-

le non p̄t percipere distributiones fm
doc. Et quid iuris de seruitioibus
cardinaliū tractat hic. Arch. et p̄su e-
tudo hz q̄ etiā percipiūt fructus bñfi-
ciorū. Itēz p̄z q̄ reprobata ē p̄seru-
do q̄ canonic⁹ de foris veniens faci-
ens morā in domo sua ad duas vel
tres dies anteq̄ veniat ad eccliam
habeat distributiones quōtidiane fm
Arch. Bens. 7 Paul. p̄ p̄n. hui⁹ tex.
qd̄ verū si absentauerit se pro nego-
tijs suis aut sua voluntate. secus si p̄
necessitate aut vtilitate ecclie. facit. c.
quīs supra. de offi. ordi. Dominic⁹.
Quid aut de consuetudine. q̄ mor-
tuus in primo anno percipiat om-
nes distributiones quōtidiane. vi
de per Job. an. in regula. nemo. p̄t
7. de reg. iur. in mercul.

Secunda con-

Quo-
tidia-
ne distributiones debent duntaxat
dari diuinis interessentibus. qd̄ fal-
lit in tribus casibus. Probat̄ur hic
in. statum⁹. et in vers. exceptis. Pri-
mus casus est. si fuerit infirmus. fa-
cit. c. 7. de celebra. missa. et intelligit
Iohannes and. de illo qui alias de-
seruiret diuinis si infirmitas nō im-
pediret. alias secus fm eum. per. c. ad
audientiam. supra eodem. quod no-
tanduz contra illos qui non sunt so-
liti intrare ecclesiam. Et patet ex te-
xtu q̄ ratiōne infirmitatis non sub-
trahitur beneficium aut stipendiu⁹
alicui datum pro seruitio personali
quod nota pro doctoribus legenti-
bus et familiaribus fm Dominicū.
Et intellige dummodo infirmitas
sit grauis et manifesta. vt. v. qd̄e. iij.
canone primo. quia et illa excusat
ab horis legendis. ita q̄ infirmus

De prebendis et dignitatibus

etiam post recoualescentiam non tene-
tur horas resumere. fm Jo. an. in. c.
j. s. de cele. missa. Secundus casus est
quoniam iusta et corporalis necessitas excu-
sat beneficiatum ab interessentia. ex
emplum est fm doc. si portiones superflua
ser. aut minuis sanguinem. detent.
aut alias quocumque modo iuste impe-
ditus. fm Archi. vt de conse. di. iij.
c. hi qui. cum pcor. Ideo si non aude-
ret intrare locum beneficii. quia forte
esset habitus extra locum. dum tamen sine
culpa sua. fm Domi. et Jo. an. forte
propter delictum consanguinei sui. aut ali-
as. Tertius casus est si utilitas ecclesie
evidens ipsam excusat ab interessentia
diuinorum. secus igitur si esset utili-
tas occulta. fm Archi. Et facit con-
tra illos qui simulant se procurare
utilitatem ecclesie. quia nihil debet
percipere. Et intellige de procuratoribus
utilitatem illius ecclesie cuius distribu-
tiones percipiunt. fm doc. Nec ob.
c. cum non deceat. s. eo. si. de elect. q.
dic vt hic in. g. verbi utilitas. quam
tenent doct.

Tertia con- Extra di-
stributiones recipiens. cum non
interest diuinis. tenetur eas restituere
etiam si donate essent sponte. Probatur
hic in. s. qui vero. vñ patz q. recipi-
ens re contra dispositionem iuris. non
potest ea cum salua conscientia retinere. sed
tenetur eam restituere. facit. c. ij. de
re. ecc. non alien. An autem remissio pro-
dest. vid. hic in. g. verbi. suas. que te-
net q. sic. qd verum est quando accre-
scunt propter absentiam ipsius alijs ca-
nonicis. secus si deberent conuerti
in utilitatem ecclesie. fm Domi. h.
Quid autem si omnia que dantur.
de beneficio dentur singulis diebus

in pane. vino. frumento. pecunia. et
similibus. An hec constitutio locus
habet in illis vi. hic in. g. penul. que
tenet q. non Item non haberet locus
hec constitutio si quotidiane distri-
butiones darentur non ratione di-
uini officij. sed alterius. puta pro le-
ctione decreti. fm Pau.

Ultima con- Hec co-
stitutio
etiam locum habet in distribu-
tionibus dandis pro defunctorum anni-
uersarijs. Probatur hic in si. textus
Idem si fiat septima. vicesima. aut
alia die memoria defuncti. fm Joh.
and. allega. c. fiii. de testamen. et. c. ex
parte. iij. de verbo. signific. et facit si
capitulum canonicorum inuiteretur
ad sepulturam non habebunt cereos
aut presentias canonici qui non va-
dunt ad funus. licet consuetudo con-
trarium disponderet. nisi in casibus su-
pra exceptis. fm Domi. qui dicit se
illud habuisse in practica

De prebendis et dignitatibus

Accepti regi-
minis cura romanum pon-
tificem sollicitat a prouidendum utilitati
et saluti subditorum in hoc q. inter-
dum dicit noua iura. in eadem etiam ino-
uat antiq. vnde q. antiquit. erat sta-
tutum. q. diocesani locorum nulli ad
aliquam ecclesiam institerent ad pre-
sentationem religiosorum. nisi tantum ei d
prouentibus ipsius ecclesie coram eis

Sūmariū et conclusiōes Sexti

fuerit assignatum. vñ iura episcopalia possit soluere. et congruam sustentatione habere. papa in hac constitutione innouat. et ad omnes ecclesiarū patronos etiam exemptos et alios quoscunq; extendit. et contrariam consuetudinem condemnat. Hoc dicit vsq; in finem

Prima con. Religio si sūt capaces iuris patronatus secularis ecclesie. cuius vigore competit eis presentare. non conferre. Probat hie et in. c. si. s. de iure patro. Pro q; aduerte q; eccleie seculares quattuor modis pertinent ad religiosos fm Panoz. in. c. de monachis. s. eodez. Primo ex donatione laici patroni et consensu episcopi. et tunc licet glō. in allegato. c. auaricie dicat. q; transfertur ius in religiosos non solum presentandi. sed etiam quo ad temporalia. tamē Panoz. post Anton. reprobā illa glō. tenet. q; solum ius presentandi transfertur cuz ipse laicus donās nō plus habeat. pro quō regula neq; mo potest. de regu. iur. Nec obstat confirmatio episcopi. quia qui confirmat non donat. de nouo. c. inter dilectos. de fide instrum. Non ob. etiā. c. pastoralis. de donat. quia ibi epus donauit de consensu tñ patroni laici. hic ecōtra patronus. Secōdo mō eccleia ptinet ad religiosos ex donatione episcopi. et tunc si donauit q; ad temporalia de consensu capli et ex causa. et valet donatio. c. pastoralis. all. et cle. ij. de re. ec. nō alie. Si autē donauit pleno iure vtendo hac generalitate verbor. et iterū valet q; ad temporalia et spūalia. fm. g. in all. c. de monachis. et sequitur Panoz. Si autē simpliciter dicit. donam⁹ vobis illaz ec-

clesiā. tūc tene. c. pastoralis. de dona. et q; alia iura ppetant religiosis vltra redditus temporales. Tertio religiosi hnt. eccleiam ex fundatiōe propria et tenet. g. in. c. de monachis. q; hnt ibi temporalia. et pnt ibi vicarium ponē et deponere. Panoz. tñ tenz q; soluz habent ius patronat⁹. quia et epus in alieno territorio edificans eccleiaz non plus haberet. Quarto spectat ad religiosos ius patronatus variis modis. vt quia dotauerūt eccleiaz tanq; laici. vel adquisuerunt cum vniuersitate. ville. castri &c. Vel patron⁹ laicus dedit eis tñ ius patronatus et solum ius presentandi habent. Et religiosi habētes ius presentandi si scienter indignum presentant sunt privati potestate presentandi pro illa vice. per. c. cum in cunctis. in fine fm Archid. que pena non haberet locum in laicis fm Jo. an. in. c. cum vos. super. g. ij. de offi. ordina. et hic per Archid.

Secunda con. Ad presentationem religiosorum nō debet quis per dio cesanum admitti. nisi ei tñ de proventibus ecclesie fuerit assignatum. vt incumbētia onera per eum valeant sustineri. Probat hie in textu. et in. c. de monachis. supra eodem. et in clem. ij. de iure patrona. Et extenditur illud hic etiam ad exemptos patronos. et alios non religiosos. Item contraria consuetudo reprobatur. vt hic in fine patet. Et ad intellectum huius conclusionis et textus. sciendum secundum Johannem andree et doctores. in. c. de monachis. q; quandoq; religiosi habēt ius patronatus tñ in ecclesia. et tunc non

De prebendis et dignitatib⁹

procedit hic ter. nec conclusio. quia nihil tunc percipiunt de temporalibus sicut nec patronus laicus. c. cum seculus. de iure patrona. Quia et secundo habent solus ius instituendi ad regimen ecclesie. et iterum non habet locum hic ter. et conclusio. quia non presentat episcopo rectorem. cum ipsi instituunt. Et quod ad temporalia ecclesie manus extendere non possunt. quod regulares de sup. neg. pla. Quia et tertio habent plenum ius instituendi etiam ad curam parochialis et auctorisabilis. Et sic etiam hic ter. non habet locum. quia etiam episcopus qui habet institutionem facere habet de iure communi ad temporalia ecclesie manus extendere non potest nisi quod ad iura episcopalia. c. querete. de offi. or. Quia et quarto subest eis ecclesia quod ad temporalia quia propter religiosorum inopiam papa vel episcopus procedit eis ecclesiam quod ad temporalia. et talis concessio intelligitur ut possint percipere redditus et puertere in utilitate parochiam. servata tamen ecclesia in pristino statu. et ex tali concessione habent presentationem rectoris. et tunc parochiam locum habet quod hic dicitur. et in. c. de monachis. et. c. auaricie. s. e. ti. Quia et ultimo. ecclesia subest eis quod ad temporalia et spiritualia. et tunc consideratur si pleno iure subest eis. quod habent potestatem instituendi et quod ad regimen ecclesie et parochialis. et ipsi tenentur subire omnia onera illarum ecclesiarum. et tunc non habet locum hic ter. cum similibus. s. cle. i. sane. de iure pat. quia non est tunc nec recurrere ad episcopum pro institutione. c. unico. de capel. mo. i. e. li. Sed hoc casu ponunt ibi vicarium et deponunt. de quo videtur. no. g. in. cle. i. de excess. pla. sup. verbo ad mensam. que declarat quoniam et quibus modis ecclesia dicitur esse de mensa religiosorum. Si vero est subiecta in spi-

ritualibus et temporalibus ita quod religiosi habent ibi temporalia et etiam instituere ad regimen ecclesie. et ad titulum. non autem auctorisabiliter quo ad regimen populi. tunc etiam locum habet quod hic dicitur. quia pro cura populi oportet recurrere ad episcopum. et ibi tunc instituendo debet fieri assignatio congrue portionis. Et quantum habebit pro contentione. non potest comprehendere certa regula. sed attendi debet qualitas patrie. persone. ecclesie. situs. &c. De quo per glosam secundam in. c. cum a deo de rescrip. et glosam summariam. xxi. q. i. per Hostien. in. c. cum fm. s. eodem titulo. et hic per Archidiaconum.

Incet omniū

beneficiorum ad romanum pontificem spectet dispositio plenaria. ita ut non solum possit conferre vacantia. sed etiam ius tribuere ad vacatura. Collationem tamen ecclesiarum. personatum. dignitatum. et beneficiorum. apud sedem apostolicam vacantium specialibus ceteris reseruat romanis pontificibus consuetudo antiqua. quare papa approbat ac statuit. ut nullus de cetero dignitates. personatus. aut beneficia apud sedem apostolicam vacantia quacumque auctoritate. ordinaria. aut delegata. generaliter. aut specialiter. sibi tributa presumat conferre. nisi specialiter expressa potestas detur a romano pontifice super conferendis beneficiis in curia vacantibus. Aliter actum decernit papa irritum. Hoc dicit.

Sūmariū et conclusiōes Sexti

Et artatur hec constitutio q̄ ad tempus .i. c. proximo. et etiā artatur quo ad ecclias parochiales .i. eod. si apostolica. et declaratur .i. e. c. p̄nti. fm Joh. mona.

Exter elicitur talis conclusio. Auctoritate ordinaria aut delegata q̄ntūcūq̄ late p̄cessa non datur alicui p̄tās p̄ferēdi beneficia vacantia in curia. nisi de eis fiat mentio sp̄ialis et expressa. Probatur hic in ter. Et q̄ b̄nficia dicuntur vacare in curia. habetur .i. e. c. p̄senti. Et quō limitatur hec cōclusio dicitur in textualib⁹. Et licet an istā constitutionem de p̄suetudine papa cōferret h̄mōi b̄nficia. ut hic p̄ in ter. tñ approbatio hui⁹ p̄suetudinis sc̄a per hāc cōstitutionē sic ligat man⁹ ordinariozū. q̄ p̄tra eaz non possūt fm Archi. Et probatur in si. ter. q̄ irrita est collatio p̄tra dispositionē hui⁹. c. Et sub hac cōstitutionē nō cōprehendūtur ep̄atus. ut hic in .gl. ij. quia non est dignitas. s̄ culmen dignitātū. qd̄ verū in materia odiosa. ut in p̄posito. Mā p̄ hāc cōstitutionem p̄iudicatur ordinariē p̄tati. In non odiosis aut ep̄atus venit nomine dignitatis. p̄batur in .c. avaritiē. s̄. e. li. de elect. Abbatia aut p̄prehēditur sub hac p̄stitutione. fm. g. ij. h. quia equiparatur alijs dignitatib⁹ inferiorib⁹ ep̄atu. c. q̄. s̄. eod. li. de elect. in si. et abbas vocatur p̄latus. c. de eta. et q̄li. s̄. c. p̄nti. e. li. de offi. ordi. et sequitur Jo. de factu. et Domi. Itē b̄nficia spectantia ad p̄ntationē laicozū sub hac p̄stitutione nō comprehenduntur. ut hic in .g. verbi collatio. quā sequitur Benf. et Zap⁹ qui alle. c. cū dilect⁹. cuz̄ ibi nō. s̄. de iure pa. quia si p̄trariū diceremus. q̄ pa

pa p̄ferret beneficia iurispatronat⁹ laicalis retraherent laici a dotatione et edificatiōe eccliarū. s̄ quā rōnē non est verisimile q̄ papa in specie veniat. ergo in suis generalibus verbis p̄trauenire non intelligit. arg. c. cum in generali. s̄. de offi. vicar. Si igitur papa alicui sp̄aliē concedit. q̄ possit p̄ferre beneficia vacantia in curia ad certum temp⁹ aut vsq̄ ad certū numerū. tūc id p̄t facere mandataris. Et an p̄tās sua expirat p̄ mortē pape concedentis. Joh. an. tenet hic q̄ non. p. c. qm̄ abbas. de offi. fi. dele. c. decet. de re. iur. c. si ḡose. s̄. e. li. de rescrip. Quid autē si papa dat alicui p̄prio motu p̄tātē conferēdi tot beneficia in posterū vacantia. q̄liacūq̄. et vbicūq̄. et q̄litercūq̄. nō obstāt etiā q̄ essent talia de quib⁹ oporteret expressam et sp̄alez in literis ap̄licis facere mentionē an talis possit cōferre beneficia in curia vacantia. Domi. post Zapum tenet q̄ sic. per nota. in. c. i. supra. eod. lib. de constitu. Aduerte etiā q̄ si papa non p̄prio motu conferat alicui beneficiū vacans in curia. non valet collatio. nisi expressus sit q̄ vacabat in curia. et ita obseruat curia fm Zapum hic et Domi. An autē si absens a curia renūciat beneficio suo per procuratorem in curia. dicitur beneficium vacare in curia. Archi. chidi. tenet hic q̄ sic. de quo per glossam in clem. i. super verbo collato. ut li. penden. quia actus renūciatiōis factus per procuratorem consideratur non p̄stitio. ut in illa glō.

Tatutus supra. c. proximo de beneficijs apud se. ap. vacantib⁹

De prebendis et dignitatibus

per alium q̄ p̄ romanū pontificem non p̄ferendis ita est moderandū. vt nō obstāte illo statuto hi ad q̄s spectat eorum collatio post menses a die vacationis numerandū. ea cōferre possint p̄ se ip̄os t̄m̄ō. si sint p̄ntes. vel si in remotis fuerint absentes. per eorum vicarios generales in p̄ntia constitutos canonice ad hoc deputatos. Hoc dicit.

Prima con. Si papa non confert b̄nficia vacantia in curia infra mensem p̄nt p̄ferri p̄ ordinariū eorum collatorē. Probatur hic in text. Est igitur hic iudicia p̄scriptio vniuersus mensis p̄tra romanū pontificem. q̄ t̄m̄ nō debz currē sedi q̄n caret romano pontifice. vt hic i. g. verbi numerandū. q̄ dicit q̄ hic papa p̄fixit sibi tam breue temp̄ ad p̄ferendum in fauorem eccl̄iaz. ne p̄tingeret diu eas vacare. Nec h̄z hic text. locuz in b̄nficijs deuolutis aut reseruatīs. q̄ in illis non inuenim̄ pape p̄fixū tēpus ad p̄ferendum. sicut in casu isto. Currit etiā iste mensis a die vacationis. excluso die vacationis. vt hic in g. alle. q̄ d̄nōt p̄positio. a. i. ter. postea. q̄ facit separationē. fm. g. in. l. iij. i. ff. de act. emp. et vi. hic p̄ Archi. et Domi. Aduerte t̄m̄ q̄ ordinariū qui papa succedit. h̄z temp̄ ordinariū. puta sex mēsiū. iuxta. c. ij. s. d. concess. p̄bē. Et an legat̄ de latere possit ea p̄ferre? Dic q̄ sic. p. c. s. e. li. de offi. legati. quia et executor aplic̄ id possit. vt in. cle. si de b̄nficio. e. ti. fm. Jo. an. Et p̄cedit hic text. generaliter in omnib̄ b̄nficijs etiaz electiuis in curia vacantib̄. fm. Jo. an. et Job. de lig. licz text. loq̄ videtur. solū de collatione. quia collatio h̄ large sumitur

vt includat electionē et p̄ntationes. Nec ob. c. cū in illis. s. i. e. vbi h̄ diuersa cēsentur. q̄ loq̄tur in impetrationib̄. q̄ sūt odiose. Nec em̄ decre. moderatur p̄cedentē q̄ generalit̄ loq̄tur. ergo et ista. facit. gl. ij. in. c. is. q̄. s. e. li. de elect.

Ultima con. Elapso mēse ordinariū collator si p̄ns fuerit. debz p̄ se. aut si absens fuerit remote. p̄ suū generalē vicariū ad hoc legitime p̄stitutū p̄ferre dicta b̄nficia in curia vacantia. aliter facta collatio de ip̄is est nulla. Probatur h̄ in fi. ter. Et est rō quia cū ista b̄nficia spectabāt ad collationē pape. et ordinarij sua p̄tate erāt p̄uati. et h̄ eis restituitur p̄tās p̄ferendi ea in hoc casu cū certa sōz. si illa nō obseruet̄ act̄ ē nullus. vt. s. de elect. c. p̄uida. et cle. p̄ma. de iure patro. in. g. Item quia papa in traditione rei sue p̄ pactūz apponere. vt hic i. gl. verbi p̄ se ip̄os In casu absentie non possz p̄ferre b̄nficia. p̄ sp̄cālē vicariū. s̄ p̄ generalē vt hic. habebit t̄m̄ ille sp̄cālē mādatū. vt hic in. g. fi. q̄d veruz fm. Archidi. etiā ad hoc q̄ p̄ferre possit b̄nficia in curia vacantia post mēse. q̄d dicit Jo. an. tutū an̄ factū. licz post factum diceret valere si sp̄cālē mandatū habuissz ad conferendum b̄nficia sine dicta exp̄sione.

Quis ple-
nissime in b̄nficijs sit int̄pretatio facienda. restrin-
gende t̄m̄ sūt vt ambiciose littere ad b̄nficia. Ideo si papa mandat alii cui p̄videri vsqz ad certam sūmam et p̄uidendū erit non in pensione s̄ b̄nficijs. nisi de p̄sōe expressa men-

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

tio habeatur in litteris. et licet noie
eccliarū civitatis p̄p̄bendatur etiā
ecclis cathedralis. Si tñ papa man
dat alicui p̄videri de bñficio in all
q̄ eccliarū civitatis aut diocef. nō in
cluditur sub generalitate hac cathe
dralis p̄pter honores ip̄i. Secus si
mandaret alicui in aliq̄ eccliarū pro
vintie. quia tñc et metropolitana et
cathedralis alie includerentur ecclie
quia vberiozem gr̄am q̄ in casu pre
cedēti videt̄ papa velle facē. Hoc. d.

Prima con. Latissime
p̄tanda p̄ncipū bñficia. nisi sint gr̄e
p̄cesse ad beneficia. Probatur hic in
pn. tex. Et ad p̄mā partē allegat. g.
ij. cōcor. quā intellige verā p̄tra ip̄m
p̄ncipem. et vbi alteri non fit p̄iu
diciū. alias fieret stricta interpretatio
fm̄ Pau. p. c. ex tuarum. de vsu pal.
Rō sc̄de partis est. quia l̄re ad bñfi
cia dicuntur ambiciose. eo q̄ impetrā
tes eas ambione dignitates. nō. in
c. vltra de trāsa. ep̄o. Itē p̄ eas p̄iu
dicatur ordinarijs collatorib̄. sicut
in rescriptis ad lites. c. Radulphus.
de rescrip.

Secūda con. Impe
tranti vsq̄
q̄ ad certam sūmā non debetur pen
sio. sed ei vsq̄ illam sūmā p̄videtur i
beneficio. Probatur hic. in versic. et
ideo. Et hec forma l̄rari frequētā
in apulea. vbi sūt bñficia valde mi
sera fm̄ Jo. an. Et rō p̄conis p̄z h̄ i
g. verbi pensione. Potest aut̄ in casu
dicto p̄videri non solū de vno bñfi
cio. s̄ de duob̄ aut plurib̄ vsq̄ ad
sūmam illā. quia tex. hic loquitur d̄
vno impetrante in singulari. p̄ura
li numero de beneficijs. q̄d veruz in
telligunt doct. de simplicib̄. non de

curatis. per q̄d corrigitur dictū Ho
stien. in. c. cuz dilectus. s̄. de iure pa
vbi dicit tali. nisi vnū possz conferri
cum rescripta fm̄ ius sunt intelligen
da. que volunt vni nisi vnū bene
ficio conferri. de quo hic latius p̄
Bo. p̄ Jo. an. Et cū scribit̄ fm̄ d̄caz
fōrm̄ d̄ beneficio minori p̄t p̄videri
non de maiori. Secus si mandaret̄
p̄videre de beneficio tantū valoris
aut tante sūme. quia tunc de maiori
potest p̄videri. fm̄. g. hic in verbo
vsq̄ ad certam. quā reprobat̄ Pau.
quia sic exceditur forma mandati i
plus. sicut in minus. c. cui d̄ non. ē.
Idem Joh. de fautu. Et Imo. idē
tenet in cle. vnica. de concess. p̄ben.
et tenet Jo. an. ē. c. cui de nō. et Do
minic̄. h̄. 7 sic hec. gl. videtur posita
de vicio scriptoris

Ultima con. In litte
ris ipe
tratis ad beneficia appellatiōe ecclie
fiarum. civitatis. et diocef. nō venit
cathedralis ecclia. Appellatione ta
men ecclesiarū p̄vintie omnes ec
clesie comprehenduntur etiāz cathe
dralis et metropolitana. Probatur
hic in. s̄. q̄. vsq̄ in finem. Et ratio
vtriusq̄ partis patz in tex. In largā
tamen significatione. appellatiōe ec
clesie civitatis continetur cathedra
lis. c. cum tibi. de verb. signif. s̄. Sic
etiā licet in litteris papalibus ad
lites aut beneficia appellatiōe dio
cesis non comprehenditur civitas.
de eta. et quali. accepimus in sine. g.
penultim. et. c. Radulphus. supra. d̄
rescp. et h̄. Tamen secus quando ver
bum diocesis exprimitur a lege aut
statuto. fm̄ Joh. de fautu. h̄. et sic p̄
cedit gl. ij. in. c. vnico. ē. de re. permu.
e. li. Quid autem si scribitur q̄ pro;

De prebendis et dignitatib⁹

uideatur impetrati d beneficio spe
dante ad collationem epi talis .an
includitur beneficiu eccie cathedra
lis spectans ad eius collatione. Jo.
an. dicit q sic. quia hic sumus extra
casum textus nostri .facit textus hic
duz dicit. hoc casu zc. Et ideo si scri
batur vt provideatur alicui in aliq
ecciarum patriarchatus includitur
eccia patriarchalis. quia plus e no
minare patriarchatum q provinci
am. c. cler. xxi. dis. sed appellatione
provincie includitur. igitur zc. Nam
patriarche habent archiepiscopos
quibus possunt tradere palliu. c. an
tiqua. supra. de priu. Idem putat si
scribatur q provideatur alicui in ali
qua ecciarum regni. principat. mar
chionatus. ducatus comitatus zc. si
ibi sit cathedralis eccia. putat Joh.
an. illam comprehendit. cuz verba id
sonant nec putat casu illu exceptu. z
sequitur Domi. Et pcedit ista conclusio
z text⁹ in lris gratie. aliud i lris iusti
cie. in quibus appellatione ecclesiaz
civitatis comprehenditur cathedra
lis. fm glosam hic in verbo includi
Sunt aut littere iusticie que impe
trantur ptra ordinantes vt provide
at ordinato de beneficio. qui etiam
prius erat ad hoc obligatus. vt in
c. cum fm. de preben. supra. Nam cu
lre iusticie non minuunt obligatio
nem z eccia cathedralis ante eis fu
isset obligata. per eas non debz mi
nu obligatio fm Paul. De stilo cu
rie qui habz q in cathedralibus ec
clesijs non solet exprimi nomen san
cti aut patroni sicut in inferioribus
et si ptrarum fiat. lre sut inualide. vi
de hic in. g. verbi extēdiē. in fi.

Unde bene

ficio ecclastico secularibus clericis
assignari consueto alicui mandatur
provideri. de illo debz intelligi q tā
to tempore ab vno aut pluribus se
cularibus clericis in eo institutis fu
it continue z pacifice possessus. vt le
gitima pscriptio sit cōpleta. licz añ
vel post per religiosos fuerit guber
natum. Cum autem scribitur q ali
cui seculari clerico provideatur de
aliquo prioratu. non potest ei pro
videri de prioratu. qui p religiosos
modo predicto solitus est guberna
ri. nisi aliud in litteris sit expressum.
Hoc dicit.

Prima con. Impe
trati be
neficio seculari. provideatur de bñ
ficio per seculares clericos vsq ad
prescriptionem legitimam guberna
to. Probat h in prima pte text⁹ fm
Domi. Idē si clericus secularis sim
pliciter impetrat bñficiu. quod p
bat hic secūda pars textus. quia et
quo secularis ipetravit seculare de
betur. Et patet h q cōsuetudine p
scriptioe potest induci status in be
neficio quolibz et qualicunq. vt de
beat gubernari per certuz genus cle
ricorum religiosorum aut seculariū
facit. c. cum dilectus. de consue. et. c.
abbate. supra. de verbo. sign. Nō at
vt de illa consanguinitate debeant
assumi. vt ibi probatur. Eo tamen
ipō q beneficium est per seculares
quadraginta annis z pacifice guber
natum. aut econtra p religio os nō
est impressus talis status ipi benefi
cio fm Lapuz. sed requiritur q hoc
sit actum vt sic regatur et sic rectum
sit per quadraginta annos bona
fide. Dicit tamen q a principio exp
mi non potest q regatur tñ per se.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

culares aut tñ per religiosos nisi p
episcopum. vel nisi abbas i eo habe
at iurisdictionem quasi episcopales
et prescriptam. quia tunc idez in eo
qd in episcopo. alle. c. accedentibus
et. c. sicut vnire. de excels. prelato. cu3
similibus. Dicit etiam q si religios^o
preficiatur beneficio seculari. quod
fieri potest de iure p̄muni. nōtur in
c. q. dei. de sta. mona. supra. Tamen
ipm regere debz fm officium secula
re. et non regulare. vt nōr. gl. in cle.
finali. de cele. mis. et cle. quia regula
res. de supp. neg. prela. Nec hoc casu
imp̄m̄itur talis stat^o beneficio. q̄ ē
seculariter rectum. licz per religiosū
etiam per quadraginta annos et sic
clerico seculari potest cōferri. quod
etiam tenet Jo. de lig. h. fm Domi.

Secunda con. Cleri
culari simpliciter prioratum impe
trant. non prouidetur de consueto
per regulares gubernari. Probatur
h in secunda parte textus. Et fallit i
casu cum expresse contrarium habe
tur in litteris vt h. facit. c. supra. pri
mum. j. rñso. in fine. Unde appar et q
de speciali gratia pape priorat^o re
gularis potest seculari cōferri. facit
c. ij. in principio. supra. eodez titulo
et libro. Quid autem si iste clericus
secularis impetrans non essz factus
regularis. nunquid de tali prioratu
potest prouideri. Dic q non. vt hic
in glō. penult.

¶ Per eo

q quis possit in eadem ec
clesia habere personatum
et prebendam. cui annexa est ecclesia
parochialis. in qua habet de cōsue
tudine iurisdictionem et sic aiarū cu

ram non oportet habere de necessi
tate dispensationem. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis p̄clusio
Quāuis sine dispen
satione papali non potest quis ha
bere plura bñficia curata. potest ta
men quis de consuetudine habē di
gnitatem curatam. et aliud benefici
um cui annexa est parochia. curata.
Prima pars probatur in. c. de mul
ta. supra. eo. ti. et in. c. gratia. supra. e.
li. de rescrip. et ibi dixi. Secda pars
probatur hic in textu. Nam iste nō
dicitur habere plura beneficia cura
ta. quia ponderatur principale scilz
prebenda que non est curata. Et du
as rationes huius tex. et p̄clusionis
ponit h glō. verbi. obuiet. et p hunc
tex. dicit Jo. and. q impetrans ali
ud bñficiū de hac ecclia parochia
li annexa. non tenetur facere mentio
nem. sed sufficit de principali scz de
prebenda facere mentionem. facit re
gula accessorium. j. de reg. iur. Patet
etiam h q de consuetudine p̄t quis ha
bere duo beneficia in vna ecclia. Idē
de dispensatione ep̄i. vt h in glō. si.
Sed triplex q̄s esse non pōt in vna
ecclia sine dispensatione pape. s. e. li.
de consue. c. j. Qualiter aut iste debe
at deseruire ecclie parochiali annexe
Dic q per vicariū. vt in. c. extirpan
de. q. qui vero. s. e. Et apud quez sic
cura disputat hic glō. ij. Et dic fm
Domi. q si querim^o de cura fori cō
tentiosi. tūc clarum est q illā habet
canonic^o. vt h patz. aut de cura fori
p̄nialis. et tūc in ea p̄currit habitus
et actus. q̄ ad habitū cure est penes
canonicū. quo ad exercitiū penes
vicariū perpetuū. fm Jo. de lig.
de quo etiā vide Panoz. in repetiti
one dicti. q. qui vero

De prebendis et dignitatib⁹

¶ Im cui a se

de apostolica in aliq⁹ ecclia
cōfertur canonicatus. licz nōdum in
illa sit ecclia receptus in prebēde al
secutione (omnib⁹ alijs postmo duz
similem gratiam in eadem ecclia ha
bentibus) decernit papa pferendus
licz isti posteriores primo suas litte
ras presentent. et pmo in eadem ec
clesia recepti fuerint. Hoc. d.

¶ Ex ter

elicitur talis conclusio.
Ex sola collatiōe ca
nonicat⁹ facta per papam ius adqri
tur ex quo in assecutione prebende
ille cui collat⁹ est omnibus postmo
dū impetratibus antefertur. Proba
tur hic in tex. Ex quo patz q papa
quandoq⁹ pferet solum canonicatuz
et non prebendam. sed de proxima
vacatura nulli alij debita sibi pui
de ri mandat. facit. c. q⁹uis. i. eo. c. du
obus. supra. eo. li. de rescriptis. et fre
quentatur hec forma multum in cu
ria. fm Guil. in cle. fi. eo. ti. Ex sola
aut tali collatiōe ius acquiritur
spirituale beneficiuz. ex quo sibi vē
dicat locum in capitulo 7 stalluz in
chozo. nec diu debz manere sine pre
benda. sicut nec anima sine corpore
diu vivit. nōtur in. c. dilectus pmo.
supra. eo. Itz ex illo iure omnibus
posteriozibus antefertur. scz similes
gratiam habentibus. vt h in. gl. ver
bi similis. et ab eodez impetrantib⁹
secus si a diuersis. vt probatur in. c.
hi qui. i. eo. Patz igitur hic q in asse
cutione prebende attēditur impetrā
tium prioritas date. quod veruz qn
do collatus est a papa canonicatus
vt hic. secus si mandatur conferri.
tunc pmo recept⁹ pferatur alteri. qd
sevit h. g. ij. de q in iurib⁹ i ea alle.

¶ Pro cleri

cis pauperibus aut alijs pa
pa scribat. vt eis provideatur de be
neficijs etiam curam animarum ha
bentibus. valent littere. licet nōdum
sint in sacris ordinibus constituti.
nec de defectu ordinum fiat mentio
in eisdem litteris. debent tamē tales
postq⁹ adepti sunt huiusmodi bene
ficijs se facē promoueri ad ordines.
quos ad bñficia requirunt infra tē
pora a iure statuta. Hoc. d.

¶ Prima con

In ini
ordinibus pstitutus p⁹ per viā gra
tie pmoueri ad curatum bñficiū si
ne dispensatione. Probatur hec cō
clusio hic in textu. Nec em̄ hmoi lit
tere dicuntur surrepticie. et eo q de
defectu ordinū nulla in eis fit mētio
licz aliud sit in taciturnitate defect⁹
scientie. etatis. aut morū. vt h in. g. ij.
An iste p viā electiōis possit assumi
sō. h in verbo puidē. tenz q non.
S; de hoc dic et de alijs vijs. vt di
xi in. c. licz canon. supra. e. li. de elect.
in qnta conclusiōe

¶ Secunda con

In sacris non existens p⁹ mot⁹ ad cu
ratum bñficiū. debz infra terminum
iuris assumē ordinē illū quez reqrit
ipm bñficiū. Probatur h in tex. Ex
quo patz q iura reqrentia sacros oz
dines. eos non requirūt tpe pmissio
nis. et sic coetanez. S; sufficit infra
terminū iuris eos assumē. qui termi
nus habet in. c. licz canon. s. e. li. de
elect. 7. c. cū in cūctis. s. inferiora. e. ti.
in antiqs. Hoc verū nisi aliud esset
dispositū ex p⁹se a iure. vt in p⁹mēda
parochialis ecclie q nō p⁹t fieri nisi

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

constitūto in sacerdotio. c. nemo de
inceps. s. e. li. de elect. Idem si aliud
dispositū sit p̄ statutū aut dispositio
nē eccl̄asticarū p̄sonarū. quia tunc h̄
etiā tex. locuz non habēt et in mino
rib⁹ p̄stitutus illa beneficia non p̄se
queretur. nisi in rescriptis ponētur
clausula tollēs statuta. per nō. in. c.
cum aliquib⁹. s. e. li. de elect. 7. c. si ca
pitulū. 7. de p̄cess. p̄ben. Sz si p̄ laicū
talīs qualitas esset ipsa in b̄nificio
a p̄ncipio tpe fundatiōis. tunc nec
talīs clausula se extēdēt ad illud be
nificiū. q̄ papa non sic intēdit lai
cis p̄iudicare vt clericis. ar. nō. in. c.
ij. s. e. ti. 7. li. Intelligitur igit̄ h̄ text.
de requirentib⁹ certū ordinē ap̄ritu
dine et non actū. fm rotā. deci. iij. in
nouis. q̄ incipit. Itē si statutum est.
Quis aut̄ cleric⁹ dicitur paup. dicit̄
ille cui de nullo b̄nificio ē p̄uiz. vt
7. eo. si paup cleric⁹. 7. c. postulasti. 7.
c. si p̄ponente. s. de rescrip. et an p̄ lras
generales p̄cessas in forma pauper
puta q̄ impetranti p̄uideatur d̄ ali
q̄ b̄nificio eccl̄astico vacante in aliq̄
eccl̄iarū. 7. c. possit p̄uideri ei p̄ q̄ scri
bitur de b̄nificio p̄ eū ad quē nō p̄
tinet collatio nisi illius b̄nificij vacā
tis tm̄. Archid. h̄ dicit Bonifacium
declarasse septimo die pontificatus
sui. q̄ non. facit verbuz aliq̄ b̄nificio
7. c. q̄s denōt pluralitatē beneficiorū
de quo vi. nō. in cle. 7. e. ti. Et solz cōi
ter dici q̄ b̄nificiū monoculuz nō ca
dit sub gratia. q̄s tenent etiā d̄ni de
rota. deci. cccv. que incipit. Itēz vo
luerunt 7.

De eū super cu

ius p̄uisione legat⁹ in cer
ta eccl̄ia p̄cessit lras. quib⁹ nō est ob
t̄patū mandat papa auctoritate sua

recipi in illa eccl̄ia in canonicū. et si
bi p̄uideri de p̄benda fm ip̄i⁹ lega
ti p̄tinetiā lras. talis b̄mōi m̄dati
auctoritate receptus. auctoritate pa
pe. et nō auctoritate legati. intelli
gitur receptus. Ideo est omnib⁹ post
eum eadez auctoritate receptis p̄se
rendus. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis p̄clusio
datū alteri⁹ sup̄ p̄uisione faciēda. p̄
uizio auctoritate pape intelligitur
esse facta. Probat̄ h̄ in tex. Et sic
patz q̄ omnia facim⁹ q̄bus auctori
tatē impartimur. vt h̄ p̄batur. 7. i. c.
si splite. 7. e. ti. 7. li. Sz neq̄. L. de ve.
iu. enu. Nō ob. c. lris. s. de rescrip. vbi
videf ponderari q̄s incipit. nō q̄s p̄
fecit. Quia dic fm Romi. q̄ illud p̄
cedit q̄ dubiū est q̄ intentiōe p̄fici
ens exeq̄tur actū alteri⁹. vt sic in du
bio videatur poti⁹ exequi factuz al
teri⁹ q̄ p̄uiz. Hic aut̄ tex. p̄cedit q̄
p̄stat q̄ mandans executioni factuz
alteri⁹. voluit illud ceteri p̄uiz. vt
p̄z ibi auctoritate n̄ra. Et intelligit̄
h̄ tex. in legato q̄ p̄t p̄ferre b̄nificia. d̄
q̄ in. c. 7. s. e. li. de offi. lega. 7. in lris re
seruatorijs. quia vacaturā non p̄fert
c. p̄nti. 7. c. deliberatione. eo. li. d̄ offi
lega. Itē q̄ fuerunt facte sup̄ p̄uizi
one faciēda. q̄ si iā s̄ca essz p̄uizio p̄
legatū tex. iste non p̄cederet. cū man
datū pape tūc postea emanans essz
executoriū. nō collatoriū. fm Pau.
et facit alle. c. lris. supra. de rescrip.

andato apo

stolico alicui directo sub ea
forma vt ei p̄ q̄ scribitur p̄uideat d̄
b̄nificio spectante ad suaz vel alteri⁹
collationē prime vacaturo. debz il
le cui scribit̄ implere mandatū pa

De prebendis et dignitatib⁹

pe in bñficio pmo vacante. siue ad suam siue ad alteri⁹ collationem pertinet. Si vero plura bñficia simul vacant ad collationem ei⁹ cui scribitur alteri⁹ spectantia obseruari debz ordo scripture. vt pvideatur ei p quo scribitur de bñficio spectante ad illi⁹ collationem. qui p⁹ erat noiat⁹ in rescripto. Hoc dicit

Exter⁹ elicitur talis conclusio p⁹ma. Si papa in literis ad bñficia sup alicuius p⁹uisione p⁹bendit plures collatores alic⁹ nature. impleri debz mandatū in beneficio pmo vacante. Probatur hic in p⁹ma parte tex. Et rōnem hui⁹ r⁹ limitationē. vid. in. gl. iij. Et intellige q⁹ h⁹ mandatū erat directū p⁹ certa p⁹sona. q⁹ p⁹ in tex. dum dicit. ei p⁹ q⁹. Cū sciendum q⁹ q⁹druplex est forma scribendi. Quāq⁹ scribitur p⁹ certa p⁹sona et certo bñficio. Quāq⁹ p⁹ certa p⁹sona et bñficio incerto. vt h⁹ in tex. n⁹o. Et he forme habentur in .c. et parte. i. de offi. deleg. Quāq⁹ scribitur p⁹ certo beneficio et incerta p⁹sona. vt in. c. is cui. ij. r⁹no. e. li. d. offi. dele. Quāq⁹ p⁹ incerto beneficio r⁹ incerta p⁹sona. et sic respicit gratia eum cui scribitur. vt in. c. dudū. in pn. j. e. et. c. q⁹uis. j. r. ij. r⁹no. j. eo. Quid autē si scribitur alternatiue plurib⁹ collatorib⁹ fm formā hui⁹ tex. et vacat bñficiū spectans ad collationem vtriusq⁹. an de illo p⁹ impetrati p⁹videri? Hoc tenet q⁹ non. quia ex forma p⁹ q⁹ papa solū alterū in solidum voluit grauari. et si p⁹trariū diceretur. nō est d⁹ra inter formam p⁹uictam r⁹ diuisā. p⁹tra. c. si. j. e. ti. Quid autē si scribitur alicui vt p⁹videat de bñficio spectante ad suam collationem. alioq⁹ de spectante ad collationem cuiuscūq⁹ alteri⁹

rius. vid. h⁹ p⁹ Archi. Jo. an. r⁹ Domi.

Secunda con. ⁷ finalis

Mandato alternatiue fm formam hui⁹ tex. facto insimul plurib⁹ bñficiis vacantib⁹. seruandus est scripture ordo p⁹obatur h⁹ in scda parte tex. Et sic nō. q⁹ licz regulariter quib⁹ alternatiue sit p⁹stationis. vt i regula in alternatiuis. j. de reg. iur. et nōt. g. in. c. cum plures. s. eo. li. de offi. dele. Tū etiā q⁹ alternatiue est ordinis. vt in casibus hic in. g. verb⁹ ordinē allegatis. Cū dicit Domi. q⁹ in alic⁹ nativis p⁹stationis seruandus ē scripture ordo q⁹ qualitas scda adijciē in defectū p⁹me. vt hic patz. Max⁹ papa hic addit de alio collatore in s⁹bidium. de quo vid. Jo. an. in. c. cū dilecta. s. de rescrip.

Clericus cui

papa mandat p⁹videri de prebenda prima vacatura incerta. et eū postea recipi in canonicum et fratrem in eadez ecclia negligent omittit petere p⁹bendam sibi debitā q⁹ vacat de alia illius mandati vigo: e sibi non p⁹videri. Si tamen talis fuisset ab initio p⁹ papam effect⁹ canonicus in ecclia non ob. dicta negligentia ratione canonicat⁹ per eum ad quē spectat in ecclia p⁹bendarū collatio eidem p⁹uidendum erit de p⁹benda nulli alij auctoritate apostolica expectanti debita. et si alteri conferatur in eius p⁹uidicū collatio est inualida. Hoc. d.

Prima con. Si clericus cui papa mandat p⁹videri de prebenda vacatura negligens est petere vacatē. sibi debita extincta est gratia.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

Probat̄ur hic in p̄ma parte tex. Et q̄n dicitur iste negligens. vi. b. in. gl. verbi negligens. quia illud relinquit̄ dū est arbitrio iudicis. vt in. e. g. q̄ diu t̄n vacat p̄benda sibi debita impetrans nō dicitur negligēs. s̄ post q̄ est deuentū ad collationē alteri. Tū si iste impetrans reclamat anq̄ sit p̄missū alteri nō dicitur negligēs. et si eo agente alteri p̄feratur. nō valet collatio ad hoc. c. auditis. s̄. de elect. 7. c. q̄dam. f. e. et sentit h. g. verbi aliā. Patz etiam ex tex. q̄ p̄ collationē p̄bende vacantis. non censetur facta collatio canonicat̄. Nā hic tex. vult q̄ post collationē p̄bende executor faciet recipi eum in canonicum. Nec possz iste executor anq̄ vacat p̄benda mandari istū recipi in canonicū. quia forma mandati est seruāda. c. cui de non. f. e. c. cum dilecta. s̄. de rescrip.

Secunda con. Si at̄ papa p̄tulit alicui canonicatuz in ecclia lz negligens fuerit petere p̄bendas sibi debitas. ordinarius t̄n p̄uidebit ei de p̄benda nulli alteri aplico impetranti debita. Probat̄ur h̄ in sc̄da parte tex. Ex quo p̄z q̄ canonici p̄t esse sine p̄ben. q̄d veruz. re. s̄ nō sine spe. quia habetur sub expectatione p̄bende. c. relatū. s̄. e. ti. et. c. si postq̄ f. e. An aut̄ ordinari⁹ p̄ferens p̄bendam in hoc casu in defectū executoris p̄ferat vt ordinarius aut delegatus. q̄d vtile est scire p̄pter appellaciones inēponēdas ab eo vi. Buil. in extranagati sedes. in. glō. magna. in. fi. et h̄ p̄ Domi. Et videtur Domi. velle q̄ censetur ordinari⁹. quia q̄ triēs datur iurisdicctio a lege. nisi aliud exp̄matur a lege dicitur ordinaria. nōtur in. c. cū ab eccliaz. s̄. de of

ficio. or. ista datur a lege. Itē vbi ordinari⁹ supplet defectū delegati. hoc facit vt ordinari⁹. c. significauit. s̄. d. offi. ordi. ita est hic. ḡitur. z̄.

¶ Qui aposto

lica auctoritate sūt recepti i aliq̄ ecclia i canonicos. debent in asssecutione p̄bendarum omnib⁹ aliis legatorū aut alia quacūq̄ auctoritate receptis anteferrī. ille aut̄ qui recipitur ad mandatū legati aut alterius auctoritate apostolica sp̄cialiter sibi p̄cessa. intelligitur auctoritate apostolica receptus. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis p̄clusio Receptus auctoritate pape etiā ad mandatū legati aut alteri⁹ in asssecutione p̄bende p̄ferendus est omnib⁹ alijs. Probat̄ur h̄ i tex. Et sic fallit hec regula q̄ p̄or est tpe. f. d. re. iur. Rō fallentie p̄z h̄ in. g. ij. quia hic non est par causa vtriusq̄. cum vnus sit receptus auctoritate maioris. q̄ alius. ideo p̄fertur. q̄d verū ē in iure ad rez. sec⁹ si ageret de iure in re. Ita p̄cedit. c. si a sede. f. eo. fm Domi. et facit pro militibus et doctoribus creatis a maiori. q̄ debeant p̄ferri alijs etiam antea in eadem dignitate constitutis. d̄ quo per Jo. an. in. c. tua. de maio. et obe. Item an recepti in canonicum sub expectatione p̄bende. percipere debet quotidianas distributiōes. Jo. and. respicit ad nō. in. c. cum accessit sent. de constit. et ibi videtur tenere q̄ sic. Idem hic Archidia. Tamē cōtrarium tenet in istis partibus consuetudo que est seruanda fm Buil. de mon. laudu. in clemē. fi. de p̄ben. Quid autem si mandatarius specialē mandatuz habens ad hoc a sede apostolica mandat quem recipi in

De prebendis et dignitatib⁹

canonicum. nec exprimit qua aucto-
ritate Job. de ligna. dicit q^d videtur
auctoritate legationis illud mada-
le. per. c. mandato. supra de rescripti.
quod verum si illud potuit iure le-
gationis. vt quia fuit cardinalis. si
autem faceret tale quid. q^d non po-
test iure legationis. sed tamen id pos-
set iure delegationis. tunc auctori-
te apostolica ceterur illud fecisse. fa-
cit. c. nisi essent. supra eo. t. fm Romi

Postquam

papa alicui contulit canoni-
catu et ei mandauit prouideri de p^r-
benda proximo in eadez ecclesia va-
catura. ordinarius collator preben-
dam vacantem alteri contulerit for-
te ignorans gratia apostolicam no-
ualet talis collatio. Cum ille cui pa-
pa contulit canonicatum ius habe-
at ad prebendam proximo vacatu-
ra. que etiam p ipso est affecta. ideo ea
petere potest. licet alteri sit collata.

Ex ter elicitur talis conclusio.
Per collationem ca-
nonicat⁹ facta a papa prebenda p^r-
ximo vacans nulli alteri debita p^r-
impetrante est affecta. Probatur h^{ic}
conclusio hic in ter. et in. c. eum cui.
supra eodem. Et per talem collati-
onem manus ordinarij etiam igno-
rantis eam sunt ligate. sicut per de-
cretum pape et eundem habet effe-
ctum talis collatio. que decretu pa-
pe. vt. s. e. li. de rescripti. tibi q. 7. ibi dixi
collatio igi ordinarij de hmoi pbe-
da alteri facta si valz. etiam ignorat tale
pbedam collata. forte si sciuit vt hic
no ob. c. si cleric⁹. s. v. s. eo. Quia
dic huc ter. intelligendu p^r illu. vt. s. p^r
cedat nisi sic fact⁹ canonic⁹ fuerit ne-
gligens. q^d si essz negligens sibi iputa-
ret negligencia vt ibi p^r. Quid aut si
papa pfert hmoi pbedam alteri p^r col-

latione canonicat⁹ no sca mētiōe de
collatiōe canonicat⁹ arch. dic q^d no
tz collatio tq⁹ surreptitie ipetrā. q^d n^o
psumit papa pbedam p alio affectā. z
sic ius alteri q^dntū velle tollē. c. ex. pre-
7. d. offi. del. Et aduerte q^d qm mada-
le puidē alicui de p^ria vacatura. tunc
ec si tpe date aliq⁹ vacat illa dbe^t. vt
h voluit. g. ij. Ad idē. g. i. cle. vnica
de pces. p^r bē. sup. verb. bñficia. Idē si
mada^t puideri de pbedā. si q^d vacat
z n^o va^t. h postmodū icipit vna
vacare. q^d illa venit s^u g^ra. vt t^r. g. j.
in. c. dilect⁹. ij. s. e. q^d no

Aduz papa

cuidā epō legato in p^rib⁹ gallicanis
dedit p^rates q^d possit aucte ap. reci-
pē resignationē bñficioz eccl^{ia}stico-
rū ab ill⁹ q^d ifra legationē suā p^rstituti
vellēt libē bñficia sua resignare. z be-
neficia ipa possit idoneis p^rferre glo-
nis. p^rea papa cuidā M. s. bonefam
canonicatū lexoniē. ecce q^d ē situā in
dēis p^rib⁹ z pbedā si q^d tūc vacaret
nulli alij debitā p^rtulit. z si n^o tal⁹ va-
caret p^rio vacaturā eidē. M. p^rferen-
dā refuauit. nec tū fecit papa aliq⁹
mētionē de dēa p^rcessiōe. S^z appo-
sit decretū z dedit executores. p^r hoc
qdē canōic⁹ lexoniē. ecce canonicatū et
pbedā illi⁹ ecce resignauit i manib⁹
dēi legati. q^d legat⁹ eos cuidam p^rbro
Guilhelmo p^rtulit dēe p^ratis vi go-
re decreti. p^ruisiōis ac refuatiōis pa-
pe ignar⁹. Executores at dēi. M. si
bi pbedā eadē p^rtulerūt. q^driē cui de-
bet de iure. d^ons papa dic q^d spectat
ad dēi. M. non at ad p^rbrū guilhel-
mum. Quod probat quinq⁹ ratio-
nibus et duob⁹ similib⁹. Prima rō.
quia. M. qui gratiam pape habuit
p^rior erat tpe igi potior. Secda q^d
g^ra. M. erat sp^ralis. modo sp^rs de-

Sūmariū et conclusiōes Sexti

rogat generi. licet de genere in specie derogante nulla fiat mentio. Tertia rō. quia et si pape fuisset expositus de potestate dicti legati. tñ has litteras processisset non facta mentione de potestate legati. Quarta rō. quia absurdū esset tam late impediri litteras apostolicas. nisi spēalem mentionem facerent de potestate legati. Quinta. quod decretus quod erat in lris. Nā. maxime cū iā per papam esset canonicus effectus ligat statim ignorantes. cū nō esset sup incerto beneficio. nec pēderet ex alieno arbitrio qui ius haberet acceptandi. Ideo videtur p illud potestas legati q ad hoc bñficiū reuocata. etiā ab ignorāte. quod fieri potest. cū non agatur de pñdicio legati s; de lucro dicti bñficiandi. ergo non valz qd postmodum fecit legatus. Ad qd inducit duo similia. Primū. nam seruus calendari. id ē pecunie mutuande prepositus post mortē dñi mutuās nō facit pecuniā accipientis. licz prahentes mortem dñi (per quā reuocat seruo) ignorēt. Scdm sile. nam dñs qui processit seruo suo habē peculū. statim cuz suaz mutauerit volūtatez perimit nomē peculij. Concludit igitur inuvalidaz esse collationem legati. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio. Quāuis pape legatus habeat spēalē potestatem pferendi beneficia. valēt tñ lre pape infra finēs legationis cōcesse ad bñficia. licet in eis de potestate legati nulla sit mentio facta. Probatur hec conclusio h i ter. Nā licz papa tribuat alteri potestatem pferendi bñficia aut aliū actū faciendi. tñ per hoc ipse non eruitur illa potestate. sed penes eum remanet adhuc eadem et maior. vt hic in

scdā parte tex. Et tunc potior est conditio poccupantis. que sola ratio esset sufficiens ad decisionem huius textus. Prima em gratia generalis fuit nihil actu continens. Scda specialis continēs aliquid actu. quia per eam effectus fuit ipse. Nā. canonicus species antez actu extracta de genere. amplius sub ea non continetur. fm Job. an. vt in regula generi. de re. iuris.

Nota ex hoc tex. Quod licitū ē arguere ab absurdo de quo hic in glō. verbi absurdum. Nā absurdū est illud ad quod absurdum sequitur. de quo argumētū. s. de offi. Archi. c. cū satis. et in. c. ij. c. li. de homic.

Nā sepe pa

pa cōfert alicui canonicatus alicuius ecclesie. et mandat ei prouideri de prebenda cū vacauerit. secūdo pferit alteri etiam canonicatū in eadem ecclesia et mandat ei prouidere de prebenda et dignitate. personatu seu officio cum facultas se obtulerit. et postea vacat in ecclesia prebenda cuz dignitate. personatu. aut officio. Ideo vult papa primum cum tempore anterior sit nec ei per secundum mandatum preiudicari debet in prebenda vacante preferēdū. nisi esset annexa dignitati. personatu. aut officio vacanti. quo casu deberet secundo impetranti. Hoc dicit

Ex ter. elicitur. talis conclusio. In litteris ad beneficia preferitur regulariter ille qui prior est

De prebendis et dignitatib⁹

in data. Probatur hec conclusio h
in ter. et in. c. hi. qui. supra eodē. Et
ratio est. q. per scdm. rescriptum pa
pa non intendit preiudicare pmo.
etiam quo ad ius questum ad rem
nisi de hoc faciat mentionē. c. quis. s.
e. li. de rescrip. Et quo p. q. etiam si
in casu hui⁹ ter. scdo est collat⁹ ca
nonicatus p. papam et non pmo. tñ
pmus est in prebenda vacante pfe
rendus fin. Archi. quia papa pon
derat h. anterioritatez tps. non po
terioritatez gratie. qd. seqtur etiā Jo.
de ligna. Fallit autē hec conclusio in ca
su huius ter. in quo posterior in da
ta est prior in gratia. Et rōnē fal
lētē dat hic. g. fin. q. etiam addit qe
tuor alios casus fallentē. q. s. vi. i. g.

In illis

personis q. ad bñficia cu
rata pmoveri debent ma
ior idoneitas requiritur. q. in alijs. iō
si papa mādāt alicui pvideri de ali
qb⁹ eccl⁹is. psonatib⁹. dignitatib⁹. seu
alijs bñficijs quibuscūq. non p. et
pvideri de his q. habent curā ani
marum. nisi etiā de cura papa fece
rit mentionē expressam illis etiā qd.
bus papa mandat pvideri de perso
natibus vel dignitatibus etiā curā
animarū habentibus. ad quozūcum
q. provisionem. presentationem. vel
dispositionem spectantibus. p. uoi
deri non potest. de prelaturis. perso
natibus. et dignitatibus electivis.
Cum autē magna si differentia inter
collationem. presentationem. et insti
tutionē. si mandat pvideri papa ali
cui de beneficio. ad collationem ali

cuius spectante. non potest provide
ri de eo qd. ad ipsius presentationem
pertinet aut institutionem. Si vero
papa mādāt alicui pvideri de be
neficio spectante ad collationem vel
presentationem aliquorum non ad
iecto pmuniter vel diuisim. non po
test ei pvideri de beneficio spectā
te ad provisionem alterius eorum
tñ. aut presentationem. sicut si man
datum esset pvideri de beneficio
spectante ad collationem alicuius.
non posset fieri. p. uisio de eo qd. spe
ctat ad collationem ipsius pmuniter
cum tertio. Hoc dicit.

Prima con. Littere ad bene
ficia concessa non includunt curata
nisi de eis fiat mentio expressa. Pro
batur hic in prima parte textus. Et
ratio tangitur hic in textu. quia ma
ior idoneitas in illis requiritur. s. a
c. c. cum in cunctis. in principio. su
pra. de elect. et. c. cum sit ars artiu.
de eta. et qualitate. Et procedit tex
tus in mandato facto de provide
do. sec⁹ in provisione facta de digni
tate aut personatu iam vacantib⁹.
quia valeret dato q. non fiat men
tio de cura ipsius. Ita tenent domi
ni de rota in novis decisionib⁹. c. c. r. j.
Ratio quia hec gratia de vacante
est vberior. q. mandatum de provide
ndo. de quo vide glosam. in clem
ij. eodem titulo. que videtur velle cō
tra. q. nedum de beneficio. sed etiā
de qualitate eius fieri debz mentio
Littere tamen ad beneficia simplici
ter concessa includunt bene requi
rentia ordinem sacerdotalem aut ali
um certum ordinem. vt h. in glō. iij. z
sequit⁹ doc. q. tex. a sua generalitate

Sūamriū et conclusiōes Sexti

solū excipit bñficia curata. ergo alia
includuntur. qđ limitat Lap^o. nisi ita
requirerent certum ordinē qđ nō de
beret pferri nisi exñti in tali ordine.
de qđ dixi in. c. si p clericis. s. eo. ti.

Secūda cō- In lris bñficialib^o ele
ctiōnū non includit. si alij modi pui
dendi tñ expmūtur. Probat h in s
illis vero. Rō dubitandi fuit. qđ hec
verba puiſio et dispositio. includere
vident omnē modū puidēdi. fm. g.
iij. in. cle. si. de elect. ergo et electionē.
Rō decidēdi est in tex. qđ sum^o i ma
teria odiosa. c. q̄uis. s. e. ti. et h in s
cū at. ergo stricta fiet interpretatio. et
vno mō puiſionis exp̄ſſo. non venit
ali^o diuers^o. Differūt ei hi modi stri
cte loquēdo. Nā pñtatio pñnet ad
patronū. qđ licet sit ecclīastic^o. tñ vigo
re iuris pñonat^o pferre nō p̄t. h p̄ſen
tare tñ. c. siñ. s. de iure pñonat^o. Cler
ba collatio et puiſio. sūt synonyma. c.
vudu p^o pñ. s. e. et hñt se in vim ele
ctiōnis et pfirmatiōis. fm. g. in. c. i. s.
e. li. de elect. et sic collatio et puiſio si
ne facto alteri^o pferunt bñficiū. Dispo
ſitio autē est generale verbū et magis
dubiū fecit h. et sonat idē qđ ordina
tio. et sumitur h. p institutione. et sic
differt ab electiōe. quia elect^o institu
itur p alium scz supiorē pfirmantez
electiōne. fm. gl. in. cle. p̄ma. s. ad h. e.
ti. Quid autē si simpliciter mandatur
prouideri de bñficio? Dic qđ omnes
modi vidētur includi. de qđ p. g. i. cle.
p̄ma. in verbo q̄uis. eo. ti.

Tertia con- Si in lris
ad bñficia. vn^o puidēdi mod^o sit ex
p̄ſſus. ali^o intelligitur exclus^o. Pro
bat i. s. cū aut. facit. c. susceptū. s. e. li.
de rescrip. et rō p̄z in tex. Nō ob. si di

ciē. collatio hz vim pñtatiōis et insti
tutiōis. vt dixi in p̄ma p̄ctone. ergo
si grauat qđ in collatione. qđ ē pl^o.
forti^o in institutione aut pñtatione
qđ est min^o. p regulā pl^o sp̄. de reg.
iur. Dicit Jo. an. illa regula nō p̄ce
dit in hac materia in q̄ forma māda
ti oīo est obseruāda. vt p̄z in. c. cui d
nō. i. e. Si tñ papa mādat puidēdi ali
cui de bñficio spectāte ad institutio
nē ep̄i. bñ includit spectās ad pñta
tionē ecclīasticarū psonarū et institu
tionē ep̄i. Nō ob. h. tert. qđ intelligit^o
qñ ad vnā psonaz illi act^o referūtur.
qđ si ad diuersas referūtur vn^o actus
bñ includit aliū. facit qđ dicit^o insti
tuta. de seruitu. rusti. p̄di. in p̄nc. qđ
actū hz iter habz zc.

Ultima con- P̄re sim
pliciter
duob^o directe. alterū solū nō astrin
gūt. nec directe vni duos afficiunt.
Probat h conclusio in s. si vero. Rō p̄
me ptis ē. fm. Jo. mō. qđ pluralis lo
cutio ē implicite copulativa. sicut ē
vniuersal^o locutio. l. si fñ^o s. h. pluriū
ff. si quis cautionibus. secus in disti
cta. c. inter ceteras. supra. de rescrip.
Rō scēde partis ē. quia illud qđ est
p̄mune non dicitur meū. de quo hic
in glosa finali. Et dic hoc verum in
materia odiosa. vbi verba sumūtur
p̄prie. vt hic. In materia autez fa
uorabili p̄mūe mihi et alteri potest
dici meum. l. si quis seruos. ff. de le.
iij. fm. Job. de fautu. Quid autem si
beneficiū spectat ad presentatiōem
vicibus. et in litteris fiat mentio de
vno tñ. an potest fieri p̄uissio de
illo. et Johan. and. dicit qđ sic. quia
ipse habz p̄fētare illa vice. ergo in
cluditur. Non obstat. c. si. eo. quia

De prebendis et dignitatib⁹

iste pntat vice ppria tibi vice capli. 7 sic sol⁹ iste grauat hoc calu f3 Jo. an.

Tibi absentis

preferatur beneficiuz p tuū epm non adqritur tibi ius in tali beneficio nec pot dici beneficiū tuū. nisi collatio nem tibi factā habueris ratā. nō pot tū beneficiū alteri pferri. nisi tu p sentire recuses. et si alteri pferatur non valet collatio tāq facta de beneficio non libero. Si aut epus notificata tibi collatiōe. tibi pfixerit terminuz ad pferendū. poterit eo elapso nisi pfereris libere pferre alteri tale beneficiū. q̄ diu tū non est alteri collatū. potes impedire collationē ep̄i p̄stā do tuū pferuz. Hoc. d.

Prima con.

Absenti ranti pot pferri beneficiū. nō tū est ip̄i nec dicitur suū aūq̄ sit acceptatū. Probatur h in tex. Et p̄ma ps pbatur etiā in. c. accedēs. s. e. ti. et. c. gra. s. e. li. de resp. Et an valz collatio beneficiū clandestina. Archi. t3 h q̄ sic. qd̄ verū in simplicib⁹. sec⁹ in dignitatibus. pbatur in. c. quia pp̄. de elec. et tibi Inno. Pau. tū limitat dictū vep̄ ut valeat clandestina collatio. si possit probari. alias secus. Ita voluit Inno. in. d. c. q̄ p̄ter. Scda ps hui⁹ p̄ctōnis p3 q̄ approbatio collatiōnis per eum cui sit. dat ei ius in beneficio ut dicat suū. etiā. aū ad eam possessionē. c. si. 7. de p̄cel. p̄ben. qd̄ verū q̄ ad titulū. nō aut q̄ ad dñiū rerū beneficiū. ut in. c. ij. s. de dona. facit decisio rote. xxx. in antiquis

Secūda con. An acceptatio nem nō adqritur dñiuz beneficiū absenti etiāsi collatū est p̄ sanguineo absenti

tr̄ generali pcuratori aut negotiū gestori. Probatur h iūcta. gl. ij. que vult. q̄ p̄ generalē pcuratorem non adq̄runtur dñi beneficia. nisi post ratificationē dñi. qd̄ veruz si dat⁹ est gener alie ad causas 7 negotia. Ita intelligitur. g. secus si dat⁹ fuerit ad acceptādū quicūq̄ beneficia. fm Hosti. in. c. accedens. s. e. quia. tātū facit gen⁹ q̄ ad omnia. q̄ntū spēale mādatū q̄ ad qdā beneficia. et seq̄tur Boni. B3 tū fieri h ratificatio infra tēp⁹ infra qd̄ dñs p̄sentire deberet. alias nō p̄ desz. p̄ nō. in. c. vt circa. et. c. q̄ sit. s. e. li. de elect. et tenēt dñi de rō. deci. cclxxix. q̄ incipit. Itē ad recipiēdū de p̄ sanguineo. Idē fm Hosti. quia licz lex talē agē pmittit. non tū facit eū pcuratōrē. liij. s. i. ff. iudi. sol. et q̄ requiritur p̄sent⁹ p̄ferentis 7 collati. c. cū inter canonicos. de elect.

Tertia cō.

Beneficiuz collatū absenti aū ei⁹ dissensū. nō pot pferri alteri. Probatur h in verū. ipe. tamen. quod verum a quocunq̄ etiāz executorē deputato alicui a sede apostolica. qd̄ probat hic textus dum dicit. quicūq̄ q̄ alius. argumen. c. solite. de maio. et obedien. Et ratio conclusionis ē. quia beneficium illud ante dissensū meum licet vacet. tamen non dicitur liberum. imo est affectum. fm Job. monachi. ne alteri possit conferri. Ex quo patet q̄ beneficiuz quando q̄ dicitur vacans et liberum 7 tunc conferri potest infra tempora statuta. in. c. ij. supra. de concessi. preben. Quandoq̄ dicitur vacans non liberum. ut hic. Et quandoq̄ dicitur non vacans. et his duobus modis pferri non potest. ut hic. 7. c. 7. ij. s. de p̄cessio. preben.

Sūamriū et conclusiōes Sexti

Ultima con. ^{Potest collator illi cui potuit statuere terminum infra quem nisi consenserit alteri poterit pferre bñficiū. Probatur in versi. sed si qd verum etiam si sit inferior epō. aut alias nullam habeat iurisdictionem in eum. quia est ad voluntarie iurisdictionis. fm Joh. de lig. 7 Domi. Et debz hmoi collationis notificatio et termini statutio fieri ita q de eis possit plena fides fieri. et si post lapsuz termini epō alteri potuit beneficiuz. 7 ille cui collatum fuit beneficiū dicat se ante collationem adhuc p̄sensisse. ipe tenetur probare q̄ p̄uenit ep̄m. vt p̄bat textus. ibi. anteq̄ tamē. fm Jo. de lig. Nisi quid autē ep̄us possit an lapsuz termini alteri pferre sub cōditione. si non consentiat is cui p̄mo fuit collatū. Sic q̄ non. vt h in glosa verbi personaz. Item an si dissentiat ille cui terminus fuit statuz postea tñ re adhuc existente integra vult p̄sentire. vid. hic in glō. penulti. que tenet q̄ sic. quam tenent p̄muniter doctores. nisi etiam renunciaffet. quia tunc ius suū est; extinctum omnino. vij. q. 7. q̄ periculosum. s. de renūtia. ex transmissam. ideo amplius non reuiviscit}

Am qui be-
neficiū curatum vi occupat aut se iniuste scienter intrudat in eo. vult papa ip̄o iure esse priuatus beneficiū curato p̄simili. qd primitus obtinebat. ne stultus in melioris cōditionis q̄ prudens existat. et vt temeritas talis violenti qui p̄pria auctoritate occupat beneficia eccl̄astica. et si non amore virtutis saltem refrenetur formidine pene. vult papa q̄

ab omni iure quod in beneficijs violēter occupatis aut ad ea habuit. debeat eo ip̄o cadere. Hoc dicit.

Prima Intrusus aut per vim occupans beneficiū curatum. ip̄o iure priuatus est beneficiū quod prius habuit cū simili animarū cura. Probatur hic in prima pte tex. 7 ratio patz in tex. Non habz ergo locum in occupante per vim beneficiū simplex. vt h in. g. ij. Et an habeat locum in occupante personatum non curatū. vide tur etiam q̄ nō. quia loquitur de curatis. S3 Pau. tenz p̄trariū. et sequitur Domi. quia tex. emanauit ad declarationē. c. de multa. s. eo. tit. sed q̄ ad p̄tenta in illo. c. de multa. idem ē iudiciuz de dignitatibus p̄sonatib; et curatis beneficijs. ergo 7 ista in om̄ib; illis locū habz. facit. gl. ij. c. is q̄. s. e. li. de elect. et facit h tex. q̄ sit d̄ra in vim occupantē bñficiū. 7 intrusum Nā hñs canonicū titulu. si p vim obtinet bñficiū. 7 illud ingreditur sua auctoritate. alio resistente puta possessore. d̄r vim facere. nō tñ cēset intrus; q̄ intrus; d̄r q̄ sine titulo occupat bñficiū. qd nō p̄ receptis. q̄ dicūt dū tñ nō fuit intrus;. Et an b̄ditū tenent intruso obedire. 7 obitores eccl̄e teneant ei solvē. vi. p̄ Jo. an. l. c. i. l̄ris. d̄ resti. ip̄o. et h̄ p̄ arch. q̄ d̄stinguit. q̄ aut iste facit aliqd seu agit noīe p̄po. et sic nō ē audiēd;. aut noīe dignitat. 7 sic donec p̄uidet; fuerit de mala fide. aut violentia ē ei re spondendū. de quo h̄ p̄ doct.

Secūda cō. 7 si. Ip̄o iure quis bñficiū. si p̄pria auctoritate occupat illud. quis sit sibi debitu; Probat h in sūm. tex. Et idē in eo q̄ intrat p̄pria auctoritate possessionē rei

De prebendis et dignitatib⁹

sibi debet e. aut sue apud aliū p̄stituta
te. vt in. l. si quis in tātā .c. vnde vi.
Et intellige hanc p̄clusionem nisi p̄
violentiāz ingrederetur auctoritate
iudicis. 7 non sua propria. q̄ tūc nō
p̄deret ius suū. vt nōt Jo. an. in. c. ex
parte. de arbī. Et sic p̄batur h̄ ma
nifeste fm̄ Archi. q̄ p̄firmat⁹ añ in
stallationē. de qua in. c. vt nostrum.
vt eccle. bñ. sine di. p̄fe. non p̄t sine pe
na administrare. de q̄ h̄ pleni⁹ Joh.
an. Sērit tamen h̄ Lupus q̄ aut q̄s
ingreditur possessionē beneficij sibi
debiti vacuā p̄ria auctoritate 7 nō
p̄dat ius suū. licz p̄t argui q̄ non re
cepit ab eo qui potuit p̄ferre. Nam
tex. in sc̄da parte solū loquitur de vi
olento. vt hic in glosa verbī violēti
aut ingreditur possessionē quā ali⁹
detinet illo inuito et p̄radicente. et
sic dicitur violēt⁹. et p̄ra eū p̄perit
inēdictum. vñ. vt in. c. cū ad sedez.
de restitu. spo. et sic loquitur h̄ tex. in
sc̄da pte. et h̄ distinctio ē eā fm̄ doc.

Nota hic ex text. q̄ stultitia
non excusat a delicto
aut a pena. qd̄ veruz intellige. qñ nō
p̄cedit ex defectu naturali aut sensus.
vt in. c. maiores. in fi. de baptis. 7 cle.
si furiosus. de homici.

Item nota hic glō. in verbo
formidine. q̄ ponit tri
plicem timorē seruile. filialem. et ini
cialem. et dicit vt in ea. et in. c. si quis
seta. de pen. dis. ij. vbi dicit. q̄ sicut se
ta introducitur filium. ita timor chari
tatem

S cui conceditur
auctoritate ap̄lica vt possit alicui p̄
sone idonee p̄uidere in sua ecclia vel
in alia. non p̄t p̄uidere aliud suffici
ens h̄nificium. obtinenti. nisi illud p̄

mo dimittat. aut gratia cōtineat q̄
etiā beneficiato p̄uidere valeat. quo
casu p̄t p̄uidere h̄nti solū vnicum
beneficiū. dūmodo illud non sit cura
tum. Si autē p̄cedatur q̄ p̄uideat⁹
de beneficio alia beneficia habenti.
debz illa pluralitas solū ad duo be
neficia non curata restringi et p̄ui
sio p̄ra predicta facta nulli⁹ est mo
menti. Doc. d.

Prima con. Habēs
tem p̄uidendi auctoritate aposto
lica de beneficio. non potest p̄ui
dere alias beneficiato. Probat⁹ h̄
in p̄ma parte tex. Et fallit h̄ p̄clusio
in duob⁹ casib⁹ hic in tex. Rō autēz
dubitādi et decidendi habetur h̄ in
g. verbī non p̄t. Sic vt in ea. Et in
tellige hanc p̄clusionē siue hec pote
stas sit data masculo. siue femine. si
ue legato de latere. vt in. c. dudum.
et in. c. hi qui. supra. e. siue imperato
ri. qui fm̄ Johānē and. habet p̄ui
legium. quod Susl. sub bulla vidit.
q̄ in qualibet ecclesia almanie pos
set facere vnum recipi in canonicuz
Et sic dicitur habere primarias p̄
ces. vt notat spe. eodem titulo. in fi.
Simile notatur de rege apulie. xvi.
q. vij. in summa in fine. et de rege an
glie. x. dis. imperium. et per Johān.
and. supra eodem titulo et libro. c. ij
Tales igitur non possunt dispensa
re super pluralitate. vt probat iste
textus. Et idem in abbatibus. pro
quo faciunt notata in. c. ij. de eo qui
fur. or. susl. vbi notat Innocentius
q̄ abbatibus et minoribus p̄latis
tis omni casu dispensatio est probi
bita. vbi non apparet manifeste per
missa. Nō obstat. c. j. et. iij. supra. de
officio legati. et clementiū. finali. de

Sūamriū et conclusiōes Sexti

offi. ord. vbi videtur hñi vnū hñi/
ciū posse pferre aliud. quia illa iura
loquuntur in conferentib⁹ auctorita
te ordinaria. hic autē tex. de pferente
auctoritate delegata. et sic qñq; pl⁹
p̄t legatus auctoritate legatiōis. et
etiā qñq; alius ordinari⁹ q̄ sp̄ialis
pape delegatus

Secunda con. ^{et fina}
Si pceditur alicui p̄tās puidendi s̄
beneficio eē hñi plura. ad duo tñ
refertur non curata. Probat̄ hic
in q̄ si vero. et sic patz q̄ pluralis lo
cutio in materia odiosa nō excedit
numerum duorum.

I beneficia
auctoritate aplice collā
aut decreto inēposito re
ernata. p̄tingat ab ordinarijs colla
torib⁹ ipozūz aliq̄b⁹ ignorātib⁹ col
lationem aut reservationē pape de
facto pferri. et illi post adeptaz pos
sessionem pacificā. eozū p̄za benefi
cia dimiserūt. et illa alijs collata sint
ne dicta ignorantia eis p̄iudicet. cū
sint sine culpa. statuit papa. q̄ si hu
iusmodi beneficiati certiorati post
modū de collatione seu reservationē
p̄dicta sine difficultate omnino di
miserint dicta beneficia. possūt libere
redire ad sua beneficia p̄za. nō ob
stante collatione quibuscūq; p̄sonis
facta. Si autē difficultatem adhibue
rint interdīta ē eis facultas ad di
missa beneficia redeūdi. Et idem in
dimittēdo recepta. et recuperando di
missa in omnib⁹ q̄ p̄dicta occasione
sua p̄za dimiserūt beneficia vult ob
fuari papa. Doc. d.

Ex ter. ^{elicetur talis p̄clusio}
Recipiēs beneficiuz

alteri collatum aut reservatum p̄us
ex ignorātia si certioratus illud sine
difficultate dimiserit. recuperat p̄za
p̄terea dūmissa. Probat̄ h̄ in tex.
Et inicitur hec decre. equitati. 7 suc
currit iuste ignorātie. Ad hoc tñ vt
locū habeat hñficiū hui⁹ decre. duo
sūt n̄caria. Primo q̄ ille q̄ dimisit p̄
za beneficia recepit ignorāter benefi
cium sibi indebitū. q̄ ignorātia i du
bio p̄sumitur. vt hic in. g. ij. q̄ etiam
dicit non requiri. q̄ pferens fuit ig
nozans. Si autē sciēter iste recepisset
indebitū. nō haberet locū text. quia
essz in culpa. Secdo req̄ritur q̄ certi
or effect⁹ istud scōm sine difficultate
omnino dimittat. Et dicit certiora
tus de scdo q̄ alteri sit collatum. qñ
de hoc nullā dubitationēz habē p̄t.
vt quia vidit l̄ras collationis pape
aut reservationis. p. c. si duobus. s̄. de
appel. et tūc sine difficultate illud de
bet dimittere. id est sine omni allega
tione iuris aut facti d̄z desistere fm
Archi. qd̄ pbat tex. q̄cunq; sublata
difficultate. facit. c. 7. ij. de p̄u. le. p.
quo facto p̄t ad p̄za beneficia redire
qd̄ verū fm Archi. etiā auctoritate
ppria. ne talis ignorantia sit ei. aliq̄
modo p̄iudicialis. vt hic pbat. qd̄
verū f̄m Domi. si p̄ma beneficia p̄ nul
lum erant occupata. s̄ adhuc vacāt
de iure 7 facto. Si em̄ essēt occupa
ta p̄ alium. non debz illa intrare au
toritate ppria. alias possz locus ha
bere pena. c. eum q̄. s. e. ti. et. li. ita eē
tenent dñi de rota. deci. cxvij. in a n
tignis. q̄ incipit. Itē nota q̄ vbi ali
quis. et deci. cccxxvij. q̄ incipit Itē
fuit dubitatum. Nec possit isti rede
untū ad p̄iora beneficia obijci q̄ ea
detineat sine titulo. qd̄ voluit iste te
xtus. dñi dicit libere. Postq̄ tñ recu

De prebendis et dignitatib⁹

perabat priora possz de hoc agi cōtra eum. Nec ob. regula dolo facit. *de re. iur.* quia illa non hz locū in possessozijs recuperandis. prout ibi notatur fm *Jo. and.*

On pōt pro-

desse dispensatio sup pluralitate bñficiōzū. si impetrans in ea stituit bñficiū qñtūcūqz modicum. et indultū vt qz duo bñficia curata si alias canonice ei conferant simul recipere possit z habē. intelligitur d' duob⁹ p'mis q post dictū indultū cōtingit eum obtinē. Cū autē papa dispensat cū aliq. q non obstāte q bñficiū eccl'asticū habeat de alio sibi p'videri possit. non intelligitur q hoc dispensare q beneficiuz scdm possit cū p'mo retinere *hoc. d.*

Prima con. *Utiatē* dispensatio sup pluralitate bñficiozū si iperās eā tacuit bñficiū qñtūcūqz modicum probatur h in p'ma pre text⁹. Debz ergo talis impetrās facere mētionē de omnib⁹ que obtinet. alias nō valet dispensatio. Ratō autē dubitādi fuit fm *Archi.* quia nō videt d' modo curandum. vt in. c. est questio nes. de symo. Sz rō decidēdi in contrariū rāgitur hic in. g. ij. quia h'mōi dispensatiōes s'c odioses sic restringē de. s. e. li. de reser. c. si gratiose. et pcedit in dispensationib⁹ qbuscūqz etiā inferiorib⁹ a papa. quia tex. hic indi stincte loquitur. et in omnib⁹ eadez est rō fm *Jo. an.* Sed secus ē in col lationib⁹ seu impetrationib⁹ bñficiōzū. vbi aliud ē in papa aliud in legato seu inferiori. vt in. c. si. e. li. de of ficio lega. et cle. si. de of. ordi. Quid autē de eo qui tacet titulū patrimon-

monialē. vid. *Jo. an. in. c. postulasti supra. eo. ti.*

Secunda con. *Dispen-* satio legitime sup duob⁹ bñficijs obtinendis et retinendis obtenta referē tū ad duo p'mo recepta. Probatur hic in *illud.* et sic nō p't talis alia i locū surrogādo recipere. Et an eodez mō dispensatio facta cū illegitimo vt non ob. defectū nataliū possit p'moveri ad bñficiū curatū sit intel ligenda de p'mo tū dicit in. c. s. e. li. de fi. p'sby. in vltima p'clusionē.

Ultima con. *Provis-* sio ali cui facta de bñficio. non ob. q aliū habeat dispensationē sup vtroqz nō inducit Probatur h in *scilicet* vero. ol lit aut surreptionē. vt in fine p. qd verū dūmodo exp'ssa z specifica mē tio de obtento seu obtentis sit facta alias nec surreptioneui tolleret. fm *Jo. an.* et pbatur in cle. si. d' offi. oz. Rō autē qre h c'ta non ob. x. nō opa tur dispensationē est. quia de dispen satione in hoc casu non videt actuz. nec papa illud intendebat. ergo nec verba id opant. c. cum dilect⁹. cū fili bus. de ordi. cogni. Itē dispensatio nes sūt odiose. ideo restringende. c. ij. de fi. p'sby. s. eo. li. et hec vera nisi habeatur in l'ra sup q obtinēdo vna cū dictis dispensam⁹. quia tūc dispē satū ē. vt clarū est sup vtroqz retinē do. Et an tūc sup restringenda intel ligitur dispensatū. vid' h in. g. verbū retinere. que t3 q non.

Apostolice

sedis legatus. ex legationis auctoritate in aliq eccl'ia reservat p aliq canonicatū z p'endam prime

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

vacaturos nulli alteri debitos cum decreti appositione. et dat executores qui eos pferant cū vacauerint ei p quo reseruationem fecit. et postea papa plenam intentionem facit de p̄dictis et factū legati ratū habens illud auctoritate apostolica cōfirmat. dans executores qui auctoritate apostolica iuxta tenorē l̄rarum legati procedant censetur talis p̄visio ppter auctoritatem pape impartitā apostolica. ideo omnib⁹ postmodum a sede apostolica similit̄ gratiā habentib⁹ etiam si canonicatū a papa sint cōsecuti. est iste p quo legatus reseruationem fecit preferend⁹. Hoc dicit

Prima con. Potest legatus in l̄ris reseruationis sue apponere decretum. licz non habeat ad hoc speciale mandatū. Probat̄ h̄ in text. iūc. g. verbi decernat. Et an decretū legati ligat ignorātes sicut decretū pape. vt in. c. dudū. verbi. nos igitur. Archi. h̄ et Cōpost. in. c. capitulum de rescrip. tenent q̄ non. quia solus papa p̄t supra vel p̄tra ius q̄le ē illud qd̄ p̄babiliter ignorātes ligentur. c. ij. s. e. li. de consti. Sed p̄trariū renz h̄ Jo. an. qui dicit q̄ legati hodie in l̄ris reseruationis inhibent et decernūt. et ponūt hec verba sciēnt vel ignoranter sicut papa. Idē Jo. de lig. et Domi. q̄ dicit. illud de iure p̄bari. vt i. c. cū dilect⁹. s. d̄ iure pa. vbi papa ad temp⁹ decreti legati se refert et sic vult q̄ illud ligat. nec illud est p̄tra ius ligare ignorantes q̄ ad annullationē facti. sed ligare eos ad penam est p̄tra ius. f̄m Jo. de lig. Nec sic ligat ignorantes etiā decretum pape. vt in. c. apostolice. de cle. excōi. ministr.

Secunda con. Si papa confirmat mandatū legati sup. p̄visione faciēda gratia ē papalis censenda. Probat̄ h̄ in. c. si eum. s. e. Et rō. quia omnia n̄ra facim⁹ quibus auctoritatem impartimur. li. i. s̄ neg. l. de ve. iure enu. et ad hoc q̄tidie tex. iste allegatur. Et intellige conclusiōem. qm̄ p̄firmatio pape facta est ex certa sciētia. cum plena narratione eius qd̄ gestum ē p̄ legatū. vt hic in. glō. verbi p̄firmamus. Non ergo sufficeret cursoria aut semiplena narratio. s̄m Jo. an. Dicitur autē facta in l̄ris pape plena narratio de reseruatione legati. quando papa exprimit reseruationis decretum et executorum dationem. de quibus hic in text. facit. c. ex litteris. de donat. Et quō differt h̄ decretalis a. c. si eum. s. e. vid. in glō. p̄ma. Et qua nō q̄ ad excusandum sup̄fluitatē iurium sufficit variatio in facto. Et rō huius est. quia ex facto oritur ius. facit. l. interpositas. l. de trasact. c. d̄ muliere. s. d̄ sp̄sa.

In motu proprio

p̄prio papa confert beneficium aliud obtinenti. et d̄ illo non facit mentionem. non vult p̄pterea talem gratiam que ex mera liberalitate processit fore inuālidā. Secus si ad alicuius petitionē papa fecerit talem gratiam. quia tunc etiam si quantuncq̄ modicum beneficium taceatur papa vult eā censeri surreptitiam. Dicitur autē motu proprio facta gratia. solū cū hoc expressum est in ipsa. Hoc. d.

Prima p̄ impetrare sūt sur

De prebendis et dignitatib⁹

reptitio ex beneficii quatuor modi
ci taciturnitate. Probatur hic in
secus. et. s. de resp. c. si pponente. Et
pbat h. ter. q. talis surreptio in lris
bñficialibus viciat ipso iure. Idē p
batur in. c. non p. r. n. s. e. de quo
in. c. ad audientiam. ij. de resp. licz in
lris ad lites distinguatur. an aliqd
taceatur p simplicitatem. aut p ma
liciam. vt in. c. super lris. supra. de re
scrip. quia p illas nouū ius nō adq̄
ritur. sicut per litteras ad beneficia.
An autē de iure qd quis habz ad be
neficiū teneatur in impetratiōe al
terius facere mentionē. Archi. t. q.
nōn. quia non hz bñficiū. Joh. and.
disputando tenuit ptra. in. q. mercu.
posita super regula ignorantia. de q̄
vid. s. e. si pponente. An autē de emo
lumento aut pensione ab ecclā tenea
tur facere mentionē. de hoc vi. s. de
Res. postulasti. vbi Jo. Vincē. Inno.
Host. dixerūt q sic. Archi. h. diē cō
trariū. quia non recipit in titulū seu
beneficiū. h. in stipendiū vt laicus.
Idem Host. in. d. c. postulasti. et fa
cit deci. rote. c. cxx. q̄ incipit. Itēz nō
q paup. vbi dicitur q de pensione
assignata clerico in titulū de bonis
laici etiam auctoritate ep̄i. non tene
tur in impetratiōe facere mentionē
quia talis non est perpetuo deputa
tus ad hoc q sit bñficiū ecclāsticū.
h. moztur cum psona. Itēz rota in
antiqs deci. cvij. que nō.

Secūda cō. Si papa
alicui bñficiū pūlit omne viciū
surreptionis talis motus pzi⁹ exclu
dit. Probatur hic in pnci. Rō est q
gratia pcedit ex mera liberalitate
pcedentis sine aliq̄ impetratiōe. Jo
nihil p̄t imputari tali obtinenti. Et

idē dic in collatione legati facta mo
tu pzi. cū sp eadem sit rō. et sic te
net. g. in cle. ij. de offi. oz. et Franci. 7
hic Jo. de lig. licz qdam ptra. Et at
tenta rōne ter. dicit Jo. an. q. mor⁹
pzius excludit qnlibz etiā aliā sur
reptionem. puta numerū canonico
rū. statuti iuramenti. vel q ecclā p
us per eūdem papā de alio fuit gra
uata. Itēz licet de hmoi q̄litatibus
non fiat mentio. tñ valz gratia. exq̄
procedit de mera liberalitate. nec p̄t
reddi rō diuersitatis. Possz tñ oppo
ni si fuissent semel grauati. eos nō te
neri ad receptionē istius. sicut etiāz
adhuc possunt opponi defectus pso
ne. puta nataliū. etatis corporis. bi
gamie. &. vt sentit h. g. verbi ob hoc
licet eū motus pzius excludit sur
reptionem. non tñ inducit dispensa
tionem. Ideo cautus sit aduocatus
hoc casu in opponendo vt non di
cat litteras surrepticias. h. opponat
grauamen ecclē aut inhabilitatē p
sone. et ita tenent etiam dñi de rota
deci. cccclij. q̄ incipit. Itēz licz pro
pzius motus.

Tertia cō. et finalis. De
pape non alias q̄ si in litteris exp̄
matur potest constare. Probatur h
in fine ter. iij. g. si. que etiam dicit.
q si non habeatur in litteris. licet p
betur testibus. tamen gratia nō cen
setur proprio motu facta. Et idem
fm doct. in casu conuerso. vt si in lit
teris exprimitur motus pzi⁹. li
cet contrarium quis velit proba
re p testes non auditur ppter ratio
nez. g. si. hic. Et quia illud est amē
tere probationem per quā papa re
dar gueretur de mendatio. ptra ea q̄
nōntur in cle. litteris. de pba. Et in

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

hoc papa gaudet p̄rogatiua supra legatum cōtra cuius litteras admittetur probatio. fm̄ Job. in dicta clemē. ij.

I plurib⁹ dignitatib⁹ aut p̄bēdis simul vacantibus in aliqua ecclesia. papa alicui dignitatem aut p̄bendam vacantem in eadez eccia nulli alteri debitam contulit. Si quidē h̄mōi gratia facta fuit motu p̄prio pape. ad p̄inguiorem dignitatem aut p̄bendam debz referri. Et si equales fuerint ad illaz refertur quā ille cui cōfertur infra decē dies a tempore notitiē ipsius vacationis computādos elegerit. Si autem ad petitionē alicuius talis gratia facta fuit. tunc est restringēda ad eam que est minoris valoris. Et si equales sint ad eaz q̄ ille ad quem collatio pertinet. infra decem dies predictos duxerit eligēdam. Et si alter eorum infra dictum tempus non elegerit. ad aliū electio tunc pertinebit. Hoc dicit.

Prima con- beneficii alis facta motu p̄prio concedentis ē quo ad expressa in ea ampliāda ut favorabilis. Probat̄ur hec cōclusio hic in tex. Un̄ patz q̄ motus p̄prius ampliat gratiam in expressis in ea. sed quo ad non expressa non ampliat. sed surreptionem excludit. ut probatur supra. c. proximo. Un̄ si motu proprio papa mandat alicui p̄videri de p̄benda alicuius eccie. et due simul vacant debetur sibi melior. et ubi est equalitas. daretur sibi electio. ut hic. quod verum si simul vacant tempore date litterarū. licz ante illud tempus vna vacabat p̄ri-

us alia. fm̄ Job. an. Secus tamen si papa scripsit super proximo vacatura. ut hic in glō. ij. quia tunc non includerentur simul. nisi simul vacassent. alias prima deberetur. facit. c. si clericus supra eodem.

Secunda con- collatio facta ad petitionem alterius tāq̄ ambitiosa est restringenda. Probat̄ur hic in vers. si vero. et in. c. quis. supra eodem. Et q̄ beneficiū dicitur minoris valoris aut maioris. Dic ut h̄ in glō. verbi maioris. quam nota p̄ clericis. qui p̄muniter querunt q̄ntū valet beneficium in absentia et nihil curant de oneribus aut cura

Am in eccle- sia in qua sunt duodecim canonicis et tredecim p̄bende. est cōsuetudo q̄ episcopus pro tempore habeat vnam p̄bendam ex dictis et vocem habeat in capitulo ut canonicus. licet non sit canonicus. per litteras apostolicas mandatur alicui p̄videri de p̄bēda proximo vacatura nulli alteri debita. nō potest ei p̄videri de p̄bēda que vacat per mortem episcopi. sed aliam expectare debet. ne futurus episcopus p̄benda careat contra consuetudinem ipsius ecclesie et ne numer⁹ canonicorum amplietur in ipsa ecclesia. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis conclusio. Papa non intendit p̄videri impetranti de p̄benda episcopo p̄bendario debita. Probat̄ur hec conclusio hic in textu q̄ non intendit conferre p̄bendaz alteri debitam. facit. c. quis. supra eodem libro. de rescript. Et fm̄ Job.

De prebendis et dignitatib⁹

mona. melius est gratiam impetran-
tis differri. q̄ ep̄m defraudari. facit
Lomnes iudices. in fi. l. de feri. Itē
non intendit papa particulares cō-
suetudines ecclie tollere. nisi id expri-
mat. vt hic et. c. finali. s. eodez libro.
de psuetu. et ibi glō. sū. quod verum
de consuetudine per quam prebēda
alteri debetur. sed consuetudini per
quam prebēda ad collationem ali-
cuius certi spectat papa derogat
quando determinate non scribit ad
collationem. vt hic in. g. fina. quam
nota. Itē in hoc q̄ h. ter. vult cōsue-
tudine posse induci vt beneficiū cer-
te dignitati debeatur. facit text⁹ ad
dubium. an patronus in creatio-
ne beneficii potest adijcere onus
vt semper presentetur aliquis de sua
genealogia. et facit textus q̄ sic. ad
idem. c. cum dilectus. de consuetudī.
et. c. abbate. de verbo. signifi. An at
consuetudine potest induci q̄ ep̄us
sit canonicus in ecclia sua. Archidi.
tenet q̄ non. quia sequeretur impos-
sibile. q̄ idem esset pater et filius.
Joh. and. dicit opinionē suā nihil
valere. vnde dicitur reprobatā in. c.
a collatione. s. eodez libro. de appel.
quod sequitur etiam Joh. de ligna.
7 Bomi. Nec enim inconueniens eā
dem personaz representare diuersas
alio respectu etiam patris 7 filij. l. si
consul. ff. s. adoptio.

Tibi conces-

so privilegio vt fructus be-
neficiorum que vsq; ad certum tem-
pus vacabunt in diocesi tua per-
cipere possis propter obita ecclesie
tue persoluenda. Et postea vacat in
eadem diocesi beneficium curatum
q̄ alteri simile curatū habenti con-

fertur. equum est vt q̄dū tu fructus
ip̄ius percipis primū vacare nō res-
puetur. Hoc dicit.

Ex text⁹ elicitur talis conclusio.
Primū curatum be-
neficium potest quis retinere cu; se-
cundo q̄dū alius fructus sc̄di per-
cipit ex papali privilegio. Probat⁹
h. in text. Et i hoc ponit hec decre-
talis equitatem. quam prefert rigo-
ri statuto. in. c. de multa. supra eodē
titulo. Et an legatus potest privile-
gium de quo in text. dare ep̄scopo.
et in quibus beneficiis locum habz
vid. in. c. si eo tempore. s. eodem lib.
de resc̄p. An autem in casu hui⁹ de-
cretalis habens primū et sc̄dm pos-
set durante adhuc tempore privile-
giati dimittere sc̄dm et retinere pri-
mū. Joh. and. hic tenz q̄ non. 7 se-
quitur Joh. de ligna. quia in primo
post adeptionem sc̄di non habz ve-
rum titulū. Et quo tenetur tempo-
raliter sc̄z vsqueq; durat privilegij
ep̄scopi. q̄ est contra naturam be-
neficij quod debz esse perpetuū. lv.
dis. c. precepta. et notatur in. c. veni-
ens. supra. de fili. pelby. in vlti. glō. fa-
cit textus hic qui non dicit primū
non vacare per adeptionem sc̄di. s.
q̄ non debz reputari vacans q̄dū
alius percipit fructus. et sic effectū
suspendit ip̄ius vacatiōis fm Do.
Et an iste infra annum teneatur p-
moueri ad sacerdotium ratione illi-
us beneficii cuius fructus nō perci-
pit. vid. hic in glō. ff. que tenet q̄ sic
ex quo habet exercitium cure ratioe
cuius ordines requiruntur. ad quod
singulariter allegatur glō.

Si de nō sa-
cerdotali prebenda mandat

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

provideri sacerdotalis etiam volen-
ti non potest conferri. Similiter si i
ecclia (vbi sunt integre prebende et
dimidie) mandatur alicui provideri
de integra nō potest ei (si cōtentus
esse velit) provideri de dimidia. Idē
est si mandatur alicui provideri de
prebenda certi valoris. vt etiā ei vo-
lentis prebenda minoris valoris nō
possit conferri. quia forma mandati
in litteris ad beneficia diligēt de-
bet obseruari. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis conclusio
alibus verba in proprio significato sūt
seruanda. nec potest executor etiam
parte consentiente aliud facere q̄ cō-
tineatur in gratia. Probat̄ hic in
tex. Qd̄ verum etiā si respiciat in-
comodum impetrantium Ratio hu-
ius patet in fine textus p̄pter formā
mandati que diligenter et exacte ser-
uanda est in h̄mōi litteris odiosis.
Unde hoc casu plus non continet i
se id quod est minus. vt notat glosa
in regula plus semper. de reg. iur.
Et quomodo sit reperire diuidias
prebendas. cum tamen sectio prebē-
darum sit prohibita. vt in. c. maiorib̄
bus. supra eodem. Sic vt hic in glo-
sa. iij.

De episcopis

conferre possit primus cura
tum beneficium qd̄ obtinebat ille q̄
nunc habet pacificam possessionem
secundi. aut per eum stat quo min⁹
eam habere possit. tamen non debz
eum cui contulit tale secundum in-
ducere in eius possessionem corpo-
ralem. nō vocato eo qui illud habu-
it cum ei possit competere ius reti-
nendi illud.

Prima con. Benefi-
cium ipso iure vacans potest conferri. etiā nō
vocato possessore ipsi beneficii pro-
batur hic in p̄ma parte textus. iun-
cta glō. penul. circa finem. quod ve-
rum etiā non cassato colore posses-
sionis facti aut retentionis. qd̄ verū
quando ius illuz cassat. vt hic. alias
secus. vt in. c. cum nostris. supra. de
concess. prebē. Et an patronus po-
test presentare ad huiusmodi benefi-
cia de iure. sed non de facto vacantia
non vocato possessore facti In casu
huius. c. et similibus. Dic q̄ sic fm
Domi. quia si potest fieri collatio q̄
est in plus. ergo et presentatio que ē
in minus. c. dilectus. s. de offi. lega.

Secūda cō. In danda
possessione beneficii per alium de facto t̄m possi-
sionem debet ipse possessor vocari pro-
batur hic in sc̄da parte textus. Rō ē
quia licet possideat prima facie cō-
tra ius. non debz tamen a possessio-
ne expelli. nisi vocetur et discutiā-
iura possidentis. quia possit ei com-
petere retentio aliquo casu. vt hic i
glō. finali. qd̄ facit fm Domi. contra
multos executores. qui vocato pos-
sessore alteri possessionem conferūt.
sive ille voluerit probare ius. retinē-
de siue non. et male fm Domi. Si ta-
men collatio beneficii de iure vacā-
tis fuisz facta possessore vocato. nō
esset necesse possessorem vocare ad
traditionem possessionis. quia datio
possessionis solū est quedam exe-
cutio collationis ad quam fuit vo-
catus. igitur r̄. remittit Jo. an. ad
c. ordinarij. s. eo. li. de offi. ordm. Et
an executor a papa datus ad confe-
rendum potest inducere in possessi-

De prebendis et dignitatib⁹

onem. Jo. mona. dicit hic q^d sic. etiā si papa solum dicat cōferas. nec ad dat⁹ in possessionē inducas. cu³ secundū sit executivū p^{ri}mi. alle. c. signifi-
casti. s. de offi. dele. An autē datio possessionis aut installatio sit neces-
saria in beneficiis. Archid. dicit h^{ic} q^d sic. per ter. qui collectivē hec duo re-
quirūt. qui dicit etiā q^d hec de iure cōi spectāt ad Archidico^m. de quo iⁿ c. ad hec. supra. de offi. Archi.

I cui simplici

ter mādat⁹ de beneficio p^{ro}videri. non potest sacerdotalis pre-
benda conferri. si nondum etatis sit legitime. ut ad sacerdotiū possit p^{ro} moveri. Sed aliaz debet expectare. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio. Cui simpliciter mā-
datur p^{ro}videri de prebenda. non est sacerdotalis. nisi ap^{er} sit ad sacer-
dotiū. conferenda. Probatur hic in ter. et limita eam. ut in. g. j. nisi pa-
pa per illam clausulaz. nō obstante. tollerēt h^{ic} mōi inhabilitatem. Inclu-
ditur ergo sub tali mandato simpli-
citer directo p^{re}benda sacerdotalis et non sacerdotalis. licz curatum bene-
ficiū non includeretur. nisi d^{ic} cura fieret mentio. c. cu³ in illis. s. e. quia maior idoneitas in illo requiritur. p^{ro}pter maius periculū q^d in eo ver-
tatur. ut in. c. cum sit ars artū. supra de eta. et quali. fm Jo. de lig. Que autē p^{re}benda dicitur sacerdotalis tangit hic glō. verbi sacerdotalis. Et dicit Jo. an. et Bonif. q^d alio de tribus modis dicitur sacerdotalis. Primo si per statutum. privilegium. institutio-
nem p^{ri}mariam. aut consuetudinē. non potest conferri. nisi p^{ro}stituto in

sacerdotio. Secūdo q^ui obtinens eam tenetur fieri sacerdos. alias p^{ri}uat⁹ ea. Tertio q^ui tenetur fieri sacerdos et alias fructus non p^{ro}cipiet. quo ca-
su possit p^{ro}tingere q^d p^{ro}petuo retinēt p^{re}bendam. talis t^u hodie post annū non habebit in capitulo vocem. ut in cle. ut hi qui. de eta. et qualita. Et q^d hic ter. dicit de sacerdotali p^{re}bē da. intellige etiā procedere in dia-
conali et subdiaconali. ut nec tales p^{ro}ferri possint non habenti legitimā etatem ad illos ordines. quia eadez est ratio fm Archi. et cōiter docto. omnes. p^{ro}ter Jo. an. qui hic multis rōnib⁹ p^{ro}trarium tenuit. q^us t^u solvit Jo. cal. vid. hic p^{ro} Bonif. An autē re-
quiratur q^d iste sit aptus ad sacerdo-
tiū aut ordinem alium requisitū tempore date litterarū. aut sufficiat habilitas. t^{em}p^{or}e vacationis. vide hic in glosa verbi nondum. que sentit sufficere habilitatem tempore vaca-
tionis. Et respondet tripliciter ad c. si eo tempore. supra. eodem lib^{ro}. de rescrip. q^d dicit t^{em}p^{or}e date inspiciendū et secundam solutionem glosa appro-
bat Anto. in cle. si. de rescrip. quia iⁿ contrario rescriptum fuit in parte surreptitium. hic autem in nullo est surreptitium. cu³ in genere impetra-
tur p^{re}benda. secus igitur si exp^{re}ssis-
set de sacerdotali aut non sacerdo-
tali. quod nota.

I pauper cle-

ricus nullū habens benefi-
cium habeat litteras a papa. q^uibus
bus mandatur eidem p^{ro}videri de
beneficio. postea consequatur p^{ro} epi-
scopum aut alium ordinariū colla-
tozem beneficiū. non tenetur ille cui
littere papales fuerūt directe adim-

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

plere qđ sibi extitit mādatū Hoc. d.

Exter. ^{elicitur talis p̄clusio} Si papa mandat alicui prouidere d̄ beneficio ex certa causa. impeditur petere beneficium deficiente ea. Probat̄ hic in textu Nam si papa mandat prouideri ei de beneficio quia nullum beneficium eccl̄asticum obtinet. et talis postea beneficium consequitur. extinguitur gratis. quia causa mandati erat prouidere de beneficio non beneficiato qua cessante cessat mandatum. c. cui cessante. s. de appellat. et facit hic. g. 7. Et nota qđ forma de qua in textu dicitur forma pauperum in qua plura obseruantur s̄m Job. anō. Nam p̄mo s̄m diuersitatem regionum solet fieri taxatio qđ nō excedat certam sūmam. c. quis. c. cui de non. s. eod. Secūdo solet per executores peritis impetrantis inquiri. an scilicet bene legat. cantat. et construat. que tria in examinatione inquiri debent. et debent saltem duo concurrere. Tertio si per examinatores approbatus est. datur forma ad inquisitores ut inquirant. si est vite laudabilis et cōuersationis honeste. ut in cle. cum ei quem. de concessi. preben. et de hinc prouideant ei s̄m sue probitatis merita. Ex quo videtur inspiciendum esse tempus vacationis. et nō impetrationis. de quo hic per Dominic. Item declaratur in hac forma qđ si bi volenti possit prouideri d̄ minori. ut in alle. cle. et datur de facto terminus vnus inensis ad acceptandum et in fine ponitur decretum s̄m Do. Et an hic textus procedat si habens

litteras in forma pauperum. postea acquirit pensionem aliquam. aut ordinatur ad titulum patrimonij sui aut alterius. Dic qđ non. ut hic in. g. finali.

De sede apo-

stolica vel legati ipsius conferatur alicui beneficium. quod eodem die alteri cōferatur per ordinarium. nec apparet que collatio sit prior. erit conditio possidentis prior Si autem neuter possideat ille preferatur cui beneficium a maiore collatum erat. Hoc dicit

Exter. ^{elicitur talis p̄clusio} Si non potest constare de prioritate collationis beneficii pluribus a diuersis collati p̄mo possidens. deinde a maiore beneficium obtinens debet preferri. Probat̄ hic in textu. Et quo patet p̄mo qđ p̄modum possessionis est magnū ut hic in glō verbi possidentis. Nam licet sola possessio beneficii non det titulum. ut hic in. c. 17. de regu. iuris. possessio tamē iuncta cum titulo potens est extinguere alium titulum si bi oppositum concurrentem in tempore. ut hic patet. Secūdo patet qđ ubi in collatione beneficii vacantis concurrunt plures potestates ineq̄les eodem tempore. quod est possibile. ut notat glō. finalis. supra eodem libro. de offi. lega. c. 7. preferatur ille qui ins obtinuit a maiore. et sic maior

De prebendis et dignitatibus

potestas iuncta minori absorbet vi-
res illius. facit cle. j. in fine. vt li. pen.
Adverte tamen qd hie textus non ha-
bet locum si papa aut legatus refer-
uauit beneficium vni. et ordinarius
contulit alteri eodem tempore. sed
prouisus per ordinarium obtinebit
ex quo alius nihil probat in cōtra-
rium. fm Johānem an. de quo dicit
videndum nota. in glō. pone. in cle.
litteras. de rescrip. Nec habet locū
si episcopus extra diocesim consti-
tutus confert beneficium vni presē-
ti et acceptanti. et vicarius eius pre-
sens habens mandatum conferendi
beneficia. confert illud alteri nec ap-
paret de positate. quia collatio epi-
scopi potior. ita tenet Caspar de cal.
cōsilio septimo. eodem titulo. quia
episcopus maior est. quod etiam se-
quitur Dominū. quia in casu questio-
nis videtur episcopus auferre vica-
rio potestatem in hac parte. quod
potest. sicut in procuratore videm.
In. c. penultimo. ff. de iur. lib. 2.
de procura. Et sic etiam si obtinēs
a vicario beneficiū possessionem ha-
beat. tamen illud non prodest sibi.
quia collatio episcopi ablatiua est
potestatis vicarij quo ad illud bñfi-
cium per iam dicta. Quid autem si
idem beneficium sit collatum duobus.
nec apparet d. prioritate. putat
Johānes an. qd incertitudo que de-
clarari non potest viciat. c. ij. eodem
libro. de elect. Et si instare vellēt ad
concedentem possent recurrere vt il-
le declararet quis prius erat. et hoc se-
quitur Dominū. neutro possidente.
sed si alter possideret agens succum

beret in dubio. vt in. c. in presentia.
de probati.

¶ In singula

officia singulis committenda
sunt personis. prohibet papa ne ali-
quis religiosus aut monachus plu-
ribus prioratibus vel ecclesijs cura-
tis. sine licentia sedis apostolice pre-
sit. etiam si cura ipsa non per se ipso
sed per presbyteros ad eorum presē-
tationem per episcopos instituenda
dos habeat presentari. nisi vnus p-
orat ab alio dependeat. vel ad vnu-
cem sint annexi. Et si aliquis religio-
sus talem prioratum aut ecclesiam
habens. alium receperit primū ipso
iure vacantem dimittere debet sta-
tim omnino. alias priuatur vtroque
et efficitur inelegibilis. nunc autem
obtinens plures huiusmodi priora-
tus aut ecclesias infra menses a tem-
pore notitię huius constitutionis.
vnum quem retinere velint alijs di-
missis eligat. alias pene predictę lo-
cum habent. Prohibet etiam papa
ne prioratus ecclesie. administratio-
nes. aut officia vnius monasterij cō-
sueti per monachos eiusdem guber-
nari committantur. absq; licentia pa-
pe monachis alterius monasterij.
quia non potest vnus habere locū
in diuersis monasterijs. quorum vnū
ab alio non dependet. Qui autem
contra dictam prohibitionem alie-
nis mōchis dca pmisserint. aut pmissa
diuiserint. sint ea vice priuati pte

Sūmariū et conclusiōes Sexti

ordinādi de ip̄is etiā de ip̄is p̄ dīo-
cesanos si exēpta non sūt alioq̄n p̄
sedem apo. ordinēt. etiā ea suscipere
presumentes aut retinere efficiūtur
ineligibiles ip̄o iure. Hoc. d.

Prima con. Religio-
sus secū-
dum p̄oratum aut eccliam recipiēs
cum cura p̄uatus est p̄ori ip̄o iure.
etiā si cura sit per alios exercenda.
Probat̄ur hec conclusio hic in p̄n.
Et rationem ponit ter. in p̄n. quia
singula officia x̄. Et q̄ pluralitas
euagationem inducit que maxime
in monachis est reprobata. et. g. alle-
gant p̄cor. Fallit hec p̄clusio in duobus
casibus in ter. positis quos nō
quia ex eis patent duo modi vniē-
di b̄nficia. de q̄ vid. g. iij. in. c. esz. de
eta. et quali. et. g. in. c. j. s. ne se. vacan.
vbi etiā alij modi nōntur. Pena au-
tem religiosi non dimittentis statiz
p̄mū p̄oratum aut b̄nficium curatū
est. quia ineligibilis efficitur et p̄ua-
tur utroq̄. vt hic in vers. statuentes
p̄cor. extrauagans execrabilis Job.
xxij. Regularit̄ ḡ religiosus ē eligibi-
lis. nisi ex delicto fiat ineligibilis. c.
si religiosus. s. eod. li. de elect. vbi de
hoc. Et intellige euz regulariter eli-
gibilem. etiā ad eccliam parochiales
Pro quo hic ter. Et hoc veruz fin
doct. p̄muniter. ex dispensatiōe. i. cor
pore iuris clausa. q̄ electio sit p̄pter
idoneitatem plone ad officii p̄dica-
tionis. q̄ maxime p̄uilegiatuz ē. de
q̄ in. c. q̄ dei timorē. s. sta. mō. s. q̄ in
ca. p̄uiscis. lv. dis. 7. rvi. q. j. in sūma. 7
in cle. j. de elect. An aut̄ p̄ laicum ad
ecclesiam parochialem possit religi-
osus p̄ntare. vide. deci. rote. cclvij. et
ibi recitantur plures opi.

Secūda con. ^{Predece}
pene eti-
am locum h̄nt in eo qui an̄ hanc cō-
stitutionē plures p̄oratus aut cura-
ta b̄nficia habuit. nisi infra mensem
a tpe notitiē huius constitutionis vnuz
eligat. et alia dimiserit. Probat̄ur hic in
s. circa. Et quo patz q̄ noua p̄stitu-
tio ligat post mensem. q̄d verū q̄ il-
lud exp̄mitur in ea. vt hic. alias no-
ua p̄stitutio ligare incipit post du-
os menses a tpe constitutionis. nisi
detur scientia eiusdē. quia tūc statiz
ligat. ita sentit hic. g. verbi p̄uenerit.
q̄d nō. Et de hoc vide Jo. an. j. e. li.
sup data

Tertia con. ^{Beneficia}
sueta regi-
p̄ monachos vnus monasterij. non
possunt ab alio q̄ per papam alijs
p̄mitti. Probat̄ur hic in s. p̄hibem⁹
et p̄cedit p̄clusio tā in curatis q̄ nō
curatis. quia ter. nil h̄ dicit de cura-
tis. vt in primo dicto. Patz igit̄ q̄ p̄
legatis alijs monachis non possunt
p̄mitti. facit. c. si abbatem. supra. eod.
dem libro. de electione. Nec possunt
clericis secularibus cōmitti. vt in. c.
possessiones. de reb⁹ ecclie. non alie.
Nec tamen pena huius. c. in illis lo-
cum habet. quia de illis hic nihil ex-
pressit. sed solum de monachis. Ra-
tio autem conclusionis est. quia mo-
nachus nō p̄t habere vocē in diuer-
sis mōasterijs. inter q̄ nō ē p̄nexitas
nisi sit translatus canonicē ad illud
q̄ tunc p̄t p̄fici alteri monasterio.
quia non dicitur amplius alterius
monasterij. Ita intelligit̄ cle. j. de elec.
Qualit̄ aut̄ monach⁹ possit t̄nsferri
et t̄nsire de vno monasterio ad aliud
legitime. vid. hic. g. nōbilē. in verbo

De prebendis et dignitatibus

canonice que tria ponit mēbra. aut enim transire vult ad strictiorem vitam. et id potest petita licentia tūc. lz nō obtenta. vt in. c. licz. de regula. aut ad minorem. et tūc sine causa solus papa dispensat. cum sit cōtra iura fin glō. Nec hoc casu. dispensatio pape tenetur in foro conscientie. vt probatur in. c. non est. de voto. per glō. Cum causa autē legitima subest puta infirmitas ppetua. senectus aut austeritas regule. aut similis. an tunc episcopus cum abbate dispēsa re possent. vid. Archi. xx. q. 7. c. monachum. Domini. hic pulcre et Panoz. in. c. nō est. de regula. Aut vero. 7 tertio casu ad parem religionem transire vult. et id potest de licentia abbatibus 7 conuentus. fm glosam. de q̄ hic latius Domi.

Ultima con. Nō seruans hanc constitutionem si est conferēs priuatur potestate cōferendi ea vice. si est suscipiens efficitur inelegibilis ipso iure. Probatur hic in fine textus. Et quis hoc casu prouidebit. patz ex fine. quia diocesanus in non exemptis. papa in exemptis. de quo vide glosam primam. in clemē. prima. de priuile.

Am in ecclesiis faciēda receptio canonicorum. collatio prebendarum aut beneficiorum minorūz absentes canonici si id cōmode potest fieri (nisi alio cōsuetudine obseruetur) sunt vocandi. alias si instant factum in eoz absentis debet cassari. Doc. v.

Prima con. Ad receptionem beneficiorum aut collationem beneficiorum debent vocari absentes canonici. nisi consuetudo habeat eos non vocari. Probatur hec cōclusio hic in textu. Et adhuc sunt duo casus in quibus vocandi sunt absentes vt in electione faciēda. et in cessatione diuinozum indicenda. fm glosaz super verbo ipsozum. in. c. presentiu. supra eodem libro. de testi. In alijs non vocantur necessario. Et sic in alienationibus rerum ecclesie non necessario vocantur. quod tenet h gl. verbi cōmode. que etiā ostēdit d quo loco sint vocandi. quia de illo de quo cōmode vocari possunt. etiā si locus ille sit extra prouintiam. et hec pmoditas respicit ecclesiaz non personam vocandam. fm Archidi. de quo in glosa penultima. in. c. cu3 inter vniversas. supra. de electi. Et an vagabundus sit vocandus. vid. Archidi. hic et Jo. an. in. c. quia propter. de electio. vbi etiam tractat de excommunicato. Et hic Archidiacono. dicit eum vocandū. quia p̄t p̄tendē nullitatem excommunicatiōis. S3 cum p̄testatione vocabitur. q̄ si sit excommunicatus non intendunt secuz eligere. Et intellige hunc textum et cōclusionem de receptione iuris. que videlicet voluntarie fit per canonicos in p̄muni congregatos. Et tribuit ius canonicatus. quando in ecclesia spectat receptio canonicorū 7 collatio prebendarum ad ipos canonicos. et h3 vim collatiōis. fm Jo. an. in. c. si caplo. 7. ti. p̄xi. Est em̄ alia receptio facti q̄ fit ad mādātū superioris. q̄ iam contulit canonicatum et mandat

Sūmariū et conclusiōes Sexti

q̄ recipiatur talis in canonicum .et
in tali non est necessaria .vocatio
absentiuꝝ .quia de necessitate est ob
temperanduz de qua loquitur Ho
stien. in sūma de consti. s̄ quid ergo.
et in illa non habet locum hic textus.
Nam absentes illo casu non possūt
allegare contemptum .quia si presē
tes fuissent necessario haberent obe
dire fm Archidia. et Bomū. Item
procedit hic textus etiam de colla
tione beneficioruz que competit ca
pitulo si beneficia sint extra illaz ec
clesiaz .quia textus indistincte loqui
tur fm Job. and.

Secunda con. ^{7 fina}
Absens non vocatus ad receptio
nem canonici potest contemptum
suū prosequi et petere receptionem
retractari. Probatuꝝ hic i textu. Et
idem si sint in electione contemptus
aut in alio casu quo debuit vocari.
c. q̄ sicut supra. de electione. Non est
ergo actus gestus per presentes nul
lus .quia si tacet ille qui fuit cōtem
ptus valet actus .facit. l. filio. ff. de in
iur. rup. et irri. testa. vbi testamentū
in quo filius est preteritus annullat
si filius vult illud retractare .alias
valet.

Resenti cōsti

tutione d̄claratur. c. ij. supra
eodem. qd̄ vult beneficia apud sedē
apostolicam vacantia non conferrī
per alium q̄ per papam .vt locū ha
beat in beneficijs que habent legati
aut nuncij pape. aut etiam quicunq̄
alij ad sedem ap. euntes. aut ab ea re

cedentes si moriantur in curia. aut i
loco vicino curie. Item et in benefi
cijs que curiales habent si in loco
vicino curie moriantur. etiam si ad
curiam erant reuersuri. dūmodo ibi
dem domicilium proprium non ha
buerunt. Et dicuntur hoc casu loca
vicina curie. que non distant a lo co
vbi moratur papa vltra duas die
tas legales. Sane si quis originem
traxit de loco vbi est curia et ibidē
moratur. non includuntur beneficia
sua sub dicto statuto. nisi curialis sit
et moratur ibidem illo modo. Item
si curia contingat transferri de vno
loco ad alium. et curiales moriant
i via. aut in loco vnde recedit curia.
quicunq̄ talis situs sit remotus a
curia includuntur sub dicto statuto
eorum beneficia. Hoc. d.

Prima con. Ad pa
faz spe
ctat beneficioruz venenitium ad cu
riam aut recedentium a curia colla
tio. si moriantur in loco curie vici
no. Probatuꝝ in primo et secundo
dicto huius. c. Patet ergo q̄ aliud ē
de beneficijs stantium vel morā tra
hentium in loco vicino. quia eoruz
beneficia non sunt reseruata collati
oni pape. nec d̄ illis loquitur hic te
xtus. facit s̄ penultimū. eodez. Quid
autem sit mors. dicit hic Archidia.
q̄ est priuatio vite et dissolutio cor
poris et anime. notatur in. c. in qua
dam de celebrat. missa. et in. c. chari
tas. de penitenti. dist. ij. et sicut tenebre
nihil sunt in re sed nominant dese
ctuz lucis. Ita nihil est mors. sed so
lum significat priuationem vite. et
acceptit nomē a morsu pmi hōinis q̄
vetite arboris pomū mordens mor

De prebendis et dignitatibus

rem incurrebat fm' Iſido. et ſūt tria
mortis genera. ſc3 acerba. vt infantium.
imatura vt iuuenum. ⁊ matura
ſeu naturalis. vt ſenū. fm' Job. and.
poſt Archid.

Secūda con. Idem d' benefici
is curialius in loco vicino curie de-
cedentium. Probatur hic in ſidem
eſt. et procedit cōcluſio. niſi in loco
vicino curiales domicilium aut do-
mū haberent vt in eodē ſ.

Tertia con. Dicitur at
hoc caſu locus curie vicinus diſtans ab ipſa
curia minus duabus dietis legalibus.
Probatur hic in ſloca. et fm'
glō. h vna dieta legalis continet. xx.
miliaria. vt in. l. vicena milia. ff. ſi q's
cautio. et. g. ibidē dicit. q. xx. paſſus
faciunt vnū miliare. Et nota hic. q'
vbi lex facit mentionē de dietis. in-
telligitur de vulgaribus. et non de
legalibus. quod pbat hic tex. dum
vult hic ſpecialiter cōputari dietas
legales. ergo in contrarium eſt ius
regulare ad qd' ſolz allegari h' tex.

Quarta con. Si hñs
originis in curia morientis. ibidem
bñficia collationi pape non ſunt re-
ſeruata. Probatur h' in ſlanc. quod
verū niſi ſit curialis. vt in. e. ſ. Et q'
patz q' caſus acciđentalis adiecta na-
turali qñq' imutat naturalem. ⁊ qñ
tas quādoq' plus opatur q' origo
fm' Jo. mona. de quo in regula. qui
prior. ⁊ de reg. iur. in mercur.

Ultima con. Benefi-
cia curialium decedentium aut in loco vñ
reſeſſit curia. aut vbi ſeſt. aut in via
ſunt per ſolum papam conferenda

Probatur hic in ſfi. quod veruz eti-
am de loco vnde reſeſſit curia quā-
tuncunq' remoto. ſecus autez ſi mo-
reretur curialis circa et nō ſequeret
curiam. fm' Jo. an.

Apoſtolica

ſede vacante p̄tigat apd' ipaz
aliquas ecclias parochiales vacare
poſſūt illi ad quos id pertinet libe-
re de eis ordinare. Non ob. c. ij. ſ. e.
conſtitutione. Idem de vacantib'
apud ſedem apoſtolicam romano
pontifice adhuc viuente. ſi ante ipi'
obitum non fuerint collate. Doc. d.
elicitor talis p̄cluſio.

Exter. Apoſtolica ſede va-
cante non dicuntur parochiales ec-
cleſie in curia vacare. Probatur h'
p̄cluſio in vtroq' dicto ter. Poſſunt
ergo hoc caſu ecclie parochiales
libere. id eſt nō expectato lapſu mē-
ſis. put habetur in. c. ij. ſupra eodem
titulo. per ordinarium collatores cō-
ferri. Et ratio huius probatur in te-
xtu. ne diutina vacatio eccleſiarum
parochialium periculum afferat ani-
mabus ſubditorum. ſacit. c. qñis. ſu-
pra eodem libro. de electi. et. c. ne p
defectu. eodem titulo. Et procedit
hic textus in parochialibus ecclieſi-
is que non cadunt in nomen digni-
tatis. et ſic non d' collegiatis. p quo
c. ſtatutus. ſupra eodē libro. de elec.
An autem textus et concluſio locū
habeant eccleſia romana quaſi va-
cante. vt ſi papa captus ſit a ſciſma-
ticis. dicendum q' non. quia tunc nō
eſt curia. per notata Johannis an.
in. c. dura. de crimi. ſal. vbi dicit q'
vbi papa eſt ibi eſt curia aut ſedes
apoſtolica.

Sūmariū et conclusiōes Sexti

I cui nulla

personarū expressione facta sit potestas data. ut auctoritate apostolica possit aliquibus personis idoneis puidere i certa ecclesia. aut beneficia ad sedē apostolicā deuoluta conferre. talis potestas non expirat per obitum papę etiaz re integra. Secus si alicui data sit potestas super prouisione certe persone faciēda. quia talis expirat mortuo papa re integra. cum sit in fauorem eius pro quo scribitur facta. Hoc. v.

Prima con. Potestas concessa alicui ut beneficium conferat persone idonee. non tamen expressa est perpetua. nec expirat cōcedentis morte. Probatur hic in p̄ma parte. Et ratio est hoc casu. quia intelligitur quoddam priuilegium a principe datum quod decet esse permanenti de quo in regula decet. et in regula priuilegium. 7. de regu. iur.

Secunda con. Potestas concessa super prouisione certe persone faciēda expirat mortuo papa re integra. Probatur hic in secunda parte textus. et procedit etiam si motu proprio esset facta. quia semper eadez est ratio. nec littera distinguit fm Job. anō. Quādo autem res dicatur integra fuit diuersorū diuersa sententia. sed Domini. post Lapuz ita cōcludit. Aut executor datus ad prouidendum eligit procedere ut iudex. tunc requiritur citatio eius qui per litteras aut mandatum grauā ad hoc ut res desinat esse integra. p. c. licet. et. c. gratum. de offi. delegati.

et. c. quis. et ibi. g. supra eodem lib. de offi. delega. Aut eligit procedere ut executor. et non ut iudex. quod potest. et tunc uidetur sufficere quod incipiat procedere sine citatione. forte ad inquisitionem cum in forma pauperum scribitur. per notata in cle. vni. ca. de offi. delega. Quid autem dicendum ad. c. si super gratia. supra eod. libro. de offi. dele. Sic ut hic in glō. finali. quam tenent Job. mona. Archidia. et doc.

I episcopus

mittat alteri episcopo i genere ut vice sua ordines conferat in diocesi sua. non expressis aliquibus certis personis. Et ille ad sacros ordines promouet aliquez sine titulo cum sit in culpa taliter ordines preterendo. tenetur ordinato ministrare vite necessaria. donec ei prouisus fuerit de competentibus beneficio. secus si certe persone fuerint expresse. quia illis si titulus non habeant tenetur episcopus cōmittens ordinationem ministrare necessaria vite. Et idem si dedit licentiā recipiendi ordines titulum non habenti quia ipse tenetur illis de necessariis puidere. Hoc. v.

Prima con. Ad maiores ordines non debet episcopus promouere clericum nisi habeat vite necessaria aut titulum. Probatur in. c. episcopus. supra eodem titulo. et in. c. cum fm. c. tuis cum similibus. et h. i. g. ii. Et sufficit titulus saltem patrimonialis. ut in eadem glosa. iij. Et idē de ordinibus minoribus fm Panos. in alleg. c. episcopus. Si tñ ordinat

De prebendis et dignitatib⁹

ad minores non beneficiatum aut non habentem vite necessaria. non compellitur ei prouidere d^r n^rarijs vite. nec scribitur ei p^r tali fm. g. iij. h

Secūda con. Si ep^us ad maiores ordines clericum non beneficiatum nec vite necessaria habentem ordinauerit. et eidem donec beneficium competens fuerit consecutus vite necessaria ministrare debet. Probat^r in iuribus allega. s. conclusioe proxima. Et appellatione necessariorum vite comprehenduntur cibaria. vestiariū. habitatio. vt in l. legatis. ff. de ali. et cibale et alia. de quibus dicit in. c. j. s. eo. ti. et. li. Et tenetur episcopus ad ista fm facultates episcopi et conditionem ordinati. de quo in dicto. c. ep^us. Et quid si talis presentatus fuisset episcopo per archidiaconū. an ille tunc tenetur eidem prouidere. vid. g. in. c. ad h. s. de offi. archidiaconi. Itē an clericus ordinatus posset renūciare huic obligationi qua tenetur ei episcopus. vid. hic in glō. finali.

Tertia con. Potest episcopus aliteri committere ordinationem clericorum sue diocesis. quo casu si generaliter facta fuit commissio sine expressione certe persone tenetur ordinarius prouidere sine titulo p^rmotis. Probat^r hic in p^rn. ter. Et rō conclusiois est. quia in generali mandato nō videtur data potestas faciendi actum a iure prohibitum. vt hic facit. c. si compromissarius. si. s. e. li. de elect. Secus igitur si mandans conferri ordines certam expressit personam. quia tunc videtur illaz vt habilem ad ordines approbare Ideo tūc mā

dans tenetur si non habuit titulum vt hic in s. si vero. et si ille qui tenetur prouidere ordinato non habeat vna de prouidebit vtputa ordinans. nō tamen propterea tenetur mandans Nec econtra. fm Archi. et doct. hic et maxime ex eo quia etiaz ordines recipiens fuit in culpa. Job. de lig. tamen dicit q^d sibi prouidebitur officio iudicis ne mendicet

Ultima con. Dans litteras commendaticias ad ordines non beneficiato et non ordinans tenetur ei d^r vite necessario. Probat^r hic in si. Et ratio habetur hic in ter.

Quamuis pa

pa in genere det alicui potestatem conferendi sex beneficia clericorum suorum cedentium aut decedentium auctoritate apostolica. valz tū gratia q^u papa mandat specialiter alicui prouideri de canonicatu et prebenda. licet i ea d^r prima generali gratia nulla sit mentio facta. Sicut si papa dedisset alicui potestatem pferendi beneficia deuoluta ad se. ap. nihilominus posset vnum ex talibus pferre aut conferri mandare. licet de prima gratia nullam faciat mentionē. Doc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio. Valet collatio beneficij ppter papā facta. licet nō fecit mentionē de generali commissioe alteri tradita Probat^r hic. et in. c. dudū. s. e. ti. Mā l^re spēales derogāt generali b⁹. licz d^r eis nullā faciunt mentionē vt hic et ibi. Secus si potes esset eē spēales. quia tūc pvalent nisi de eis fiat spēalis mentio in scōdis. c. ex parte. supra. de offi. dele. Et idē si secus de littere essent generales sicut pme

Sūmariū et conclusiōes Sexti

vt quia sedo dat etiā p̄tēz p̄ferēdi
b̄n̄ficia deuoluta zc. tūc enim etiam
non p̄iudicant primis. nisi specia
lem de eis fecerint mentionem. Et
aduerte q̄ habens potestatem con
ferendi b̄n̄ficia sex clericorum. po
test conferre omnia b̄n̄ficia eo
rū. etiam si habēt vltra sex b̄n̄ficia
quia hic non determinatur numer⁹
b̄n̄ficiozū. s̄ numer⁹ clericozū t̄m.
q̄d verū. dū t̄m vacent altero de mo
dis h̄ exp̄ssis. alias non. vt in. c. susce
ptuz. s̄. e. li. de rescrip. et p̄batur h̄ in
gl̄o. verbi decedentium. Et an talis
gratia intelligit̄ de sex primis. Gl̄o.
eadē tenet q̄ nō. alij tenēt p̄trariū p.
c. nō p̄t. ij. r̄iso. s̄. e. quā opi. dicit Jo.
de lig. de iure veriorē. Bom. t̄m sal
uat. g. quādo papa fecisset talē gra
tiam motu p̄prio. quā tūc late intel
ligenda est. et idēz quando ad instā
tiam p̄uilegiat̄. et solū p̄iudicat̄
pape. vt sic in p̄iudicium concedē
tis fiat lata interpretatio. per. c. quā
circa. de p̄ssile. vbi autem alteri p̄ta
ordinario p̄iudicaretur p̄cedat
alia opinio.

Nota hic ex text. expressum
q̄ appellatione b̄n̄fici
ozum p̄benditur canonicatus et
p̄benda. q̄d verum in l̄ris b̄n̄ficia
libus quarum effectus dirivantur i
tertium. vt hic. An idem sit quando
in impetrantem dirivatur. materia
est in. c. si. supra eodem t̄. et ibi vidē
tur doc. tenere q̄ non vt ambitio re
stringatur. et sic sunt tres grad⁹ b̄n̄
ficiozū. scz dignitates. canonicat⁹.
et minora b̄n̄ficia Sic vt ibi

Dis cui papa
defunctus fecit gratiā. in ali

qua ecclia de canonicatu. prebenda.
et dignitate. personatu. aut officio.
canonicatum et prebendam dignita
ti. personatu. aut officio non annexā
p̄secutus fuit ante reuocatoriā al
terius pape de nouo creati. nō amit
tit ius q̄d in prebenda et canonicat
tu habz. sed ius quod ad dignitatē
personatum aut officium ei compe
tit reuocatum est. Secus autēz si ca
nonicatū et dignitatem. personatū
aut officij u3 canonico duntaxat cō
ferri consueta fuit ante reuocatoriā
consecutus sub expectatione p̄bēz
de. quia magis dignum q̄d iste iam
habet conseruat ius minus dignum
ad prebendam ratione canonicat⁹
competens. Unde p̄bēda nulli al
teri debita sibi est conferenda. et idē
si iste ex collatione episcopi aut alte
rius habuit dignitatem. personatū
aut officium canonicū t̄m conferri
consueta. qui canonicatum habuit a
sede apostolica. quia ei etiam debet
tur prebenda. Hoc. d.

Prima con. Retoca
gratiarum que solet fieri per papaz
nouiter promotum. non tollit ius
questum in re. sed solum ius querē
dum. Probatur hic in principio te
xtus. iuncta glosa prima. Et effectū
talīs constitutionis reuocatoriē po
nit hic gl̄o. super verbo verba. Pa
tet igitur q̄ consecutus ante reuoca
toriā canonicatum. licet expectat
prebendam. non tamen perdit ius
quod consecutus est. vt hic. Unde i
separabilibus inutile non videtur vel
le. de quo in regula vtilē. infra. de
re. iur. Et fm Jo. an. c. p̄t. p. solā
collationē h̄e r̄ditionē possēdiōis

De rebus ecclesie nō alienandis

adquirē ius in rem per illum tex. qđ
verū fm Dom qñ collatio ē accepta
ta. alias secus vt in. c. si tibi absentī. s.
eo. ti.

Secda ¶ Ius tñ in re ante re
uocatoriam questū
cōseruat ius ad rem minus dignū ei
dem annexū. Probat hic in. s. non sic
Et rō est in tex. q. magis dignū ē. gl.
alle. p. cord.

Altima ¶ ex tex. elicīē cō
clusio Valet
ecclesie p̄suetudo. q. dignitas nō poss
fit conferri. nisi canonico. Probat
in scđa 7 tertia pte tex. Et an sufficiat
tunc esse canonicū sine p̄benda. Text.
i vtroq; dicto probat q. sic. Et dicit
Jo. an. bis i ecclā Bononiē obtētū
Et hoc casu impetrans talem digni
tatem. tenet de tali statuto facere mē
tionē als & p̄tum censet surrepticiū.
q. oīa exprimenda sunt que papam
mouere possunt ad concedendū aut
denegandū fm Arch

Modaz ob
tinēte canonicatum sub ex
pectatione p̄bende a Ni
colao papa. quidā ali⁹ in eadē eccles
ia similem gram habuit a Celestino
successore Nicolai. cū cō anteferri. et
appōne decreti. fuit tñ p̄mo p̄missum
de p̄benda vacante. ante q̄ ad ipsū et
executores suos. p̄uenissz notitia gra
tie scde. Post hec et añ collationē pre
bende scdo factā. emanauit p̄stō reuo
catoria Bonifacij. querit quis eorū
debet potior in p̄benda vacante ha
beri. Et dicit papa nullū ius aliqđ
in p̄benda hie. Nō primū q. collatō
bñficior sibi facta fuit p̄ decretū Ce
lestini. lz ab ignoratib⁹. et sic nō valū
it collo. et q. scds solū habuit ius ad
p̄bendā. et non in p̄benda. illud tol

lit supueniēs pape reuocatoria. B s
Ex tex. elicīē talis p̄clo Reuo
catoria pape obest p̄
bendā expectanti. et inpositio decre
ti obest ignorantī. Prima p̄bat. s. c.
p̄ri. et in. c. si. de p̄cess. p̄b. Scda pars
p̄bat hic. et in. c. dudū. s. eo. Et dicit
Lapus p̄ hunc tex. q. decretum pape
necū ligat manus inferioris ordina
riū. s. etiam man⁹ pape 7 executorum
ei⁹. facit de. vna. de p̄cessi. p̄b. qđ nō.

mandatū apo

stolicū alicui factū vt pro
uideat alicui de beneficio
spectante ad collationē Capli p̄p̄
hendit bñficia Capli. q. p̄ferunt p̄mu
niter p̄ Caplin. aut singularit̄ et vicis
sim p̄ Canonicos. vice et aucte Cap
pituli. Nō autē bñficia spectantia ad
collationem aliq̄z Canonicor. rōne di
gnitatū. personatū. et officior. q. ipi
habent. aut etiam rōne p̄bendar. nisi
mādatū sit p̄uidere de bñficio spectā
te ad collationē illius Capli p̄munic
vel diuisim. q. tunc bñficia rōne p̄bē
dar ad aliquor collationē spectantia
p̄p̄hendunt. hoc dicit

Prima con Mandatū
factū
de p̄uidendo alicui de bñficio spectā
te ad collationē Capli non extendit̄
ad bñficia spectantia ad collationem
singularis Canonici aut p̄lati. Pro
bat hic in p̄ma et scda pte tex. Et rō
p̄ hic in glo. verbi extendit. q. papa
nō intēdebat grauare singulares 7 e
Caplo. s. totū Capla. vt in. c. cū in
illis. in si. s. eo. ti. Intellige tñ p̄clusio
nem verā qñ ad Canonicū aliqñ de
sire speciali p̄petit collo bñficiū vt ra
tione sui canonicat⁹ sp̄caliter. Secus
si haberet ex eo p̄ferre. q. Canonicus
et sic rōne canonicat⁹ in genere. quia
f i

Sūmariū et Cōclusiones sexti

tunc videt pferre iure ac vice Capli. facit. c. sup eo. s. eo. et p psequens mādatū predictū eū includeret. q mādatū factū in principali includit vice gerentem illi? ut hic in pmo dicto tex. 2 de hoc in. c. eam te. s. de Rp.

Secda con- et fin. Si tñ in dicto mādato facta sit mentio Capli pmuniter 7 diuisim. pprehendunt etiam singulares de Caplo Canonici. Probat hic in fi. tex. An at tunc prelat? includit aut beneficiū ad ipsi? collonem spectans? Boni hic tenet post Lapū. et Imol. q non p tex. hic in prima pte. et optimus tex. in. c. eam te. s. de Rp. Esti p lati habent vocē in Caplo. id pcedit iure speciali. nō iure cōi. ad qd papa simpliciter scribendo videt se referre per. c. i. sup eo. li. de consti. Sed quid si mandat pferri bñficiū spectans ad collationē decani et Capli cōiter vel diuisim an p̄t pferre spectans ad singulares Canonicos rōne p̄bendarū suar. Et videt q sic p tex. hic i fi. Cōtrariū tenent dñi de rot. decis. cij. que incipit. Item nō. q ista gr̄a satis pōt operari effectū suū in spectantib? ad collationē decani 7 capli. ideo illa solum pprehendit. Secus si scriberetur ad collationē capli cōiter vel diuisim. tunc tex. locū haberet. qd nōndum. q sepe occurrunt tales lre. et sequit Boni. q mandata hmoi sunt stricti iur. vide etiā in decl. cxxix.

De clerico egrotate

astoralis of-
ficii debitū exequendo declarat et statuit Papa q datio coadiutorū Epoz et superiorū p

latoz de causis maioribus sit censenda. et ad solum romanū pontificē referenda. Ne tñ ecclesie in remotis existentes. hac occōne patiant dispēdia statuit papa q epus senio aut valitudine grauatus. aut als in executione officij perpetuo impeditus. possit de p̄silio 7 assensu sui capli. aut maioris ptis eiusdem. vnuz aut duos auctoritate ap̄lica sibi assumē coadiutores. Si vero veniens sit epus. tunc caplm aut due partes eiusdem aucte ap̄lica vnuz aut duos assumē possunt. Si at Epus senio aut morbo incurabili grauatus. aut alias perpetuo reddat ad officij executionem inutilis. nec tñ coadiutorē habere velit. tūc Caplm statū et p̄ditionē ecclē. ac singulas circūstantias ad notitiaz q̄ncito poterit fideliter deferat. recepturi humilitē id. quod sedes ipsa ordinat. Vult etiam Papa q coadiutores p̄dicti de p̄uentib? prelatorū. in quoz auxilium assumunt habeant sumptus moderatos. et ab omī alienatione bonozū p̄lati. aut ecclesie abstineant. ac rōnem reddere teneant deo ac prelatis ipsis si fuerint sane mentis. ac eoz capitul. seu si id antea nō fecerūt ipsoz prelatorū successoribus. Et dictū de Epis etiam obseruandū est in superiorib?.
Hoc dicit

Prima Dare coadiutorē ep̄is et superiorib?. est de causis maioribus ad se. ap. referendis. Probat hic in p̄ncl. Et que sūt alie cause maiores soli pap̄e reseruate. vide per gl. in. c. q translationē. supra de off. leg. Licet ergo archieps p̄t qñq ecclesie cathedrali vacanti dare visitatorē. c. ecclesie. sup. e. li. de supp. negl. p̄l. nō tñ dat ep̄o coadiutorē ut h. Nec valēt p̄ua p̄suetudo q̄ reseruata p̄ncipi sp̄cialiter in signū

De clerico egrotate

specialis privilegij. non possunt p in
feriores prescribi vt in gl. singulari h
in verbo non obstante. quam tamen
lunata nisi esset consuetudo tanti tem
poris cuius initij non est memoria q
illa tolleretur ius principis fm Panoz
in. c. super quibusdam. s. de verb. sig.
Nam vt ibi patet imponere noua pe
dagia aut telonea spectat ad soluz prin
cipē. et tñ prescriptione tanti tps de
cuius initio non est memoria potest ad
aliū pertinere. quod nota. Et si dicat
archiep̄s confirmat ep̄m. c. transmissi
sam. s. de elec. 7 sic dat ei p̄firmationē
Ergo et p̄t archiep̄s priuare ep̄m. ar
regule omnis res. de reg. iur. s. Dic il
lud argumentū non procedere in spi
ritualibus in quibus facilius est con
struere q̄ destruere. vt in. c. licz. in pn.
de transla. prela. et in. c. inter corpora
lia. eod. ti.

Secunda con. Ep̄s aut eti
am inferior
beneficiatus. p̄pter casum superueniē
tem. aut quencunq; morbum non de
bet amittere ep̄atum aut beneficium
licet non possit habere ordinis exer
citiū. Probat̄ hec conclusio hic i ter.
per totū. qui id probat in ep̄o iuncta
gl. verbi perpetuo. que idem pbat in
quolibet beneficiato. facit. c. de recto
ribus. supra eo. ti. Nec ob. c. tuā nos.
sup̄ eo. vbi videt̄ q̄ p̄pter morbum le
pre aut similem morbū inficientem 7
scandalosum debeat quis amoveri a
beneficio et administratione. reserua
tis sibi soluz necessarijs vite. Sed dic
fm Boni vt ibi nō. per glo. et Hoffrl.
q̄ non remouet̄ quis p̄pter lepram a
prelatura seu titulo administratōnis
quod in actu consistit. q̄ illud nō ex
ercebit p̄pter scandaluz populū

Tertia con. Nec pcedūt
si p̄pter casuz

sine culpa sua contingentem impediē
in ordinis executione. debet tñ tunc
per alium deseruire. et vterq; de fru
ctibus beneficij si sufficiāt debent vi
uere. Probat̄ hic et supra eo. per tot.
et in. c. peruenit. de appel. Et hanc vi
carium ad tempus ipse solus potest i
ferior ep̄o p̄stituere fm Lau. in clem.
vnica. de off. vic.

Quarta con. Ep̄o in
pedito in
officij sui exercitio. debz dari coadiu
tor prout disponit hec p̄stitutio. Nā
primo p̄t papa dare coadiutorem et
nullus inferior. Si aut̄ sit in remotis
a curia p̄t ipse ep̄s si rationes habeat
de consensu Capl̄i aut maioris pris
sibi assumere coadiutorem. Nec requi
rit̄ hoc casu q̄ p̄cedat tractat̄ Capl̄i
tuli. q̄ nec in electione requirit̄ dum
modo seruet̄ forma. c. quia p̄pter. sup̄
de elec. Adinus ergo in datione coad
iutoris qui t̄p̄alis ē fm Boni hic. Si
ep̄us ratione careat Capl̄m aut due
partes dabūt sibi coadiutorem. Et di
cit̄ demens si nescit̄ exp̄mere q̄d vult
et discretionē caret. quod ex loquela
inordinata apparet vt hic probat̄. et
in ca. legimus. xliij. dif. quod dicit̄ Bo
ni. nōndum circa dicta testius de de
mentia alicui deponētū Si ep̄s no
lit habere coadiutorem. consulet̄ papa
qui fm Jo. mo. forte coget ep̄m reci
pere coadiutorem. aut ipse dabit ali
quem aut dationē alteri p̄mittit

Quinta con. Coadiu
tor prela
to datus debz de bonis prelature vi
uere. et ab omni alienatione bonozū
abstinere. Probat̄ in s. presenti. Et q̄
vniuersaliter prohibitus ē alienare.
nec imobilis nec mobilis poterit ali
enare. q̄d lunata vt in glo. si. nisi ec̄nt
talia mobilis que seruādo seruari nō

Sūm ariū et Cōclusiones sexti

possūt. quia nisi id consideretur damnum incurreret ecclesia contra principium text. An autē pōt beneficia pferre? Tex. hic facit q non. Oldradus p filio. xliij. vt dicit Dōm distiguit aut fuit datus perpetuo impedito mente et corpore puta dementi. et sic coadiutor confert. Non ob. q sit ei alienatio prohibita vt hic q hoc veruz de voluntaria. hic autem ē necessaria ppter periculum vacationis. Aut fuit datus coadiutor impotenti solum in corpe quo ad exteriora exercitia vt propter senectutem. et sic prelatus cōferet beneficia. facit. l. i. copuland. l. de nup.

Ultima con. Tenetur coadiutor de administratis computationez facere personis hic expressis. Probat hie in fine text. et cum semel eam reddiderit amplius nō tenetur super eisdem reddere fm Arch et Jo. mo. Quod verum quādo plene reddidit vt debuit et nil dolose egit. l. cum seruis. ff. de condi. et de. 7. l. tres fratres ff. de pact. quod notanduz fm Dōm. Et vide d materia coadiutorū p modum sūne Jo. an. in. c. si. s. eo. ti. 7. ibi dem per Panoz.

De institutionibus.

si capitulum

lum cathedralis ecclesie non possit vacante sede beneficia spectantia ad collationē episcopi cōferre presentatos a patronis potest si idonei sint admittē ac insti-

tuere. licet solus episcopus si videret haberet admissionem et institutionem facere. Hoc dicit.

Prima con. Capitulum ecclesie cathedralis sede vacante non potest beneficia spectantia ad collationem solius episcopi conferre Probat hie in principio. et in. c. vno. 7. eo. li. ne se. vacā. et est verum si spectant ad collationē solius episcopi iure suo proprio. Secus si iure deuoluto quia illa confert ratione iurisdictionis. episcopalis. in qua Capitulum succedit. vt est glo. in. c. quanq. sup. e. lib. de elect. quod est singulare. Quid igit fiet in vacatione beneficii spectantis ad collationem solius episcopi sede vacante. si imminet periculum animarum Dic fm Hosti. q oportet recurrere ad papam. facit. c. romana. s. eo. li. de sup. negl. prela. Et idem in beneficio spectante ad presentationē solius episcopi vt sede vacante Capitulum presentare ad illud non possit fm Arch. hic quia 7 per presentationem ius acquirit. licet ad rem. c. cum dilectus. de iurepa.

Secunda con. et si. Capitulum sede vacante admittit presentatos. licet hec sede plena spectent ad soluz episcopi Probat hie in text. Et intellige dū modo infra debitū tempus sint presentati de quo in. c. vno. 7. de iurepa. siue a laicis siue a clericis sint presentati fm Jo. an. qā non refert quo ad Capitulum. Ratio autem quare Capitulum admittit presentatos et non confert. quia conferre non est mere iurisdictionis. notatur in. c. vno. 7. ne se. vacā. Sed admittere et instituere presentatos est iurisdictionis. vt notat Inno. in. c. de cetero. de transact. et in iurisdictione Capitulum succedit episcopo sede vacante. c. c. olim. et c. is qui. de ma. 7. obe.

De concessione prebende

Item admittere et instituire huc aut alium presentatum si idoneus fuerit est necessitatis. c. cum bertoldus. sup. de re iud. Sed conferre beneficium huic vel illi est voluntatis et liberalitatis. ergo non est absurdum quod liberalitas aut donatio prohibeatur et admittitur permittatur sicut in Job. de lign.

Dis ad quez

pertinet presentatio rectoris. in ecclesia parochiali presentat aliquem ad ipsam. non constitutum in sacris. dummodo alias talis sit idoneus. et infra tempus iuris ad ordinem debitum promoveri valeat erit admittendus. Hoc dicitur

Ex ter. elicitur talis conclusio. Presentatus ad ecclesiam parochialem non repellit defectus sacrorum ordinum. dum tamen infra annum promoveri potest ad ordinem requisitum. Probatum hec conclusio hic in text. Debz iste presentatus esse in minoribus ordinibus. c. ij. s. eo. et. c. ex litteris. de transac. et vide ibi non. et in. c. dudum. de presump. p. que videtur quod sufficit quod aspiret ad clericatum. ut si est scholaris et expectat fortunam. Cogita tamen. An autem patiens defectum sacrorum ordinum potest eligi ad ecclesiam parochialem aut alio modo ad eam assumi. Glo. si. hic sentit quod non. Sed dicit de hoc ut dixi in. c. si pro clericis. supra de preben.

De concessione prebende vel ecclesie non vacantis

Quia in cum

dis glo. ij. ponit casum in terminis in hac decretali. et dividit eam et sumitur per glo.

primam. Et quia ponit allegationes advocatorum utriusque partis quas singulas tradere in scriptis esset superfluum Ideo brevis hoc intendit Si papa mandat alicui providere de prebenda vacante aut vacatura in certa ecclesia. quam duxerit acceptandam cum appositione decreti. certo etiam executor ei pro quo scribitur deputato. qui ei de huiusmodi prebenda. provideat non potest talis executor ante acceptationem aliquid facere per quod prebenda afficiatur pro impetrante. quinimo ante acceptationem huiusmodi potest ordinari collator talem prebendam conferre. etiam si sciat impetrantem talem gratiam habere. etiam executor ante acceptationem. reservationem et processum fecisse Hoc dicitur

Ex ter. talis conclusio Sufficit in beneficiis causa dare petitionem aut libellum sine conclusionem aliqua. Probatum hic in petitione istius Andree qui petens beneficium fundabat se et bene. in collatione sibi facta de beneficio vacante per habentem potestatem conferendi. et sic erat canonica. c. i. supra. e. ti. nullam tamen conclusionem posuit. quod vix formaliter et in forma consueta. tamen in effectu satis concludebat. quod sibi esset prepositura adiudicanda. amoto quolibet illicito possessore. facit. c. ex parte. ij. de Rp. de iurepa. cum dilectus. et. c. cum olim. supra eo. Potest etiam dici quod hic non sit libellus andree sed allegatio iuris.

Sumariū sexti De cessione prebende

Ex hoc dicitur et verfic. nec etiam. et seq. elicitur talis conclusio. Quamuis nova constitutio nō ligat ignorantes nisi post duos menses. privilegia tamen singularia statim ligantur incipiunt cū pervenerunt ad ipsos privilegiatos. Prima pars probatur hic iuncta gl. verbi tempus. Et inteligit Hosti. in constitutionibus principis ut illas nō liceat ignorare post tempus duorum mensium. Sed in constitutionibus inferiorū putat q̄ sit tempus arbitrarium. De quo etiam p̄ eū i sua sūma de p̄stit. vnde que dixi sup̄. de preben. c. cum singularia. In sc̄da conclusione. Sc̄da pars probatur etiam hic iuncta gl. verbi privilegij. q̄ dat rationem diversitatis superficialē t̄m fm̄ doc. Est igitur alia ratio quia cōstitutio principis omnibus est cōmunis. et omnes astringit. c. i. et. c. si de cōstiti. Ideo in ea est statutum uniforme. Sed privilegium est lex privata. quā sola intentō concedentis contemplatur. Ideo fm̄ eius intentionem est recipienda que est. ut firmitatem habeat ex quo ad illuz cui conceditur pervenerit. licet etiam ille in cuius preiudicium conceditur illud ignoret. facit. c. dilecti. s. de religi. do. Privilegium igitur nequis possit excōdicari eximit privilegium ab inferioribus etiam ignorantibus. ne ab eis possit excōdicari quicquid pervenerit ad privilegiorum. Quod verū si absentī concessū fuerit proprio motu. aut ad instantiam alterius. q̄ privilegiati. Si enim per se aut procuratorem aut nunciū impetravit tale privilegium statim eo bullato habet effectum. ex quo cōcurrunt voluntates impetrantis et concedentis. faciunt nō. Jo. an. in. c. i. de privileg. super ver. indultum

Ex hoc parte elicitur talis cōclusio. Licet executor gratie apostolice habeat potestatem conferendi prebendam vacantem. valet t̄m collatio ordinarij. si prius confert eandem. Probatur in hoc parte. quod verum nisi prebenda esset affecta per processum executoris. Et tres modos quibus prebenda affici potest ponit hic. i. verfic. nisi quos nō. et dixi in c. tibi qui. s. de R. p. l. Et adde alium modum qui habetur in secunda. c. videlicet per solam acceptationem impetrantis sine etiam collatione executoris. q̄d vix in casu huius capituli quando in litteris erat decretum pape quia imprimis vires ab acceptatione alias secus.

Ex verfic. ibi dicitur talis elicitur conclusio. Executor dat? ut possit alicui de beneficio q̄d duxerit acceptandum providere non potest ei ante q̄ illud acceptet conferre. Probatur in verfic. alleg. Facit. c. si pro te. supra eo. li. de R. p. et facit hic in gl. in vbo acceptaret. Nec etiam decretū aliquid operatur ante acceptationem. cum sit super incerto. et nullas vires imprimis. nec ligat ut hic in gl. verbi referri. Ex quo patet q̄ collatio data contra facta per executores suos fuit invalida. Primo quia ante acceptationem contulit. et sic inordinate processit cum contrarium facere debuisset. Secundo quia dignitas tēpore collationis non vacabat. Item quia incertū contulit. nec enim papa facit huiusmodi collationes de non vacantibus. c. proposuit. supra eo. ti. c. duduz. supra tit. ij.

Et estanda a
liquorum perversitas abstinere neq̄t a veteris hinc

vel ecclesie non vacantis

est q̄ licet in.c. accedens. supra eoꝝ
dem. fuerat statutum. vt promittē
tes aliquibus prouidere de benefi
cijs cum potuerint. aut facultas se
obtulerit debeant adimplere pro
missa. ex hoc tamē vt docuit expe
rientia. aperitur via ad promitten
da beneficia vacatura. et plurima
oriuntur animarum pericula. Itē
occurrere cupiens papa reprobat
omnes promissiones. per quas di
recte aut indirecte aperiri possent
via ad beneficia vacatura. volens
per eas ad prouidendū alicui nul
lum de cetero obligari. Hoc dicit
elicitor talis cōclu
Ex tex. sio promissio bene
ficij vacaturū ē prohibita sub qua
cunq; verborū forma sit facta. Pro
batur hec conclusio hic in tex. Et
ratio est quia per eam votum ca
ptande mortis ingeritur. contra. c.
ij. supra eo. et. Et licet olim esset dif
ferentia inter promissionem bene
ficij vacaturū cum se facultas ob
tulerit aut poterit. que promissio
valuit vt hic in glo. verbi facultas
et inter promissionem vacaturū be
neficij. que non valuit. c. ij. supra e.
Hodie tamē omnis promissio in
distincte per quam via possit dari
ad beneficia nondum vacantia ē
prohibita. non autēz omne ius ad
ea. quod dicit vt hic in glo. sū

**E captade
aliene mor
tis tribuatur oc
casio vult papa**

q̄ ille cui est facta gratia. vt ei pro
uideatur de dignitate. personatu.
beneficio aut prebenda. quam ac
ceptandam duxerit in aliqua dioc
cesi. prouincia aut ecclesia. certis ex
ecutoribus ei deputatis. possit ac
ceptare primū beneficium. preben
dam aut personatum vacaturum ī
gener. aut ex causa scdm. aut vltē
rius. sed non certum et expressum
vacaturū in specie. quod si fecerit
inualida est acceptatio et viribus
non subsistunt processus fm. eam
per executores ibsecuti. Quinimo
ordinarius potest tale beneficium
cum vocat libere conferre. nisi illi
qui ipsū acceptauit sit postmodū
collatum tale vacans beneficium.
et sic ius iam questum. Hoc dicit
Prima cō. Nulla est
ceptatio certi et expressi beneficij nō va
cantis. nec valent executoris desu
per facti processus. Probat hec
conclusio hic in tex. Licet enim ac
ceptatio fieri debeat de certo bene
ficio vt notatur in. c. ij. supra eo. li.
de electio. quod sit dum quis acce
ptat. primum quod vacabit in di
ocesi. prouincia aut ecclesia. tamen
non potest quis certum et expres
sum acceptare antequam vacat. pu
ta beneficium quod obtinet Titus
ne detur occasio captande mortis
hic probatur. Et si contrariū fiat
non valz acceptatio nec processus
vigore ipsius per executores facti
nec efficiunt manus ordinarij vt h
Secunda con. Si
men de beneficio male acceptato
acceptati fiat collatio legitima dū

Sūmariū sexti De cessione prebende

vacat. per eam est manus ordinarij collatoris ligata. Probatur hic in versi. Imo. ex tali enim collatione si preueniat collationem ordinarij acquiritur ius etiam nulliter acceptanti. et in collatione beneficij quam recipit ille qui debet acceptare intelligitur fieri acceptatio ut habetur in cle. vnica. s. penl. e. ti.

Ultima scribitur de prebenda acceptanda. primam acceptare debet. secundam aut vltiorē acceptare nequit sine rationabili causa. Probatur hic in versi. licet. iuncta glō. verbi causa 7 in c. i. s. e. ti. et li. in fi. Et nota q̄ acceptatio debet fieri per verba p̄ntis temporis vt accepto illud b̄ficiū et can. tū ē vt fiat coram exco. Et etiam eo absente possit fieri duz tñ testes adhibeantur vt constat de ea vt ē glō. s. e. c. i. sup. verbo 'acceptare' et gl. in cle. vnica. e. ti. super verbo exco. Item potest fieri acceptatio per procuratores s̄m arch. allegat. c. si. s. de procura. et beneficiuz vacans post mensem acceptari nō potest vt in cle. vnica. e. ti. de quo ibi in glo. verbi notitia.

Executor generaliter datus. super prouisione alicuius facienda in aliqua

provincia nō potest generaliter inhibere ordinarijs collatoribus ne ad prouisiones aliorum procedat. donec illi pro quo scribitur sit prouisum. Reseruationem tamen et inhibitionem specialem potest facere de p̄mo vacaturo vt de vltiori si habeat in mandato. et contra talem inhibitionem factam ab eo ad quem spectat beneficij collatio non tenet. **Hoc dicit**

Prima conclusio.

Executor generaliter datus. nisi ad id habeat speciale mandatum nō potest inhibere generaliter collationem beneficiorum. Probatur hic in prima parte. Et ratio est q̄ durum esset et graue per generales inhibitionem inhibere collationē omnium beneficiorum. Et dicitur executor generaliter datus. quando scriptum sibi directum vagatur per prouinciam. Quod tamen glo. ij. extendit. dic vt in ea. Et dic illud veruz siue scribatur sine beneficio acceptandi. quo casu ad primū vacaturum refertur mandatum. siue cum beneficio acceptandi. Quo casu licet acceptare et dimittere ita centesimuz sicut primum scilicet ex causa vt s. proxima

Ultima conclusio.

Specialem tamen inhibitionem 7 reservationem potest facere huiusmodi executor de primo vacaturo

vel ecclesie non vacantis

aut de ulteriori si id habet in man-
dato. Probatur hic in § potest
tamen. Et sic licet quandoq; ali-
quid in specie quod non licet in ge-
nere. ut hic. quandoq; econverso ut
sup proximo. c. Et ratio conclusio-
nis est q̄a in mandato directo om-
nia videtur inclusa sine quibus id
quod mandatur non potest expe-
diri. c. preterea. supra de offi. deleg.
Sed sine speciali reservatione non
potest huiusmodi mandatum ex-
pediri. Igitur c. et hoc voluit In-
nocentius. et Hostiensis in. c. cum dile-
ctus de iurepat.

in capitulo a licuius eccle- sie ad quod spe- ctabat collatio prebendarum et receptio canoni- corum scripsit pa-

pa ut alicui nominato in litteris
conferant prebendam. et eum reci-
perent in Canonicum. et dedit exe-
cutozem. qui negligente Capitulo
mandatum apostolicum exequatur
Tunc per solam presentationem lit-
terarum factam ipsi Capitulo abs-
q; aliquo processu executoris affe-
ctum est beneficium. ita q; alteri de
eo facta collatio non valz. Et si ca-
pitulum infra competentem termi-

num sibi ab executore prefixum. mā-
datum apostolicum non exequatur.
poterit ipse executor. ei pro q̄
scriptum fuerat absq; aliqua voca-
tione Capituli canonicatum. et p̄-
bendam dum vacant conferre. hoc
dicit

Ex ter. primo eli-

citur talis conclusio Si Papa inā
dat ordinario ut alicui proz ideat
de beneficio. et dat executozem qui
prouideat eo negligente dicitur p̄-
benda vacans affecta per solam
presentationem litterarum factam
ordinario. sine aliqua executoris
inhibitione. Probatur hec cōclu-
sio hic. et procedit conclusio quan-
do ordinario fuit mandatum ut
prouideat ei pro quo scribitur. et
datur executor ad prouidendum
in casu quo casu ordinarius fuerit
negligens Nam si iam prouisio fu-
it facta per Papam et mandatur
ordinario soluz receptio facti. tūc
ante presentationem affecta fuit p̄-
benda Ita loquitur. c. si postquam s̄
eod. li. de prebend. et vide in. c. tibi
qui. de sep. vbi dixi. Item si datus
fuisse executor ad compellendum
ordinarium non ad prouidendū
tunc etiam per presentationem litte-
rarum ordinario factam non esset
p̄benda affecta. ita loquitur. c. §. pri.
Et q̄ sit ratio diuersitat. in hūc ca-
sū et casum tex. nostri. vide hic gl.
pulcrā in verbo exequatur. quā
etiam approbat et tenet Archid.
§. c. prox. Et quādo presentatio lit-

Sūmariū sexti De cessione prebende

teraz faciēda est alicui Capitulo an citari debet Caplm aut vniuersitas quomodo tunc sit facienduz. et qualiter debet congregari. vide hic in glo. verbi facta que dat praedictam. et solet ad eā fieri remissio. Et aduerte q̄ in casu huius cōclusionis. z. c. non sufficit sola scientia ordinarij ad affectionem. quia requiritur presentatio vt hic patet. facit glo. si. in. c. non iniuste. de procur. Item si Capitulū est ordinarij collator non sufficit fieri presentationeꝝ procuratori aut vicario capituli. probatur in. c. dudum. sup̄ eo. li. de preben.

Secunda ¶ Executor dum datus in subsidium potest ordinario ad provisionem faciendā certum statuere terminum quo elapso transfertur potestas in ipsum. Probat̄ur hec conclusio in versic. Imo. Et est ratio. quia alias non posset constare de negligentia ordinarij. facit quod notatur in. c. si significauit in glo. penult. supra de offic. ord. Secus si fuisset executor simpliciter datus. quia tunc nō tenetur expectare negligentiaꝝ ordinarij fm glo. hic in verbo ex tunc. Et patet ex tex. hic i. si. qua forma debet vti executor in conferendo. quia non debet dicere Recipio te in Canonicum. sed do. confedo vt confero tibi canonicatuꝝ. aut inuestio te de canonicatu. et hoc statim potest facere executor data negligentia Capituli sed prebendaꝝ nō potest conferre nisi cū vacat. vt patet in si. c. Si tamen ecclesia haberet certum numerum Canonicorū

rum ante vacationem executor cōferre non posset Canonicum. c. p̄ illoꝝ. s̄ de preben. fm Boni

Altima ¶ Executor datus ad conferenduz non potest ad faciendam collationem compellere nolentem ordinariū. Hanc conclusionem tenet hic Joh. andrē. quia forma mandati est seruāda exacta diligentia. c. cum dilecta. supra de R. p. Postquaz tamen prouidit potest compellere Canonicos vt ip̄s recipiant receptione que in facto consistit. alias non fieret vera executio fin eum

Soli ordinario ¶ Papa scribit pro aliquo beneficiando aut ordinario scribat et executori ad compellenduz dato. aut soli executori constituto ad facienduz alicui prouideri de beneficio. per presentationem talium litterarum factam ordinario. non afficitur beneficium. Sed si ordinarius alicui id conferat. licet male agit. tamen tenet collatio. nisi in tribus casib⁹

Primus si in litteris decretuz fuit appositum decernens irrituz. quicquid contra tale mandatuꝝ fuit factum. Secundus si executor talis ordinario insinuat potestatem suā et ei collationem interdixisset cum appositione decreti. Tertius si ille pro quo scriptum erat iam in ca

vel ecclesie non vacantis

nonicuz erat receptus quibus casibus
nō tenet collatio per ordinariū alteri
facta Hoc dicit

Prima Si fm vnā ex
tribus formis
hic expressis pro aliquo beneficiādo
scribitur. etiam per presentationē lit
terarum. beneficium non afficit. Pro
batur hic in principio tex. Et ergo
collatio beneficii vacantis per ordi
nariū contra mandatum pape etiā
scienter facta vt patz hic in tex. Et tū
propter inobedientiam ordinariū pu
niendus. et qualiter. habetur in. c. di
lectus. ij. s. de preben. Et procedit cō
clusio siue gratia sit stricta puta man
datum est prouideri in vna ecclesia.
siue sit latior vt in diocesi. Item siue
sit facta de beneficio simplici. siue cu
rato. quia semper eadem est ratio.

Secda et si. Contra mā
datum Pa
pe facta collatio per ordinariū est in
ualida si p̄benda pro eo pro q̄ scribi
tur sit affecta. Probatz hic in vers.
nisi iūcto si. Et tres casus q̄bus p̄bē
da dicitur affici id est informari aut
capi pro impetrante ita q̄ ordinariū
eam conferre non potest. Ponit h̄ tex
alios. dixi in. c. tibi qui. s. eo. li. de Rep
in quarta p̄clusionē et ibi posui septē
Et plene que gratie afficiant tractat
hic glo. magistralis. et est si in vers. vi
dendū est scdo. que glo. etiam late in
prin. sui distinguit quid iuris quādo
plures concurrunt in eadem ecclesia.
quis sit potior in ea

Auctoritate

Romani pontificis defu n
ti. quidam receptus est in
ecclesia parisiē in Canonicum. sub

expectatione prebende primo vacatu
re. Deinde et scdo auctoritate Roma
ni pontificis de nouo promoti. alius
similem gratiam habet in eadez eccle
sia. Post hoc tertius recipitur aucto
ritate Ro. pon. de nouo promoti i ca
nonicum et fratrem. cui prerogatia
gratie q̄ omnibus auctoritate prede
cessorum pape receptis debeat p̄fer
ri. non autem auctoritate concedētis
Nunc autem vacat prebenda. et que
ritur cui debeat. et quo ordine eis
sit prouidendū. Et dicit Papa q̄
primaz habebit secundus. secundam
prebendam tertius. Et tertio vacan
tem habebit primus. quia ex teno
re litterarum patet q̄ Papa vult ter
tium preferri primo. et scdm tertio cō
sequit̄ q̄ secundus ex persona tertij. qd̄
non posset habere ex sua. Et inducit
tex. simile in successione.

Prima Si Papa scri
bit pro tribus
in vna ecclesia singulis debetur s̄z or
dinem debitum prebenda Probatz
hic in tex. et dicit hoc verum quādo cō
stat ex tenore litterarum q̄ vult om
nibus prouidere. alias indubio non
presumit q̄ velit vnā ecclesiaz gra
uare de duobus. c. inādato. supra de
Rep. et dixi in. c. duobus. s. e. li. de Rep.
Rpt. De autem in casu huius. c. primū
impetrans non habz primam prebē
dam sed secundus. licz ex persona ter
tij. est propter voluntatem pape qui
voluit tertium preferri primo sed nō
secundo. Unde habet hic locus regu
la. Si vinco vincitem te. vinco te.
nam secundus vincit tertij qui vin
cit primum. ergo et ipse secundus vin
cit primum. Alio tamen respectu nō
habet hic locum illa regula vt si pri
mum comparamus ad scdm. et tertij

Sūmariū sexti De reuocatione prebende

um Nam licet primus vincat secundus qui secundus vincit tertium. tamen primus non vincit tertium. imo vincitur ab eo de qua regula per legistas. ut in aut. licet. l. de natural. libe. Et pulcre per Joh. fab. in s. preferuntur Insti. ad terculia. Et dic in diuersis casib⁹ non habet locum ut probatur in dicta aut. licet. In eodem autem casu si est eadem ratio vincendi te qua vincit te. habet locum. ut l. de accessionibus. ff. de diuers. et temp. p. scrip. et hic. Quia voluntas pape est hic eadem causa vincendi vtriusque ut dicitur. aut non est eadem ratio vincendi vtriusque. et non habet locum regula. ut in l. claudius. ff. qui poti. in pig. habeantur.

Ultima Si papa dat secundo impetranti etiam anteferri. tunc primo impetrantibus et prius receptis in prebenda debet preferri. Probatur hic in tex. et hoc verum nisi primo impetrans haberet ius in re ut si prebenda est sibi collata fm doc. Et hec clausula anteferri solz dari contra habentes gratias a predecessore concedentis. et hoc est de stilo curie. Licet etiam quibus papa eam concedit contra omnes habentes gratiam auctoritate apostolica. et etiam a se. ut patet in. c. quodam supra eo. li. de preben. mens ergo pape est seruanda fm Jo. an. Item hec clausula facit quem preferri habentibus ius ad rem. non autem habentibus ius in re ut hic et i. c. prox. ibi doc.

Noniam ex constitutione reuocatoria quaz fecit Bonifacius p. promotionem suam. per quam cassa

uit omnes collationes. provisiones et gratias super quibuscumque beneficijs vacaturis concessas. in quibus nondum esset ius in re questum. plura fuerunt exorta dubia. vult papa illa declarare pnti constitutione. Dicit igitur reuocatoriam locum habere in illis. que recepti sunt in canonicos in ecclesia vbi est certus numerus prebendarum sub expectatione prebende aut portionis. nisi tales tempore quo emanauit constitutio reuocatoria preperant distributiones et alia ut canonici existentes de numero. nec expectabant amplius per mortem. aut renunciationem aliorum. nisi portionum siue distributionum suarum augmentum. quod tunc non includitur sub reuocatoria sicut nec includuntur recepti per literas facultatis auctoritate recipientium. licet expectant adhuc beneficijs. Includuntur autem habentes a sede apostolica canonicatum et percipientes distributiones et alia ut Canonici. Si expectant adhuc dignitates. promotionis officia. aut beneficia. Canonici de numero existentibus duntaxat dari consueta. Item includuntur omnes alij habentes gratias super quibuscunque beneficijs. etiam si per executores eorum sint facti varij processus si tempore quo emanauit reuocatoria constitutio. vigore ipsius gratie non sit ei qui gratiam habuit facta collatio Hoc dicit.

Prima co. Reuocatoria gratie dñi pape includit receptus in canonicum sub expectatione prebende etiam si ibidem dentur distributiones quotidiane Probatur hic in principio iudicio s. presentis. Ratio quia talis non habet ius in prebenda quod adquiret p

vel ecclesie non vacantis

collationem vt in.c. penul. et. c. si. sup
eo. li. de preben. ergo includitur. vt. i.
eo. si. Habet tamen iste ius in cano
nicatu. sed quia i reuocatozia expref
se cassantur collationes facte super ca
nonicatus sub expectatione pben
de Ideo et illud tollit. fuit ratio du
bitandi i hoc dicto. quia per recepti
onem istius in canonicu. iam preben
da fuit affecta pro eo supra eod. li. de
preben. duduz. Igitur videbatur sibi
deberi. non ob. reuocatozia. Sed ra
tio decidendi in contrarium est quia
de mente et verbis reuocatozie est q
tollantur iura ad rem. Et quia h tñ
fuit ius questum ad prebendam con
sequendam. ideo illud tollitur. Et pa
ret ex isto q gratia facta alicui no ex
pirat per obitu concedentis. quia si
sic non esset opus reuocatozia. et pro
batur hoc in. c. si super gratia. sup eo.
li. de offi. del. et in. c. si cui. supra eo. li.
de preben. in gl. si.

Secunda Recepti in
canonicos auctoritate aplice expectantes tñ por
tionum suarum augmentu. non inclu
duntur sub reuocatozia. Probatur h
conclusio hic in. si. autem. Et proce
dit hec conclusio de recepto in canoni
cum in ecclesia. vbi est distinctus 7 de
terminat⁹ numer⁹ canonicor⁹ No at
erat ibi determinatus numerus por
tionum aut prebendarum vt patet i
eodem s. Et fuit ratio dubitadi hoc
casu. quia recepti hoc casu aliqd ad
huc expectabant quod no erant ad
epti tempore reuocatozie. et sic illud
videbatur tollere reuocatozia. Sed
ratio decidendi in contrarium fuit. q.
isti iam erant in perceptione omnium
iurium canonicatus 7 etiam distribu
tionum. nec expectabunt aliquod no
uum ius sed oluz ampliacionem sue

portionis et sic augmentum veteris.
Tertia con. Per litteras
facultatis in
canonicum sub expectatione preben
de receptus. non est sub reuocatozia
inclusus. Probatur hic in. si. vel ad
res. Et qs dicit receptus per litteras
facultatis. patet in. c. cum aliquibus.
sup eo. li. de Rpt. Ratio dubitadi fuit
quia iste per litteras aplicas fuit rece
ptus. igitur ic. Ratio decidendi in co
trarium fuit quia iste no fuit recept⁹
auctoritate aplice. sed auctoritate re
cipientium. vt hic in glo. verbi facul
tatis.

Quarta con. Ultra nu
merum re
ceptus in canonicum. licet habeat iu
ris canonicalis plenitudinem comp
benditur sub reuocatozia. si expectat
adhuc prebendam. officiu vel digni
tatem. Probatur hic in. si. in illis. Et
ille dicitur habere plenitudinē iuris
canonicalis. qui habet spectantia ad
canonicos. scz vocē in caplo stallum in
chozo ic licet non habet prebendam
qd dicit domi. non. circa statuta que
dicunt q habens plenitudinem iuris
canonicalis non percipiat quotidiana
nas distributiones nisi sit in certo or
dine Et videtur hic tex. probare. q
habere distributiones etiam sit de iu
re canonicali. et sic quislibet canonic⁹
etiam vltra numerum receptus distri
butiones habere deberet. qd videtur
hic tex. probare qd esset multuz pro
impetratib⁹ q hodie comuni fiunt ca
nonici p papa de q p Jo. an. i. c. cu ad
de pstit. 7 c. dilectus. i. de pben. q dicit
illd posse pcedē i voluntarie receptis
scz ex voluntate recipientuz. qui quia
deserviunt ecclesie equum est vt distri
butiones saltem habeat In de neces
sitate autem receptis illud non vide

Summariū et Cōclusiones sexti

mus seruari Ratio dubitandi in hoc dicto fuit. quia iste qui habuit locum in choro et vocem in Capitulo etc. iam videtur habere plenum ius. Igitur etc. Ratio decidendi in contrarium est quia expectabat ius nouum et distinctum a primo scilicet dignitatem. officium aut prebendam. Igitur comprehenditur sub reuocatoria.

Ultima *reuocatoria* pape comprehendunt habentes ius ad beneficia vacatura. si ante eam nondum sit collatio facta. Probat in. s. fi. et est verum. licet varij processus erant fulminati per executores. ut in eod. s. p. quos forte videbat quod non deberent comprehendere. Sed contra tales habet decidit quod reuocatoria tollit omne ius ad rem. et non ius in re. sed solum per collationem illud ius in re acquiritur ut hic. et in. c. pen. et si. supra de preb. et ibi dixi.

Nota quia tex. in. s. presenti et sequenti facit diversitatem inter portionem et prebendam. quod licet hec duo possint vnum significare. tamen quibus distinguuntur. Et dicitur prebenda que distincta est in perceptione et administratione. Portio autem que de omnibus redditibus communiter collectis datur vel detrahitur ut in pluribus ecclesiis fit. ut dixi in. c. cum in tua. sup. c. li. de consuet.

De sede vacante aliquid inouetur.

Ad Episcopum et Capitulum si simul pertinet collatio beneficiorum. tunc et episcopo mortuo aut

a beneficiorum collatione suspensio. et per Capitulum fieri beneficiorum collatio. Idem contra. potest Episcopus in casu isto Capitulo a collatione beneficiorum suspensio. aut omnibus de Capitulo maiori excommunicatione ligatus. Cum autem ad solum Episcopum spectat collatio beneficiorum cum consilio vel consensu Capituli. tunc eo mortuo aut suspensio. nisi sit in mora absolutionis petendi. non poterit per Capitulum huiusmodi beneficia conferri. vbi etiam de consuetudine. aut statuto ecclesie speciali spectat ad aliquem collatio beneficiorum de consilio Episcopi. tunc Episcopo mortuo aut existente in remotis. ita quod eius presentia non potest haberi. non debet propterea collatio beneficiorum vacans differri. Hoc dicit.

Prima Si collatio beneficiorum spectat communiter ad Episcopum et Capitulum. et alter efficiatur inhabilis manet potestas tota apud reliquum. Probat in principio. Et inhabilis dicitur ille qui est suspensus scilicet ab officio aut a collatione beneficiorum. de quo in. c. cum dilectus. supra de consue. Idem est in eo qui est excommunicatus maiori ut in. c. si celebrat. de clericis. ministris.

Secunda Collatione spectante ad Episcopum de consilio aut assensu Capituli non confertur Capitulum beneficia eo existente inhabili. Probat hic in. s. Cum vero. Quod verum nisi Episcopus

De rebus ecclesie non alienandis

esset inhabilis propter suspensionem
esset in mora petendi absolutionem.
aut relaxationem suspensionis. quo
casu Caplin conferret vt in eodem. s.
qđ verum in beneficijs iure proprio
spectantibus ad collationem epi. sec.
esset in alijs puta deuolutis s; Arch
Nam qđ hic Capitulum et sic inferi
or supplet negligētiā episcopi est ex
eo fm Jo. mo. quia caplin et epi sūt
vnum corpus. c. nouit. 7. de his qđ fi. a
prel. et spūale coniugiu inter eos est cō
tractū. c. requisisti. de testa. ergo pro
pter societatem et fraternitatē citius
pōt fieri deuolutio de vno ad alium
arg. eius quod habet in. l. vna. c. qñ
nō petent. pres. pti. accl. Inter Capi
tulū tñz epim in deuolutis cessat illa
ratio coniunctionis quia in eis nō ē
tanta coniunctio. Ad quem autē iure
coniuncti spectat cōferre beneficia. vide
hic in gl. verbi assensu. Et in hoc scā
duz est consuetudini ecclesiarum que
est optima legū interpres. c. cum dile
ctus. de consue. supra eo. l. de electio.
in p̄na p̄clusionē

Altima con. Habens
beneficia cuz epi consilio eo mortuo
vel absente in remotis cōfert sine illo
probat hic i. s. verbi vero. Aliud in
eo qui habet conferre cum consensu
epi fm glo. hic in verbo consilio. Itē
non posset epi consiliuz alteri cōmit
tere. quia industria persone videretur
electa. vt tenet Arch. ad hoc. c. dilect.
de capel. mo. 7 tenuit Vincen. in. c. cu
mana. de elec. Et differunt consilium
et consensus. quia habens aliquid fa
cere cum consilio alterius. non tenet
sequi illud consiliū. sed sufficit si ipm
requirat. Aliud est in consensu. vt in
c. cum in veteri. de elec. et. c. cū olim.
de arbi. Quod verum fm Dom. nisi

petatur consiliuz ab eo a cuius pote
state dependet actuz fieri vel nō fieri
sicut cum dicimus clericum non pos
se conueniri cū alio epi sine consilio
sui epi. c. i. de fo. compet. quia ibi con
siliū capit pro consensu. Idem esset
si requirit consiliū a particeps offi
cij super illa re que ad officiu spectat
ipsorum. vt patet in coadiutore. c. ve
nerabili. et ibi Inno. de offic. delega.
de quo hic latius per Dom

De rebus eccle sie non alienandis.

Aduz re

tor cuiusdam ecclesie
dulmenf petebat des
cimas infra metas sue
diocesis consistentes

quas archidiaconus dulmenf. detine
bat. Archidiaconus dixit eas nō de
bere restitui ecclesie predicte. quia p
epim Dulmenf de consilio Capli sui
fuisset ordinatum. qđ dicte decime de
berent spectare ad archidiaconum.
quia tennes et modici alias erant ar
chidiaconi proventus. Papa senten
tiauit prout in tex. habet. videlicet qđ
tempore concessionis et ordinatiōis
predicte. dicta ecclesia caruit rectore
et defensore. Nec fuit solennis et dili
gens tractatus habitus in ea. qui de
bet interuenire in perpetua ecclesia
sticarum rerum alienatione. nec etiaz
euidēs necessitas. aut utilitas suberat
non deberet dicta ordinatio vel con
cessio decimarum valere. sed qđ dicte
ecclesie deberent restitui. prefate deci
me. Hoc dicit

Summariū et Cōclusiones sexti

Prima Res ecclesie regulariter vtroque iure sunt prohibite alienari nisi sint tales que seruando nequeunt seruari. Prima pars probat i. l. iubemus nulli. et in auct. ibi posita. L. de sacrosan. ec. et s. ro. in rubrica p. totū. et xij. q. ij. in lūma. et per totū. et pcedit tam in rebus sacratis q̄ in nō sacratis ac prophanis. Sūt autē sacre res que per se habēt sanctitatē vt sacra ecclesie. Sacrate sunt q̄ quicq̄ erāt prophane. et postea sanctitatē receperūt p̄ p̄secrationē vt calix. ecclesia. &c. Prophane sunt q̄ nullā receperūt p̄secrationē. licet sint deputate p̄ ministris ecclesie aut diuino cultu. vt habitationes clericorū. p̄ dia. aialia. et mancipia eorū. Et oēs iste regulariter sunt alienari prohibite vt dixi. Scda pars p̄ q̄ res que nequeunt seruando seruari. tenet p̄lat⁹ alienare. als diceret negligens et inutilis. sicut tutor vt habet. L. q̄i decr. opus non est. l. si. et. L. de adm. tuto. l. lex q̄ tutores. facti glo. si. in. c. pasto ralis. sup̄ eo. li. de cle. egrot. Nec hoc casu aliqua solennitas est n̄cāria p̄ p̄secrationē que in alienatione illa r̄ū requirit̄ fm̄ doc. in. c. nulli. sup̄. e. t.

Secunda Prohibent̄ alienari alie res ecclasticas. nisi iusta cā subsistente. ac obseruata certa solennitate. Probat̄ur hec p̄clusio hic in tex. Et cā dicit̄ iusta illa que est in iure expressa. vt ē causa n̄citat̄is. cā pietatis. cā vtilitat̄is. et cā minoris incomoditatis. Probatur. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. aurij. et. c. si ne exceptione. et. c. trulas. Solennitas requisita est illa que habet. xij. q. ij. si ne exceptione. et hic. q̄ tractat̄ Capituli diligens debet fieri ⁊ sepius illō cautū est de alienatōne faciēda. Et si videat̄ faciēda. auctoritas ep̄i de-

bet interuenire ⁊ consensus clericorū. Non autē requirit̄ decretū ep̄i q̄ illō non reperit̄ iure cautū. Et quō dicit̄ auctoritas. decretū. et p̄sens. vide h̄ in glo. verbi tractat̄. Que etiam dicit̄ q̄ non sufficit p̄sensū Canonicoꝝ singulariter adhiberi. ad alienationem nisi prius habito tractatu p̄muni de liberassent alienare. quo casu sufficit p̄sensum singularit̄ adhibere. Itē dicit̄ eadem glo. q̄ non est hodie de necessitate seruanda solennitas. l. hoc ius p̄rectū. x. q. ij. q̄ ab vsu recessit. ⁊ ita sequunt̄ doc. Habet t̄m illa lex in corpore iuris canonici. vt ostendat̄ affectus principū ad ecclesiā. nō t̄m est canonizata. q̄ alij canones de ea non faciunt mentionē fm̄ glo. Et dicit̄ Bonini. q̄ quisq̄ debet scire allegare hanc glo. quod probat. q̄ leges incorporate in volumine decretoꝝ non sunt canonizate. ita q̄ sunt seruande p̄ iure in foro ecclastico. nisi aliq̄ canones faciunt de eis mentionē. Et ita etiā doctores notant in. c. ij. sup̄ de Rp. Et dicit̄ h̄ Bonini. q̄ standū in alienatione rez ecclesie solennitati introduce de consuetudine tā quo ad detrahendū q̄ quo ad supaddendū solennitati de iure introduce. dū t̄m obseruet̄ tractat̄ et cognitio. q̄ illa. p̄suetudine nō possunt tolli. Ita etiam tenent doct. in. c. nulli. supra eo. ti.

Tertia con. Pōt ep̄s ecclesiam etiā vacante alteri seu dignitati de cōsensu sui Capituli vnire. Non autē potest re aliquā ecclesie vacantis alteri dare. nisi ei dato defensore. Probat̄ur prima pars in. c. ij. e. ti. Scda pars probatur hic in tex. Et rōnem diuersitatis dat̄ ibi glo. in v. defensor. que est singulari.

Quarta con. Pōt ep̄s bō eccle

De decimis.

vacantis inferioris alienare fuata for
ma iuris. causa subsistente. et dato illi
ultimo defensore. Probatur hic iuxta
glo. verbi defensore. que etiam dicit
que sit potestas hmoi defensoris eccle
sie vacantis. potest enim alienare bona
ecclesie consideratis illis de quibus i
glo. et eps alienatioi tali debet aucto
ritatem interponere. Et hoc casu qu
inferior ecclesia alienationem facit ex
iusta causa tunc si non est collegiata.
aut conuentualis sed solu habz recto
rem. tunc sufficit rectoris consensus. iusta
causa et auctoritas epi. Nec requirit
consensus aut tractat? Capli ecclesie ca
thedralis. Probatur in ca. in venditi
onibus. xvij. q. iij. Si autem est colle
giata tunc debet interuenire consensus
clericorum illius ecclesie et consensus epi
.c. abbatibus. xij. q. ij. et hec cu eps no
est alienator sed soluz auctorizans. qa
si esset ipse principalis alienator etia
rei inferioris ecclesie requireret teta
tus et consensus capli eccle cathedralis.
Ita loquitur hic ter. Item si ecclesia ef
set pleno iure subdita monasterio ta
in temporalibus q spiritualibus suf
ficit auctoritas abbatis ibidem qua
si epalein iurisdictione habentis. als
preter abbatis consensus requirit aucto
ritas epi. dicto ca. abbatibus. Et dic
epi ecclesie cuius res e alienanda no
sufficit consensus epi alienatoris. quia
hic consensus requiritur propter onus re
ale. quod habent epi in ecclesijs et re
bus earu sibi subiectis vt in ca. omnes
basilice. xvij. q. vlti.

Quinta ¶ Dicitur concru
rentibus valet
alienatio rei ecclesiastice. etiam si data
sit ecclesie eo pacto vt eam non possit
alienare. Hanc opi. tenet Goff. in ssa
ma. de condi. appo. ssa. et Arch in di
cto. c. hoc ius porrectu. et placet Pa

noz. in. c. verum. de condi. appo. vbi vi
de per glo. et doct. Hal. tñ contrariu
tenuit si sit prohibita alienare expref
sa causa. volens q nec tunc in casu iu
re pmissi permisso possit alienari. vt
verba testoris prohibentis alienatio
onem aliquid operent ultra ius com
mune. de quo per euz in auz. hoc ius
porrectum. l. de sacrosan. ec

Sexta ¶ Alienatio facta si
ne causa aut sine so
lennitate ad hoc hodie necessaria est
ipso iure nulla Hanc conclusionem
tenet Arch. c. pro. hic Imol. et Jo.
de faur. et probat. c. j. pro. ibi i forma
et casibus a iure permittis. et est com
munis opinio. Nam iura vniformiter
prohibent alienationem respectu for
me. et respectu cause. ergo prohibitio
pariter debet operari. contrariu tam
notat glo. xij. q. ij. in suma. et in ca. sine
exceptione. et male

Septima ¶ In cau licito
tate facta alienatio est valida. etiam si
grauiter ledatur ecclesia. Hanc pclu
sionem tenet Ber. in. c. i. de in inte. re
sti. dicens hoc casu ecclesie subueniri
per beneficiu restonis in integrum Ita
etiam tenet Host. in. c. tua nos in ver
bo irrita. de his que fiut a pre. quia
enim hoc casu cessat via ordinaria qa
non potest allegari contractus nullus.
habet locum restō in integrum. pro
quo. l. in cause. ij. ff. de minoribus.

Octaua ¶ Si in instrumē
to alienationis
rei ecclesiastice narratur iusta causa
solennitate debita interuenisse non p
bat talia verba in preiudiciu ecclesie
Probant hec conclusio hic in text. quia
in prima parte dicit q fuit facta hec
alienatio ex iusta causa. In scda dici
tur q no suberat necessitas seu causa
t. i.

Sūmariū et Conclusiones sexti

Iusta. et sic in instrumento non videtur
desuper fides adhibenda. oportet er-
go q̄ probent ista aliter. Et istam cō-
clusionē tenet Paulus. in cle. i. eo. tit. q̄a
etiā non credit verbis narratiuis sen-
tentie si iudex dicat viso libello lite p̄
testā r̄. vt notant doct. in. c. si papa r̄.
de priuileg. et in auē. si quis i aliquo. l.
de eden. nisi esset talis solennitas que
tunc temporis potuit interuenire vt
sibi notat

Ultima Alienans rem
ecclesie in cāu-
non permissio. aut non seruata solenni-
tate debita punitur multiplici pena.
Probat in. c. nulli. in. c. si quis presby-
teroz. s. eo. l. iubemus. l. de sacrosā.
ec. nam debet deponi. Itē potest ex-
cōicari. nisi seruet ecclesiam indemne
faciendo celerem restōnem. p̄t enim
agere p̄tra eum in quem alienauit. cū
contractus non teneat. et ille tenetur
restituere rem cū fructib⁹ si malefidei
possessor erat. de quo in. c. si quis pre-
byteroz. s. eo. ti. per gl.

De consultis

fimo edicto prohibet Pa-
pa ne aliquis prelatus ec-
clesias sibi cōmissas bona ipsarū aut
iura laicis. supponat aut sbiciat eos
tanq̄m superiores aut aduocatos re-
cognoscendo. in perpetuū aut ad tē-
pus longum. sine consensu sui Capli
et sp̄ali licentia Pape. Non t̄m pro-
hibet bona in feudū p̄cedere. aut i ca-
sibus licitis alienare. et omnes cōtra-
ctus pene et iuramenta p̄tra predicta
prestata. et ex eis secuta decernit omni-
no esse nulla. Nihilomin⁹ prelati con-
trafacientes ipso facto per trienniu
ab officio et administratione sunt sus-
pensi. Clerici aut scientes tale quid fa-
ciū. et id superiori non notificantes. a

beneficijs q̄ in ecclesia sic gravata ob-
tinent. similiter p̄ trienniu sunt suspen-
si. Laici aut qui ante hanc p̄stitutionē
prelatos et clericos ad hanc p̄missionē
nem p̄pulerūt nisi dimittant p̄missionē
nem et ecclesias in libertate dimittant
post monitionē eis factā. et qui de ce-
tero hmoi cōpulsionē fecerint ipso fa-
cto sint excōicati. Si aut habita l̄tia
et interueniente p̄sensu. de quib⁹. s. fiat
tales p̄missiones. nō debēt laici pro-
pterea vltra naturā p̄tractus. aut les-
gem eis datā. aliqd̄ vsurpare. et p̄tra-
riu facientes nisi moniti desistant. et
vsurpata restituāt excōicationē ipso
facto incurrit. et terra ipsorū. inter di-
cto potest supponi. No c dicit

Prima Prelati ecclesi-
arū prohibiti
sunt sūmittere laicis suas ecclesias seu
bona immobilia aut ipsarū iura sine
p̄sensu sui Capli. et pape speciali l̄tia
Probat hic in princ. Et dicunt fieri
hmoi p̄missiones dū ecclesiaz prela-
ti constituit aut recognoscūt se tenē
bona hmoi a laicis vt hic in tex. ha-
bet. Et est rō hui⁹ prohibitionis fm
Arch. q̄ ista p̄missio si bene p̄sideret
est quedā alienatio. prelati enim vidēt
tur confiteri. q̄ dominiū directū ad
laicos pertinet. sicut cū constituo me
possidē rem nomine alieno. abdicat
a me possessio. l. quod in eo. ff. de adq.
possi. c. cū venisset. de rest. spo. Dicitur
aut licentia pape specialis que est ex-
pressa fm Jo. an. allegat. l. negocium
l. de nego. gest. Et fm Papū oportet
papā scire quare et de quib⁹ reb⁹ sit li-
centia p̄cedenda. arg. eoz que haben-
tur in. l. ob es. l. de p̄ed. mino. et. l.
magis puto. s. non t̄m. ff. de re. co. Et
fm doc. hec p̄stō esset seruanda etiam
si bona alicuius ecclesie aliter nō pos-
sent redimi a vexationib⁹. quia nō de

De rez permutacione

beret facē hāc sūmmissionem non seruat
tis his de quibus hic i. tex. dicitur ni
si fieret ad tempus modicum vt hic
pater. Et videtur ex dictis q̄ ecclesie
non debēt habere aduocatos aut pa
tronos. nisi vt hic text. permittit. Qd̄
verū nisi in fundatoribus et alijs q̄s
iura permittunt. Et sic non ob. c. pre
terea. c. quanto. et. c. a nobis. cū simili
bus. s. de iurepat.

Secunda Non prohibetur prelat⁹
bona ecclesie in emphyteosiz conce
dere. Probatur hic in versū. non con
cedendo. quod verum in concessio et
obseruata forma iuris. vnde possessio
ones minus vtilis dantur in emphy
teosim etiam perpetuas. c. perpetua
r. q. ij. dūmodo seruetur forma iuris.
alias non possunt dari in emphyte
osim. xij. q. ij. c. alienationes. sicut nec
alienari. c. nulli. s. e. Item vtilis et pre
ciosa etiam non dantur in emphyte
osim. dictis. c. alienationes. et. c. nulli.
Et de hoc contractu emphyteotico
vide in Spe. de loca. s. nunc aliquo. et
hic Dom̄ in prima oppōne. et. c. potu
it. sup̄ de loca

Tertia Puniuntur prela
ti hanc sūmmissio
nez facientes. ac clerici ecclesie supe
riori denunciare negligētes. et etiam
laici clericos ad eam cōpellentes. Et
pene omnium istoz patent clare ex tex.

Ultima Ex sūmmissio
ne etiam licite
laico facta non debet sibi vindicare
plus iuris q̄ ex pacto sibi competat.
aut ipsius contractus natura Proba
tur hic in fi. als punitur pro vt ex tex
patet.

De rerum per mutatione

icet aliqui

expectent beneficia p
rimo vacatura in ali
qua diocesi. per hoc
tamen qui sua benefi

cia in eadem diocesi s̄z formam iuris
resignant ex causa permutationis fa
ciende. non vult papa in permutatio
ne impediri vt i hoc preferatur equi
tas rigori. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio
Permissa est permu
tatio beneficiorum etiam vbi est expe
ctans beneficium proximo vacaturū
Probatur hic in tex. Licet enim in p
mutatione oportet interuenire vaca
tionem beneficiorū. vt hic probatur.
et sic de rigore iuris talia beneficia ex
causa permutationis resignata comp
hendantur sub gratia. tamen equitas
hoc casu suadet contrarium. ideo illa
est seruanda. presertim hoc casu. quia
est scripta. de quo in. l. placuit. c. de
iudi. et. c. si. supra de transact. Et licet
hec materia sit lata. et hic doc. scribāt
plura. breuiter tamen est sciendum p
intellectu materie. q̄ quedam est per
mutatio beneficiorum vt habeantur
in proprietate. vt q̄ quis habeat ius
conferendi. aut presentandi beneficiū
pleno iure Et illa permutatio admit
titur etiam eis non vacantibus. et eā
faciunt nō beneficiati. Sed monaste
ria loca aut prelature. probatur in. c.
ad questiones. supra e. facit. c. consul
tationibus. de donat. Alia est permu
tatio beneficiorum vt habeantur in

Sūmariū et Conclusiones sexti

titulum. Et ut illa valeant plura req
runtur. Primo ut vnum beneficium
cum alio beneficio permuteē et vtrūq;
q; in titulum habeatur. Si igitur be
neficium sit alicui assignatum pro sti
pēdio iuxta. c. super specula. de magi
stris. non posset illud permutare cuz
alio in titulum assignato. Probatur
hic in tex. Idem in expectante benefi
cium tm̄. quia non habet adhuc titu
lum. Idem etiaz in hospitali leprosa
rio. p̄stimonā aut huiusmodi. nisi ha
beantur in titulum. facit cle. per lites
ras. d. preben. Secūdo requiritur q; be
neficiū non sit pape specialiter aut ge
neraliter reservatum. q̄a in reservatis
cessat potestas inferioris fm̄ Domini
Tercio requiritur q; sit tale q; quando
q; vacet. Unde in beneficijs que sunt
de mensa cessat permutatio. quia nūq;
q; vacant fm̄ gl. in cle. frequens. de ex
cess. prel. Idem in canonicis in eccle
sia non numerata fm̄ Jmo. in cle. vni
cam. eo. titu. Quarto requiritur q; sit
beneficiū infra ep̄ale quia in ep̄alib;
soli pape reservat translatio. de trasl.
prela. per totum fm̄ Jmo. vbi supra.
Quinto requiritur q; ante permuta
tionem fiat resignatio. quia benefici
um non vacans alteri in titulu; neq;
conferri. c. ij. de concl. preben. Et fieri
debet resignatio in manus eligentiū.
vel collatoris. aut etiam debentis au
ctorizare per mutationem fm̄ doc. h.
Sexto requiritur q; inueniat aucto
ritas superioris. nam cū permutatio
beneficiorū sit prohibita in concilio
Turonei. vt in. c. maioribus. de p̄bē.
non debet admitti. nisi quatenus dis
pensatum reperitur contra illud. S;
reperitur dispensatū quia si superior
viderit expedire posset transferre p̄
sonas. et non alias. c. questum. sup̄ e.

tiu. Dicitur aut̄ hoc casu superior ep̄i
scopus. aut alius inferior habēs ep̄i
scopale fm̄ glo. et doct. in cle. vnica. e
odem ti. et cle. i. de statu mo. Et quid
si compermutātes sint de diversis di
ocesis. vide hic in glo. verbi colla
tionē. que dicit q; debet fieri resigna
tio beneficiorū in manibus vtriusq;.
Quod verum si ambo conveniant si
mul. alias multe intricatōes fieri pos
sent Septimo requiritur q; interueniat
consensus omnium qui habent inter
esse in beneficijs. et voluit hic glo. a. l.
et sufficit si sequatur saltem consensus
ex quo requiritur per modum consen
sus tm̄ per nō. doc. in. c. cum consuetu
dinis. de consue. fm̄ Pau. et doc. Ha
bent autē interesse electores. collato
res. patroni. aut habentes ius institu
endi aut confirmandi. et ergo omniū
consensus requiritur Et si tales contē
pti fuerint et nō vocati possunt inua
lidare permutationem fm̄ Fred. de se
nis. Et videtur satis q; id possent in
fra tempus pronissionis aut presenta
tionis eis a iure datum. nisi obster tē
pus edicti emissi. c. si. de elect. li. vi. Et
si isti requisiti nolunt consentire non
potest episcopus permutationem eis
inuitis expedire etiam si summe vtilis
ipsis ecclesijs esset. fm̄ Fre. de senis. p̄
xxiij. Octavo requiritur q; beneficia
sint talia q; permutantes ius i eis ha
beant. Unde si vnus ius non habeat
in beneficia. quia illud symoniae est
adeptus si permutat cum alio iustū
titulum habente. non potest scdm̄ ius
ista consciētia retinere quia primū su
um non erat ergo nec surrogatum in
locum eius. facit. c. ecclesia. vt lite p̄.
Et si contrarium diceremus vtile eēt
beneficia per symonias acquirere cō
tra. c. quanto. de dīnoz. Vide hic late

De testamentis

Boni. et Fred. de senis in tractatu de permutatione beneficiorum. et Alexandri in repetitione huius. c. et doct. s. eo. ti. questum.

De testamentis

i pater ha

bens filium et filiam
impuberes. ac uxores
Condant testamentum
et in eo instituat here

des. filiam in certa re. et filium in alijs bonis. et si alter eorum sine liberis decedat. moriatur alteri. et si uterque sine liberis decesserit. christi pauperes instituit. uxori autem aliqua in testamento suo legavit. tunc si moriatur testator. deinde filius. et post hoc filia. infra pubertatis tempora. et remaneat mater in vita. omnia bona ad pauperes sunt devoluta. Nec debet mater deducere quartam trebellianicam. aut iure nature debitam. nam dicte substitutiones de filio. ad filiam et egra. et de eis ad pauperes. sunt censende directe quia semper substitutio interpretanda est. ut intelligatur directa. dummodo verbis et personis conveniat. licet quibus etiam directa ex causa censeatur obliqua. Et quis dicitur filius testamentum faciendo non posset primare matrem debita iure nature. pater tamen faciendo testamentum ipsi filio id potest. cum tale sit paternum testamentum. Hoc dicit. Et pone casum ut in gl. s.

Prima con. solenniter testari debet heredem in testamento in

stituire. alias testamentum est inutile. Probatur in s. ante. Insti. de lega. l. si. ff. de codicill. 7. si. Insti. de fideicommiss. heres. Est autem duplex institutio. videlicet prima 7 illa retinet nomen generis. et dicitur institutio. Et secunda et illa assumit sibi nomen speciale. 7 dicitur substitutio quod dicitur secunda. quod secundo aut ulteriori loco seu gradu sit. de qua per glo. rubricam Insti. de vulg. substi. Unde si instituo Sempronius heredem. et si heres mihi non erit. sit Titius mihi heres. tunc Sempronius dicitur institutus. Titius autem qui secundo loco instituitur dicitur substitutus. Et quod substitutio etiam sit institutio probat hic text.

Secunda. Si testator habeat filios in potestate. illos tenetur instituire aut exheredare expressse. alias nullum est ipsius testamentum. Probatur hic. et Insti. de exhereda. libe. in prin. 7. s. nostra. Et quod dicitur quod potest eos exheredare. verum est ex iusta causa expressa in testamento. de quibus causis in c. quinta vult per gl. supra de iureiuran. Potest autem inaequaliter filios instituire ut habet patet. et plus uni quam alteri relinquere. Honestum tamen est propter discordiam vitandam ut servetur equalitas. l. illud. c. de donat. Quid autem habebit institutus in re certa. vide habet in glo. verbi certa re. et in l. quotiens. c. de heredi. insti. nam habetur pro uni versali herede si non habeat coheredem si habet coheredes habetur pro legatario potest auctoritate propria apprehendere rem quod non potest legatarius. ut ff. quorum legato. per totum. Item inter eum et inter universaliter institutum habet locum ius accrescendi quod iterum non habet locum inter legatarium et heredem. de quo per Bar

Sūmariū et Conclusiones sexti

in. l. et factio. ff. de heredi. institu. parti
cipat igitur iste de natura vtriusq.
Quid autem si pater non instituit
filium in aliquo sed legasset ei plura
bona Solutio non valet testamentū
quia titulo institutionis debet habē
aliquid ex testamento aliter dicit illud
nullum Ita tenet hic gl. verbi institu
it in prima opt. quam tenet arch. in c
raynuncius et eam dicit dominicus
debere seruari in practica

Tertia Potest pater testa
mentum facere ne
dum sibi. sed et filiis suis in potesta
te impuberibus Probatum hic in tex
et insti. de pupil. substi. in pn. qd̄ vez
si pater sit sui iuris. quia si sit in pote
state sui patris testari non potest. et si
am d̄ consensu patris sui. quibus dona
tionem causa mortis facere posset. de
illius consensu. vt. ff. de testamta. l.
qui in potestate. et insti. qui. non est p
mis. test. facere in principio et ibidem
vide rationem diuersitatis per glo. et
rationem conclusionis dat hic gl. ver
bi pupillorum. Et procedit hec con
clusio si pater sibi fecit testamentum.
quia pupillare pars est paterni testa
menti. vt h̄ in fine. et ff. de vul. et pup
l. ij. et ibi plura requisita ad pupilla
rem substitutionem notantur. et Insti.
de pupil. substi. in glo. i. et hic per
Archidiacl.

Pro euidentia ta
men huius conclusionis et totius ma
terie sciendū q̄ duplex est substitutio
quedam est directa. quedam obliqua
seu indirecta. Directa est quando sub
stituitur propria auctoritate capit bo
na testatorum. Indirecta dicitur vbi
substitutus de manu alteri bona he
reditaria capit. que etiā dicitur fidei

commissaria. Exemplum est si dico In
stituto sempromium heredem et rogo
seu volo q̄ restituat hereditatem aut
bona talia Titio. Ita dicit glo. in. l.
inter omnes. ff. qui satisd. cog. Substi
tutio directa diuiditur in quinq̄ spe
cies. quedam est vulgaris. quedam pu
pillaris. quedam exemplaris. quedam
reciproca seu breuiloqua. et quedam
compendiosa. de quibus omnibus p̄
glo. supra e. c. Raynuncius. in verbo
absq̄ liberis. et Insti. de pupil. substi.
s. qua ratione. Vulgaris est que a
quolibet et cuiuslibet fieri potest. Ideo
hoc nomen habuit. et fit his verbis.
Titium heredem instituo. et si heres nō
erit. Sempromium substituo. que ver
ba sunt affirmatiua habito respectu
ad eum qui substituitur. et negatiua si
referantur ad eum cui fit substitutio.
et hec est quandoq̄ expressa vt in ex
emplo posito. quandoq̄ tacita vt q̄n
do est in alia specie apprehensa vt pate
bit. Pupillaris q̄ fit pupillo extitē
ti in potestate his verbis Titium fili
um meum impuberem heredem insti
tuo. et si heres erit. et in pupillari eta
te decesserit. sempromium substituo. vt
Insti. de pupil. substi. in prin. Idem
si dicitur moriatur sempromio vt hic
in tex. Et est etiam duplex scilicet ex
pressa que fit verbis expressis conue
nientibus. vt in exemplo dato. Et ta
cita que est sub alia specie inclusa. l. iā
hoc iure. ff. de vul. et pupil. Exem
plaris est quam parens facit filio mē
te capto. que ad exemplum pupillari.
ex humanitate. quedam inuenta fuit
vt. l. de insti. et substi. l. humanitat.
et in ea debet substitui filij. aut eis nō
existentib⁹ fratres. vt in illa. l. de qua
in s. qua ratione. Insti. de pupil. substi.
Breuiloqua seu reciproca dicit q̄

De testamentis

breuib⁹ verbis plures substōnes com-
prehendit. ad minus enim duas sub-
stitutiones continet. et potest duab⁹
personis duntaxat instituti octo cō-
tinere substitutiones. Fit autem his
verbis aut similibus Titū aut Sem-
pronium heredes instituo. et eos in-
vicem substituo. vt hic in gl. verbi de-
ductione. Compendiosa dicitur q̄
sub conditione mortis v⁹ alia. multa
tempora complectitur vt Sempronii
un filium meuz impubere instituo
et quandocūq; decesserit. sit Titius
heres. vt hic in glo. alleg. Nam conti-
net vulgarem si filius meus moritur
anteq; adeat hereditatem. l. iam hoc
iure. ff. de vulg. et pupil. Continet pu-
pillarem si heres sit et in pupillari eta-
te decesserit. al. l. iam hoc iure. Item
fideicommissariam si heres sit et p⁹ pu-
bertatem decesserit. de quo Bar. in. l.
centurio. ff. de vul. et pupil. Et in hac
compendiosa versantur triplicia vba.
scilicet directa. obliqua. et communia
Directa sunt illa que importat vt si
institutus potest adire hereditatez per
se. vt sit instituo. heres esto. et similia
vt in toto titulo. ff. de heredi. institu.
Verba obliqua sunt que de sui natu-
ra vt substitutus capiat de manu al-
terius. vt patet in verbo restituatur.
reddatur. et similibus vt. ff. ad trebel.
per totum. Verba communia sunt q̄
possunt adaptari ad vtrāq; significa-
tionem. vt in vbo substituo. peruenit
at. pertineat. habeat remaneat. deuol-
uatur. de quo latius in dicta. l. centu-
rio. et verbum moriatur cōmune ē vt
hic. Imo i dubio potius interpretā-
da sunt verba. vt sint directa q̄ obliq̄
Et effectus cognitōnis horum ē ma-
gnus. quia si compendiosa facta ē pu-
pillo per verba directa. valet infra tē-

pus pubertatis iure pupillaris. p⁹ pu-
bertatem euanescit omnino. quia ver-
ba directa obliquari non possunt. ni-
si vt habetur in. l. verbis civilibus. ff.
de vul. et pupil. et maiori. xliij. annis.
Paganus directe non potest substitu-
ere. ff. Insti. de pupill. substi. l. alud
in milite vt hic in glo. verbi deducti-
one. Si autem compendiosa sit facta
per verba obliqua pupillo. valet om-
ni tempore iure fideicommissario et
obliquo. quia omni tempore per ob-
liquum possum alicui substituere. vt
in toto titulo ad trebel. ff. Si autem
verbum commune sit in substitutōne
tunc infra pubertatem valz iure dire-
cto. vt pupillaris. quia personis con-
gruit vt hic in tex. post pubertate va-
let iure obliquo. et obliquatur tē ver-
bum. ideo dicitur commune. Et hoc
casu potest deduci quarta trebelliani-
ca. que alias non haberet locuz in s-
stitutione directa. Et i hoc fundatur
decisio huius tex. Nam substitutiones
de quibus in tex. erant pupillares di-
recte. non tamen expresse sed tacite cō-
prehense sub compendiosa. et quo he-
reditas fuit adita per eos. alias esset
vulgaris in compendiosa comprehē-
sa. l. quis. l. de impu. et alijs substit.
Ideo pauperes hic substituti merito
omnia bona testōris et pupillorū ha-
bere debent absq; deductione quarte
trebellianice. Sec⁹ si ex obliqua suc-
cederent pauperes. quia tūc deducti-
onem pati deberent vt p3 ex dictis
Ultima con. Ubi te-
stator di-
cit filium meum instituo heredem. et
quandocūq; decesserit volo q̄ mori-
atur pauperibus. tunc si infra puber-
tatez moriatur succedūt pauperes iu-
re directo. si postea succedūt iure ob-

Sūmariū et Conclusiones sexti

liquo seu fideicommissario. Probat̄
hec conclusio hic in tex. Et primo ca
su cessat omnis deductio quartæ. sc̄do
casu deducitur duplex quarta. scilicet
trebelleianica. et quarta iure nature
filio debita. Unde nota q̄ licet multi
plex sit quarta vt notat glo. in. c. ray
nuncius supra eodem que incipit nō
ergo. tamen ad propositum nostrum
triplex est quarta. quedam est trebel
leianica que detrahitur per heredes
rogatum restituere alteri totaz here
ditatem vt Insti. de fideic. here. § sed
quia. Alia est quarta falcidie que de
bet iure instōnis. et ista detrahit̄ per
heredem de singulis legatis qm̄ tot le
gata sunt facta vt heredi non remane
at quarta hereditatis. vt Insti. ad le.
fal. in prin. Alia est quarta debita iu
re nature. et debetur filio in bonis pa
ternis. et e contra parentib⁹ in bonis
filioꝝ. et est hodie aucta ad trientem
qm̄ sūt quattuor filij aut infra. aut ad
semissem qm̄ sunt sex filij. aut supra vt
in au. de trien. et semis. § et nos. coll.
liij. et est glo. in. § si. Insti. de in off. tes.
Si ergo iste filius de quo i text. dece
sisset post pubertatem tūc mater pos
set sibi retinere primo debitā iure na
ture filio et sic trientem. sc̄do quartaz
trebelleianicam. et sic medietatem bo
noꝝ. et solum residuum in edictatem
teneret restituere pauperibus. et hoc
tenendo opi. glo. hic in verbo trebel
leianice. videlicet q̄ licet in legato fa
cto pauperib⁹ cessat quarta legis fal
cidie vt in au. similiter. l. ad. l. fal.
tū trebelleianica pōt de hmoi legatis
detrahi. ita sentit hic glo. Bart. tū in
l. marcellus. ff. ad trebell. tenet p̄tra
rium per multas rōnes. et Anto. in. c.
Raynaldus. §. eo. dicit se vidisse con
silia p̄ vtraq̄ presentit tū opi. Bar.

equiorem esse. idē tenenda est. et eti
am videt̄ p̄muntor. et vide p̄ legistas
in au. sed cū testōꝝ. l. ad. l. falci. et in
l. si quis ad declinandū. l. de epis. et
cle. et. §. e. i. c. Raynaldus. et c. Raynald⁹
ibi plene d̄ ista deductōe duaz q̄rtaz

Religiosus ex

ecutor in testō. aut alia vlti
tima voluntate deputat⁹.

non p̄t officij executionis suscipere.
aut exequi. sine superioris sui licentia
q̄ velle aut nolle non habz Item plu
ribus executorib⁹ simpliciter deputa
tis. si vnus absens. mortuus. aut alie
impeditus fuerit. aut se intrmittere
noluerit. alie libere id exequi poterit
ne volūtas testōꝝ impediatur. hoc d̄

Prima con

Religio
sus depu
tari p̄t executor vltime volūtat̄. ne
quit tū officij executionis assumē nō
obtentā licētia sui superioris. Proba
tur hec p̄lo in prima pte text. Et rō
dubitandi p̄t sumi hic ex gl. verbi ob
tentā. Ratio aut̄ decidēdi est s̄m Jo.
de faul. pietas huius officij. que ope
ratur hoc idē qd̄ vtilitas monaste
rij. habita licentia superioris. et sentit
etiam glo. alle. in prin. Dicunt̄ autem
executores testamentoꝝ qui vltimas
voluntates defunctoꝝ ad effectum p̄
ducunt. qui alio nomine fideicōmissa
rij appellant̄. et alijs noib⁹. de q̄bus
in Spe. de instru. edi. § nunc vero. v̄si
poro. Et intellige hanc p̄clusionem
de religioso claustrali vt hic in glo. ij
Secus in non claustrali vt priore cō
uentuali aut abbate qui possunt assu
mere officij executionis sine supioꝝ
licentia. quia tales p̄curatores cōsti
tui possunt. c. sopite. de censu. et est gl.
in cle. i. de procura. Sufficit autē in

De sepulturis

casu huius tex. et conclusionis licetia
immediati superioris fm Jo. an. Nec
sufficeret tacitus consensus scilicet si
non contradicit. pro hoc glo. in vbo
obtena in cle. vnica. e. ti. Et vacante
monasterio puentus potest dare hanc
licentiam aut administrator quia co
uentus succedit in iurisdictione. c. cu
olim. de maio. et obed. et. c. vntco. sup
eo. li. et ti. fm Papum. et Boni. Et an
mulier potest esse executor aut minor
vide hic in gl. ij. quam etiam t3 Spe.
alle. s. vl. qd de minore. et sic sequenti
et Bar. in. l. a filio. i. pn. ff. de ali. lega.

Secda con. et fi.

Ratio
plurium executorum simpliciter facta
censetur distributive facta. vt singula
riter officium possint exeq si subest ca.
Probat h. in scda parte tex. Si au
tem no sunt simpliciter deputati. sed
cum clausula. tunc seruetur voluntas
restoris. vt hic in glo. verbi ex pressit.
Aliud tamen est in procuratoribus sim
pliciter constitutis. c. si duo. supra eo.
li. de procura. Et ratio tangitur h in
tex. que est multum favorabilis. Et p
cedit conclusio etiam si executor pmo
acceptavit beneficium et postea no vult
exequi. quia alter solus potest proce
dere fm Archid per rationem huius
tex. Nec ob. c. Jobes. supra eo. quod
vult executores compelli ad executi
onem postquam assumpsit officium. quia
illud non tangit hunc casum. Item p
cedit hec conclusio si executor vult h
non valet exequi fm Jo. an. nisi esset
impedimentum modici temporis sine
preiudicio executorum. facit hic ter.
dum dicit nimium differri et. c. scisci/
ratus. de Rp. et. c. prudentiam. s. ad iudic
mus. de offi. deleg.

De sepulturis

Nimarū

periculis obviare cu
piens papa prohibz
omnibus clericis reli
giosis et secularibus
ne aliquem inducant ad vouendum.
Turandum aut fide interposita pmit
tendum ecclesiasticam sepulturam apud
eorum ecclesias eligere aut electas no
immutare. et facta in contrarium de
cernit nulli? firmitatis. Et statuit q
talis eligens non possit sepeliri apud
ecclesiam sic electam. nec alibi eligens
di sepulturam habeat facultatem. ne
contra promissionem votuz aut iura
mentum veniendi habeat occasiones
Sepelietur autem apud illam eccles
iam apud quam de iure esset sepeli
endus. si ab intestato eet mortuus. Cle
rici seculares aut religiosi contra ista
constitutionem aliquos in suis sepeli
entes ecclesijs. tenentur ad restitutionem
corporum sepulchrorum. si petantur. et
omnium. occasione funerum ad eos
peruentorum. infra decendium. Et ni
si hanc restitutionem infra illud tem
pus fecerint. ex tunc et cimiterium sibi
dicta corpora sunt sepulta eo ipso sunt in
dicto supposita donec predictorum resti
tutio plenarie sit facta. Hoc dicit.

Prima Non pnt clerici
seculares pacisci. vt moriens quis eli
gat apud eos sepeliri. Probat h. hec
conclusio in. c. pleriq. sup de pac. Et
rationem dat hic gl. iij. Intellige au
tem hanc conclusionem q tale pactum
interuenire non potest. cu3 ipis sepe
liendis. Valeret tamē tale pactum fa
c

Sūmariū et Conlusiones sexti

Am cum ecclesia. vt probatur in. c. i. supra e. li. de pact.

Secunda con Si ta
mē bu
tulinodi pactam iuramento fuerit fir
matum. iurans contra ipsum veniens
non evitabit periurium. Probatur hec
conclusio hic in tex. fm Job. de faut.
dum dicit nec alibi. Et ratio est ne
detur materia infringendi iuramentū.
Hoc igitur casu plus attenditur acces
soriū q̄ principale. et hic gl. in verbo
veniendi allegat simile. Et eodez mō
votum aut fides firmat tale pactum
quia hec quo ad deum eque obligāt
vt iuramentū f3 gl. ij. hic. de quo vi
de Panoz. in. c. debitor. supra de iu
re iurā. et glo. singularē in. c. penult. de
iure iuran.

Tertia con Siquis a re
ligiosis aut
secularibus clericis ad iurandum vo
nendum. aut fide interposita promit
tendus inducatur vt apud eorum ec
clesiam. sepulturā suam eligat. aut ele
ctam non immutet. huiusmodi pacto
non obstante. vbi de iure sepeliēd^o ē
sepeliatur. Probatur hic i. tex. Papa
enim hoc casu decernit iuramentum
non obligare prout in simili facit sup
e. c. ij. de re. eccl. nō alte. Ubi autem de
iure cōmuni quis debeat sepeliri. dic
hic glo. verbi apud quas. q̄ in eo lo
co vbi maiores eius soliti erant sepe
liri. vt in ca. ebron. cum sequentibus.
xij. q. ij. Et dic q̄ si de sepulcro maio
rum non apparet. tunc si est indigena
sepelietur apud ecclesiam vbi diuina
audiuit. c. i. supra eodem. vbi de hoc.
De viatore dicit Arch. q̄ sepelietur i
ecclesia parochiali in qua mortuus ē
vt. xij. q. ij. ecclesias. Idem Hugu. xvi
q. i. et Vincen. supra e. c. nos instituta

Item si iste fuit inductus vt apud ali
am ecclesiam non inducentium iuree
eligere sepulturam. ibi non habet lo
cum hic tex. nec pena fm Jo. an. quia
etiam cessat ratio text. que erat vt pu
niatur auaricia inducētū fm Jo. de
lignan.

Altima con Sepeli
ens in ca
su prohibito funus tenetur restituere
corpus et omnes occasione ipsius p
uentus. Probatur hic in fi. et in. c. in
nostra. supra eo. Hoc autem casu est
gravior etiam pena scilicet interdicti
si infra decem dies non fiat restitutio
Et quando incipiunt currere illi des
cem dies. vide hic in glo. antepenult.
Et hodie venientes contra hanc cō
stitutionez preter has penas sūt ipso
facto excoicati. vt in cle. cupientes. in fi
ne de penis

Am quis e
c
ligit sepulturam alibi. q̄ in
ecclesia apud quā maiores
sui soliti sunt sepeliri. debet solui por
tio canonica non ecclesie dimisse. h3 il
li in qua cōsuevit audire diuina offi
cia. et recipe sacra ecclastica. Cū at ha
bēs duo domicilia in etio loco eligit
sepulturā. debent ecclē domicilioz di
uidē in se portionē canonicā. Et si di
missa sepultura maior. eligat q̄s sepul
turā i loco min^o religioso. valz electō
lz antiq̄ iura loquant vario mō. B d
Prima con Licz in se
pulcro
maiorum. de iure debeat quis sepeli
ri. si tamen in alia ecclesia sepulturam
eligit debetur portio canonica nō di
misse sed parochiali. Probatur hec p
clusio hic in tex. Et prima pars pro
batur etiam in. c. i. supra eo. et dixi su

De sepulturis

pra. c. pro. Quare autem debetur canonica portio ecclesie parochiali prout hic ex ter. quia pro laboribus in administrandis sacramentis et diuinis officijs. Qui enim socius fuit laboris debet etiam esse socius consolationis et dignus est operarius mercede sua. c. supra eo. ti. Unde dicit hic Archi. q. etiam de eo qui moritur in aliqua religione in anno probationis debet ecclesia parochialis habere suam canonicam portionem. quia non plene conuersus est. nec videtur mutasse domicilium. Pro quo. xij. q. ij. quia ergo. Idem sequitur Jo. de fau. Jo. an tamen in. c. de his. supra eo. in glo. ij. tenet contrarium. de quo vide hic p. Domicil.

Secda con. Potest quis habere plura domicilia quo casu si alibi eligat sepulturam. debet inter ecclesias domiciliorum diuidi portio canonica. Probat hic in. j. cum ab eo. Ratio quia eadem ratio facit pro utraq. propter exercitium enim et officia diuina datur portio. Igitur si exercitium diuiditur non habebit quilibet integram portionem sed equaliter diuident inter se portionem vnam. Et facit q. si princeps promittit centum primo intranti castrum. si plures intrent q. omnes non habebunt nisi centum. quod communiter tenent doct. per. si plures Insti. de leg. ag. suc. et de hac q. in. l. cu. ex pluribus. ff. de manu testa. Ubi autem quis dicitur habere domicilium. vide in. l. ciues. l. de incolis. li. x. 7. In lege. ff. de ver. sig. Et dicit q. vbi se collocat cum familia sua. et maiorem partem suarum fortunarum habet. de quo in. c. et pre supra de fo. compet. et. c. cum nullus. supra de tempo. ord. Hic autem quo

ad canonicam portionem consideramus locum domicilij que inhabitat fm. Dom.

Tertia con. Licet portio canonica in mendicantibus sit determinata ad quartam. in alijs tamen consuetudini stat. Probatur hec conclusio hic in gl. verbi canonica. Et vbi non est consuetudo de aliqua parte certa. semp. debet quarta. quia in illa portione tanquam in minori summa concordant omnes canones. c. de quarta. de prescrip. c. conuerente. de offi. ord. Facit regula in obscuris. de reg. iur. Et ita etiam notatur supra eo. certificari. Pacto tamen aut compositione posset determinari sicut consuetudine. c. ex parte. iij. supra eo. de ver. sig.

Altima Valer non sepulture electio etiam in loco minus religioso probatur hic in si. ter. Olim iura diuersimode circa hoc disponebant. ut patet in. c. fraternitatis. supra eo. Sed hic papa hanc diuersitatem iurium declarauit prout illud ad eum spectat. c. supra litteris. s. de Rp. cu. concord.

S qui domicilium habet in ciuitate aut castro. si causa re creationis. aut alias ad tempus. ad villam ruralem se transfert. et ibi moritur. non electa sepultura debet sepeliri non in ecclesia vicine ville. sed in ecclesia sua parochiali. vel potius vbi est maiorum suorum sepultura. si sine periculo possit ad eam deportari. Mulier autem que plures maritos successiue habuit. si non electa sepultura moritur est cum ultimo viro sepelienda. Hoc dicit

Sūmariū et Conlusiones sexti

Prima con. ^{Transse} rēs se ad alium locum ex causa ad tempus. nisi bilominus sepeliri debet apud ecclesiam ubi de iure quis est sepeliendus. Probat̄ur hic in tex. quod verum si sine periculo ad locum sepulture debite potest deferri. alias potest sepeliri apud ecclesiam ubi moritur. Et facit pro viatoze. q̄ debet sepeliri in loco ubi moritur. quod tenet Anto. in .c.i. supra eo. quia recipiēdo sacramēta ab ecclesia parochiali ubi moritur videtur ibi eligere sepulturam. quod verū nisi commode posset deferri ad suorum maiorū ecclesiā. aut si non habet sepulcrum maiorum. ad suam parochiam ut hic probatur. Facit etiā pro scholaribus qui in dubio ad locum studij non videntur domiciliūz transferre. quia non habent animum ibi remanendi. de quo in .c. q̄ clericis sup̄ de fo. compe. et dixi in .c. cum nullus. supra de temp. ord. Quid autem si pater in alio loco esset sepultus q̄ alij maiores alicuius. Dic ut hic i gl. quam approbat Panor. in .c. i. sup̄ eo.

Ultima con. ^{Adulter} successiue habens plures maritos. cum vltimo est sepelienda viro. Probat̄ur hic in fi. Sequitur ergo vxor virum tam in vita q̄ in morte. l. femine. ff. de senato. et hic. Et etiā in viduitate retinet honores ex mariti qualitate sibi adq̄situm. Quod verum ea manente in viduitate. vnde vxor Regis per mortez Regis non perdit nomen Regine. vi de gl. i. in .c. scripsi. xxvij. q. ij.

Item pater filijs suis im-

puberibus eligere sepulturam potest. si illud habeat consuetudo loci. tamē cessante cōsuetudine id non potest. licet tales impuberes nequeant sepulturam sibi eligere. Et licet filius familiaris sine patris assensu possit sibi sepulturā eligere. pro anima tamē nisi habeat peculium castrensē aut quasi. nihil potest relinquere. Hoc dicit

Prima con. ^{Potest pater} ex consuetudine filio suo impuberi sepulturam eligere. Probat̄ur hic in prima parte text. Et dicit idem in matre si consuetudo de matre disponderet. quia non apparet ratio diuersitatis. Facit hic quod habet in glo. iij. et. v. fm Dom̄. Cessante igit̄ consuetudine pater nō potest filio suo impuberi de iure eligere sepulturam. Sed sepeliri debet apud maiores. si habeat sepulcrū maiorum v̄ si non habeat tale. apud ecclesiam parochialem ut in glo. v. Et si dicatur pater d̄ iure potest filio impuberi facere testamentum. c. si pater supra. eo. li. de testa. Item ad eum spectant expense funeris. l. filius. ff. de in rem verso. ergo etiam cessante consuetudine loci d̄ iure communi. potest filio sepulturam eligere quod est min⁹ solutio dicendūz q̄ propter has rationes. Uincen. Lauren. Hoff. et glo. supra eo. ti. in .c. nostra. tenuerunt illō quod assumitur in cōtrario. et Hoff. in summa eodem ti. in principio. Et hic corriguntur eorum dicta. fm Archidiacon. et sic transit Jo. an. Et ratio potest esse fm Dom̄. quia iā erat ius questū ecclesie ubi dēbat sepeliri q̄

De sepulturis

non est mutabile nisi per ipsuz de cuius sepultura agitur .c. cum liberum. supra eo. Non sic in hereditate filij in qua nondum fuit ius questum ventibus ab intestato. Igitur secus in casu isto. Imo dicit q̄ contraria procedunt i temporalibus. et quo ad alios effectus. quasi vellet q̄ aliud sit in electione sepulture que est quid spiritualis. le. rii. q. ij. c. quæsta. cum sequentibus.

Secda Filius familias potest libere etiam sine consensu patris sepulturam eligere. Probat h in scda pte tex. Et intellige dum modo sit pubes fm' gl. hic. et probat p̄ncipi. tex. Patet ergo q̄ quo ad electionem sepulture filius non est subiectus patri Ratio quia in spiritualibus non curatur patria potestas. c. si annu supra eo. li. de iudic. sed ius istud spirituale est vt dixi s̄. Unde tenet Host. Ideo in seruo vt sine domini voluntate possit eligere sepulturam quia in spiritualibus non curatur dominica potestas. c. i. de seruis non ord. ita notat. s. e. ti. de vxore.

Tertia con. 7 fin.

Filius familias siue consensu patris. non potest etiam pro sua aia testari. nisi i peculio castrensi vel quasi. Probat h in fi. text. Et quid sit peculium castrense aut quasi. dic vt hic in glo. Dicitur autem peculium quasi pusillum patrimonium q̄ filius aut seruus habeat ex permisso patris aut domini. l. depositi. §. peculium. ff. de pecul. Et est multiplex vt probatur in §. igitur Insti. per quas personas no. act. 7 in rubrica. ff. de pecul. Et a contrario huius tex. videtur q̄ filius de consensu patris possit relinquere pro anima sua etiam in testamento aut codicillis.

et non solum in donacione causa mortis quia etiam non pro anima promissa est ei de consensu patris donatio causa mortis vt in. l. tam his. ff. de dona causa mortis. Et tenet hic Bom de simplicitate canonica post Fred de senis. et videtur sequi Imo. Et probat h tex in exceptione sua. na exceptio firmat regulam vt notatur §. de reg. iu. super rubrica

Religiosi non

possunt sepulturam sibi eligere. cum non habeant vellet aut nolle. s̄ sunt apud sua monasteria sepeliendi. nisi adeo ab eis sint remoti q̄ ad ea commode non possunt portari. Hoc dicit

Extex. elicitur talis conclusio. Religiosi in suis monasterijs sunt sepeliendi. nec possunt eligere sepulturam alibi. nisi sint a monasterijs multum remoti. Probat h in tex. Et ratio dubitandi et decidendi sumitur hic ex glo. penult. et si. Ideo autem sepeliri debent apud monasteria sua quia ibi audiunt diuina et percipiunt ecclesiastica sacramenta. ne agro i sane. de sta. mo. p hoc .c. cum quis supra eo. Nec potest eligere alibi sepulturam Ratio patet in tex. quia velle aut nolle non habet. et glo. alle. Si autem sit in remotis adeo q̄ commode ad monasterium nequit deferri potest sepeliri alibi. Et dicit Lapus q̄ sepeliatur in parochia in q̄ moritur. Facit quod dixi de viatore supra eod. c. i. et. c. ij. Sed an hoc casu potest eligere sepulturam. Glo. si. in fine sentit q̄ sic. Idem Jo. mo. et Archid. Senf per tex. istum a contrario sui. et idē t̄ Lap. et Pau. Nec ob. ratio huius tex. quia etiā hoc casu mili

Sūmariū et Conlusiones sexti

tare videtur quia potest dici q̄ quan-
do mōchus abest de licētia sui superi-
oris videtur habere licentiam facien-
di. que incumbunt. c. quamuis. sup̄ d̄
offi. ordi. et ita etiam ad hunc calum
videtur habere licentiam. Joh. an. ta-
mē post Inno. t3 q̄ nec hoc casu pōt
eligere. Ad hunc tex. a cōtrario respō-
det q̄ tex. hic permittit q̄ monachus
i remotis mortuus. potest alibi sepe-
liri. et hanc opinioē sequit̄ etiā Dom̄
et videtur Panorm. in. c. de vroz. su-
pra e. quelibet tñ opi. est probabilis.

De decimis

Secretōni

Predicatorum et mi-
norum mandat Pa-
pa ne in sermonibus
suis vel alibi. dicant

aliqua. que audientes a solutione de-
cimarū ⁊ aliorum debitorum ecclesie
retrahant. vel alias audientium ani-
mas corrumpant. sed verbo et opere
ad predicatorum solutionē informēt
Hoc dicit

Ex ter elicitur talis cōclusio
dicantes cauere ab his que in sermo-
nibus eorum corrumpere possent ani-
mas audientium. aut populum retra-
here a solutione decimarum. Pro-
batur hic in textu. Et ratio est. quia
non soluens decimas peccat mortali-
ter. ex quo talis potest excōdicari. c. ex
parte. i. supra eo. cum similibus. Ho-
die aut̄ predicans ne dentur decime ē
ipso iure excōdicatus vt in cle. cupien-

tes. si. de po. Tbi etiam precipit̄ mē-
dicantibus q̄ certis diebus i suis ser-
monibus expresse populum informa-
re debeant diligenter ad soluendū de-
cimas vt ibi patz. Et aduertendū q̄
decima ē omnium iuste questoz talis
pars deo debita. Et clericis dande sē
decime. xvi. q. i. ca. decime. Et olim es-
rant quattuor genera decimarū. de q̄
bus in. c. i. supra eo. Que dam enī ex
lege soluebant̄ leuitis a populo. Alie
erāt quas leuite ex hmōi receptis da-
bāt sūmis sacerdotibus. Alie erāt q̄s
populus de nouem partibus referua-
tis separauit in suis horreis ad inui-
tandū sacerdotes templi in hierusa-
lem in vestibulo templi. Quarte erāt
que dabantur pauperibus. In loco
primarū successerunt hodie p̄munes
decime. Et sunt ille duplices hodie. q̄
dam sunt decime personales. quedaz
prediales. Personales sunt que dant̄
ex opera personali. et soluende sūt ec-
clesie parochialis in qua percipiuntur
sacramenta. de quibus i. c. pastoralis
supra eo. Prediales sunt que soluunt̄
tur ex fructib⁹ prediorum. et solui de-
bent in ecclesijs in quibus situata sūt
predia. de quibus i. c. si. c. cum sint ho-
mines. cum similibus. supra eodem ti-
tulo. Et an soluere decimas sit sub p̄-
cepto. vide hic in glo. ij. que ponit qn-
q̄ opiniones. ⁊ in fine primaz appro-
bat. Et tenet Joh. an. in glo. magna
in. c. a nobis supra eo. ti. q̄ sint sub p̄-
cepto. et illa est p̄munis opinio. Que
autem mala proueniunt ex non solu-
tione decimarum. vide hic in gl. ver-
bi aliarum reruz. Et quattuor bona
que proueniunt soluētī ponit hic Jo-
an. Concedit̄ etiā fructuz vbertas.
corpis sanitas. remissio pccoz. ⁊ adq̄-
sitiō regni celoz. vt i. d. c. decime. De

De decimis.

primitijs id est primis fructibus que deo offeruntur. vide. xij. q. i. § bis ita. et. §. e. c. i.

Statuto isto

declarat papa illud priuilegium. quod quibusdam procedit. vt percipere valeant decimas noualium pro ea parte. pro qua percipiunt veteres. non includat decimas noualium tpe impetrati Repti p alios possessas. nec de noualibus alibi sitis q̄ in locis ubi veteres perceperunt Nec intelligit de portione alia quaz impetrantes tempore impetrationis perceperunt. Et si impetrantes perceperunt veterem decimam integre. vel plus q̄ medietatem pretextu dicti priuilegij solus habere possunt medietatem noualium decimarum. ne ex hmoi priuilegio tam graue ecclesijs parochialibus inferatur preiudiciu. Excipit tñ in hoc religiosos Cisterciens et Carthus ordinum. Item ubi ex concessione tali decimarum rectori parochialis ecclesie tam graue inferret preiudiciu. vt de redditibus ecclesie non posset congrue sustentari. et epalia psoluere. debent ordinarij locorum appellere priuilegiatos predictos. vt rectoribus pro oneribus sustinendis studeant aliquam portionem assignare. Hoc dicit vsq̄ sane

Prima con. ^{Sup de} decimis noualium percipiendis infra parochiam alterius pro ea portione pro qua impetrans percipit antiquas impetratum priuilegium intelligendum est prout hic est declaratum. Nam hic habent quinque declarationes huius priuilegij. et patent satis ex text. Non enim extendit se ad decimas noualium ab alio possessas. intellige iuste et bona fide. vt h in glo. verbi possidebant. q̄ si alii habe-

ret possessionem violentam aut malam fidem non impedirent vires priuilegij vt in illa glo. Item non extendit se nisi ad locum ubi antequam erant possessi. vt hic in versi. nec ad illas. Nec extendit ultra mensuram antiquarum de qua dicitur vt hic in glo. verbi statuimus.

Secunda Si ex priuilegio de percipiendis infra alterius parochiam decimis contingat ecclesiam parochialem grauari. debet eidem de prouentibus decimarum aliquid assignari. Probat hic in § ubi aut. Et licet Jo. mo. et Arch intelligunt illum § solum de Cisterciens. et Carthusien. q̄ hoc statuto non comprehendunt vt. §. §. pr. specialiter enim ecclesia istos ordines priuilegiauit prout declarat Jo. an. tit. latus intelligit hunc § vt respiciat omnia superiora deca. et etiam casus hic non positos Et sic ubicunque grauatur ecclesia parochialis ex hoc q̄ alij percipiunt decimas diocesanas prouideat. p q̄ facit text. ibi p hmoi possessiones. Et q̄ semper eadem est ratio que in text. ponit Que autem sint noualia. Dicit q̄ nouale est ager de nouo ad culturam redactus de quo non constat. q̄ prius unquam fuerat cultus. de quo in. c. commissum. §. eo. et. c. quid per nouale. de ver. sig. Et si decime alicuius parochie spectant ad aliquos religiosos ex aliquo priuilegio simpliciter concessio de decimis illius parochie percipiendis. tunc ex illo priuilegio etiam noualia percipiunt. quia cui maius conceditur. etiam minus intelligitur concessum. c. ex parte. iij. supra eo. Secus si antique decime religiosi solum sunt concessio. aut noualia expressa sunt excepta. aut parochialis ecclesia in noualibus prescripsit. et tunc noualia non debentur religiosi nisi ex nouo priuilegio. Ita procedit h text.

Sūmariū et Conlusiones ferti

Sane licz a religi

ofis laici. qñq; recognoscāt se recepisse decimas in feudū. tñ nō possunt religiosi hoc pretextu de manibus laicorum decimas sine ep̄i auctoritate adquirere. Sed cum auctoritate ep̄i p̄nt acquirere a laicis decimas illas solū quas laici habebant perpetuo in feudū ante lateranē Conciliū. Dioceſani autē ecclesiā parochialiū ad requisitionem rectorū carundē. debent eis facere iusticiam de religiosis sup decimis. que ad eos spectabant nisi agat de rebus exemptis. Et debent omnes religiosi de tris lais solvere decimas integre ecclesiis parochialibus. qbus antea debebant. nisi priuilegio aut p̄scriptione iuuent. Nec possunt ex eo qd de manib⁹ laici ex donatione adquisuerunt in aliqua ecclesia omnes decimas maiores aut partē. decimas nouales superuenientes percipere i eis. dem. nisi ex causa rōnabili id possit fieri. Hoc dicit

Prima cō. Olim fuit p̄missum laicis dare decimas in feudū. hodie illud p̄ lateranē Conciliū est prohibitum. Probat per glo. et doc. in. c. quis. supra eo. iuncto. c. cum et plantare. s. de priuile. ubi habetur illud Conciliū. Et fuit seruātū Rome p̄ Alexandrū iij. anno dñi. Mclxxx. fm Arch. de q̄ in dicto. c. quis. per Jo. an. Fuit autē prius permissū p̄cedē laicis decimas in feudū vt defenderent ecclesiam ab oppressionib⁹ hereticorū. qbus cessantibus venit dictū Conciliū. Quid autē si laicus possidet decimas. nec apparet an ante aut post Conciliū lateranē eas sui predecessores receperit. De hoc per Jo. an. s. de his que ff. a prela. c. cū aplica. et hic Jo. mo. et Ar

chid. tenent quod ibi tenit Hostiē. q̄ laici precise p̄pellunt restituē ecclesiis eas. nisi probarent q̄ ante Conciliū eas habuerūt. q̄a p̄sumptio ē cōtra eos et ius p̄mune. facit. c. i. s. eo. li. de prescri. Jo. an. tenet p̄trariū. q̄ sufficit allegare et probare p̄scriptionez tanti t̄pis cui⁹ initij nō est memoria. et p̄sumet titul⁹. c. i. all. Idem Paul. et Jo. de fau.

Secda. Possunt autē laici huiusmodi decimas ecclesiis. quarū erant restituere sine consensu ep̄i. nō autē alijs puta religiosis. etiam si fateant̄ d̄ facto se a religiosis eas in feudū tenere. Probat hic in s. sane. Et p̄ma ps probat in. c. cū aplica. alle. De consensu autē ep̄i potest laicus tales decimas alijs ecclesiis. q̄ qbus debebant dare vt hic. Quod verū dūmodo ante p̄ciliū in perpetuum erant laicis in feudū p̄cesse. vt i s. illas. secus si post. quia tūc nō tenuit p̄cesso. ideo restituende sunt ecclesiis. de quibus debent vt hic. et dicto. c. cum aplica. Nec p̄t ep̄s rem vni⁹ ecclesie dare alteri. vt in gl. si. in dicto. c. cū aplica. Quod vep nisi ex iusta causa et solennitate iuris seruata. c. i. sup eo. li. de re. eccl. non alie. Itē procedit hec p̄clusio qñ decime soluz de facto erant a religiosis per laicū recognite. quia si vere fuissent. religiosorū restō eis fieri posset sine p̄sensu dioceſanorū. all. c. cū aplica

Tertia. Compellunt religiosi rēdere sup decimis parochianis qbus debent nisi agat de rebus exemptis. Probat i s. dioceſani. Et p̄cedit fm doct. de religiosis etiam exemptis. quod p̄bat b̄ p̄relatus ad p̄cedentia. Et intelligit Bonū nisi p̄currat etiā exemptio rerū vt in fi. Aliū casuz q̄ dioceſanus cog

Deregularib' & transeuntib' ad relig.

noscit de exemptis. vide i cle. i. de sen.
exc. vbi de hoc. et de priuile. c. i.

Quarta De iure p'muni
religiosi tenent
soluere decimas prediales ecclesijs q'
bus antea debebant q' ad eos puene
runt h'm' possessiones. Probat hic
in s. ceteru. na ppter translatione rei in
aliu non debet eccl'a iure suo priuari.
.c. quicumq. xvi. q. i. et. c. cl' in tna. s. e.
Res enim transit cu onere. c. ex lris. d
pigne. Et pcedit p'cto etiam in exem
ptis nisi sint super decimis no solu
dis speciali priuilegio muniti. c. ex p
te. i. et. c. nuper. s. e. qd solus Papa p't
dare. c. a nobis. s. e. ti. Possunt etiam
p'scribere ins p'cipiendi decimas. q' a
clericis p't illud p'scribi fm Zapuz.
.c. nuper. et. c. in aliquibus p gl. s. eo.
et per Joh. xvi. q. iij. q' cognouimus.

Altima Si religiosi
ex donatione
habeant laicoz decimas antiqs. no
possunt ex eadem p'cipere nouales su
puenientes in eode loco. Probat hic
in fi. tex. Quod veru etiaz qn p'cipi
unt antiqs ex donatone licite sca Et
rato ponit in gl. fi. q' iste nouales la
icis non accresceret. ergo nec religio
fis eas a laicis detinentibus. Qd veru
nisi ca ronabilis aliud eis tribuat. vt
si haberent priuilegiu vt dixi in p'nc.
.c. in. ij. p'clone

Deregularibus et transeuntibus ad religionem

S qui ingreditur
monasteriu an pubertate. vt fiat mo
nachus. p't p'pleto pubertatis anno.
in sequenti anno exire libere. nisi i eo

dem anno p'fessionem expressam faciat
aut prius facta ratam habeat. aut ha
bitu p'fessoru recipiat. Et post annu
pubertatis. ad integz annu in mona
sterio p'manet. vbi habit' p'fessoru et
nouicioz sunt indistincti. videz tacite
p'fessionem fecisse. aut prius a se factam
ratificasse nisi tanta sit habit' indistinctio.
q' p'fessi. nouicij. et p'ueri. eodem
penitus habitu vtant. Qui aut post
pubertate. habitu religionis assumit
censez per delationem annale tacite p'
fessuz. etiam si religionis habit' sit in
distinctissimus. qa cum hic ad annos
discretiois puenerit. quid agat agno
scere debet. Qd secus est in impubere
qui no habet plenu adhuc intellectu
Dicunt aut habit' distincti. siue ha
bitus nouicioz et p'fessoru sint disti
miles. siue habitus p'fessorz benedicā
tur. siue alias hi habit' discernantur.
Hoc dicit

Prima Si minor. xiiij
annis religio
ne ingredit vt efficiat m'och'. in ano
xv. libere potest exire. p'eter q' in eb'
casibus. Probat hec p'clusio hic i p'n
cip. Et qd hic d' de anno. xiiij. et. xv.
in viro. intellige repetitu de annis xij
et. xiiij. in muliere fm Jo. an. Et rato
p'clusionis est quia sic impubes no e
aptus ad m'imoniu carnale. c. ij. et. iij.
de despons. impu. sic nec ad sp'uale. io
se religioni deuouere non p't. vt hiez
xx. q. i. ca. i. et. ij. et. s. e. c. significatur. et
.c. ad nram. Ideo p'fessio impube
ris no obligat eu. Fino adhuc libere
potest ad seculu redire. quantocunqz
etia tpe stetit in monasterio. nec e ob
ligatus religioni etiaz in genere. quia
annus. xv. e sibi annus p'battonis vt
hic. nec p't talis exiens p'pellit ad resti
tutionem expensaru quas fecit i mona
sterio p' tex. d' dicit libere. qd nondu
v i.

Sūmariū et Conclusiones sexti

fm Dom. Et pcedit hic tex. de ingre
diente sua sponte i pupillari etate. q̄a
libere p̄t exire ante. xv. annū p̄pletuz
Secus in oblato a parentib⁹ qui for
tius obligat Ideo añ pubertatez eri
re non potest. de quo in. c. cū virū. s.
eo. ti. Casus aut̄ tres excepti. patēt la
tis ex text.

Secda con. Impubes reli
gionem ingres
sus. post pubertate per annū habitū
p̄fessoz̄ distinctuz deferens censē ta
cite p̄fessus. Si vero post puberta
tē ingredit̄ indistinctissimū deferens.
p̄ annū censē fecisse tacitā p̄fessionez
Probā h̄c in versi. q̄ si p̄ totū. et v̄p̄
sequen. et rō diuersitatis p̄ in tex. Et
pro declaratione hui⁹ p̄sonis nō q̄
duplex est p̄fessio. s. expressa. de qua i
.c. ij. s. e. Et tacita que fit p̄ declarati
onē habitus p̄fessoz̄ annalez fm na
turā ipsius habit⁹. Quidā enim ē ha
bitus distinctus. q̄dam indistinct⁹. et
quidā indistinctissim⁹. Distinct⁹ ē q̄n
p̄fessi habēt habitū distinctū a noui
cij. et non distinctū a p̄uersis. Et tal
distinctio est q̄nq̄ patens. vt q̄n ē dis
tinctio i colore. forma. aut scissura. iu
rta cle. eos. eo. ti. et tunc deferēs habi
tū per t̄ps quantūcūq̄ longuz. p̄bati
onis nō censē p̄fessus. de quo in glo
ij. alle. cle. eos. Q̄nq̄ talis distinctio ē
latens. forte p̄sistens in b̄ndictōne ve
stis. aut q̄ dat̄ habitus p̄fessoz̄. sub
certa forma. aut a distincta ⁊ speciali
p̄sona. et tunc deferens habituz noui
ciorū p̄ lapsum anni censē p̄fessus p̄
tex. alle. cle. et ca. puelle. xx. q. i. Q̄d̄ ve
rū nisi consuetudo v̄l statutū religio
nis disponeret. q̄ p̄fessio certo t̄pe de
beat fieri in monasterio et vocal̄. aut
q̄ alia solēnitas obseruet̄. quo cāu so
la delatio annalis aut vltra nō indu

cit p̄fessionē. ar. ca. illud. xx. q. i. et. c. q̄
in insultis. sup. e. ti. q̄ ex quo p̄suetudo
sic disponit non est p̄sumendū p̄tra
deferentē. q̄d̄ voluit p̄fiteri p̄ lapsum
t̄pis. nisi solēnitas p̄suetā obseruet̄ s̄z
Inno. in. c. ij. sup. eo. ti. et illud Domi.
dic̄ nōndū ad limitationē h̄⁹ tex. Ha
bitus indistinctus est q̄n p̄fessi et noui
cij eodem habitu vtunt̄. sed conuer
si habent differentē. Indistinctissim⁹
est q̄n p̄fessi nouicij et p̄uersi omnes
eodem habitu vtunt̄. Nec probant̄
p̄ hūc tex. et nōt gl. in cle. eos. eo. ti. ⁊
sic declaratus ē hic tex.

Ultima Delatio anna
lis habitus re
ligionis inducens p̄fessionē non ad
mittit aliquā in p̄trariū p̄bationem.
Hanc conclusionē tenent hic doc. cō
muniter q̄a est p̄sumptio iuris. ⁊ de
iure pro p̄fessione facta. igit̄ nulla ad
mittit̄ probatio in p̄trariū. pro hoc
.c. is qui si dē. sup. de spon. q̄ vn̄uerf.
Jo. an. nisi esset protestatus q̄ per la
p̄suz anni nō intendebat obligari q̄
tal̄is protestatio conferuat ius prote
stantis. de quo glo. si. in alle. cle. eos. ⁊
in. c. ij. supra eo. ti. per Jo. an. et sequit̄
Jo. de lig. per. c. i. sup. q̄ me. cā. et Do
mi. h. ⁊ sentit gl. in. c. ex parte. sup. e. ti.

On solū pro
hibent̄ fratres p̄dicatores
⁊ minores. infra annū pro
bationis. aliquē ad p̄fessionez reci
pere. sed nec debent constitutz infra
annū probationis impedire. ad aliā
religionē aut etiam ad seculuz transi
re. nisi maior. sit xiiij. annis et p̄fessus
sit ordinē regularem tacite vel exp̄f
se. vel nisi clara p̄batione aut com
petentibus indicijis ostendat̄. q̄ oīno

Deregularib⁹ ⁊ trāseuntib⁹ ad relig

voluit vitam mutare. Si autē dicti fratres p̄tra hanc p̄stitutionem aliquem ad professionem receperint. non ē taliter receptus obligatus ordini. et recipientes a receptione alioꝝ ad p̄fessionem sunt suspensi. et tanq̄ p̄ maioribus culpis puniendi. Hoc dicit

Ex ter. elicit talis p̄clusio p̄ma Quāvis ingress⁹ religioneꝝ p̄t renūciare anno p̄bationis. hoc fallit in mendicantiū ordinibus. Probat̄ hec p̄clusio hic in tex. iū c. c. ad apl̄icam. s. eo. tit. vbi patz q̄ annus p̄bationis induc̄t⁹ est in fauorem ingredientis et recipientiū. ita regulariter p̄t tali anno renunciari. vt ibi. Et p̄cedit̄ hic tex. etiaz in nulleri bus ordinū mendicantiū vt sunt moniales ordi⁹ p̄dicatoꝝ et sancte Clare. etiam si nō mendicet. aut mendicare possint. per glo. in cle. vt p̄fessores. de sta. mo. sup̄ vbo quolibet. sufficit enī ad hoc q̄ includant̄ q̄ sint de ordine mendicantiū fm̄ Lapū. et sequit̄ Boni

Secda Non p̄nt fratres existēte infra annū p̄bationis inuitū retinere q̄n possit ad aliam religionē aut etiā seculū redire nisi p̄stet q̄ seculum voluerit mutare. Probat̄ hic post principū. Duo autē indicia ex quib⁹ p̄stare p̄t quē voluit se seculo renūciare ponit h̄ gl. vbi indicij. vt si renūciauit b̄nficio. aut si disposuit in testamēto de bonis suis omnib⁹. Et quid si hoc casu egrediē. an p̄t testamētū mutare? vide h̄ per Boni. Alia indicia ponit Jo. an. in c. statum. s. eo. sup̄ glo. ij. videlz si cōfiteat̄ q̄ tpe ingressus habuit animū dimittendi seculū. Item si in ingressu il lud expressit. Item si se et sua expresse monasterio obtulit. Item si p̄p̄is omnino renūciauit. Item si castitatez. obe

diētiā solennit̄ p̄misit. Item et fm̄ Boni. si magnā tonsurā sibi fecit q̄ illa est signū cōuersionis. et nōt̄ glo. xxij. distin. clerici. et in. c. ij. sup̄ e. ti. In dubio autē hec volūtas non p̄sumit̄. idō monasteriū dicens illud tenet̄ p̄bare eam vt hic in tex. aut clara p̄batione aut indicij p̄petentibus. que non faciūt t̄n̄ clarā p̄bationē vt hic patet. Et hoc nōndum p̄ statutis clarā p̄bationē requirentibus fm̄ Boni. Et quo dlib⁹ signū euidenter ostendens quē velle vitam mutare. inducit̄ p̄fessionem. si fiat per existentē i religione vt hic. fac. c. consulti. sup̄ eo. Intellige religioni in genere. non autē in specie.

Ultima cō. Contra hanc cōstitutionē professus religioni in genere ⁊ nō in specie est obligatus. Probat̄ur hic in si. ter. Licet igit̄ taliter professus non teneat̄ manere in ordine quē est professus vt hic. t̄n̄ in genē religioni professus est. vnde possunt fratres agere cōtra eū ad hoc q̄ nō maneat in seculo. sed ad aliquā religionē cōuertat̄. Quod verū. si non deliquerūt agentes cōtra eum. vt quia ex indicij apparuit q̄ seculū mutare voluit fm̄ Arch. ⁊ Jo. an. An autē iste post annum deferēdo habitū obliget̄ i specie religioni. quā est professus et sic ratificet̄ professio prius habita. iuxta. c. sup̄ proxi. Lap⁹ tenz q̄ non. quia ex culpa prime professionis suspensi sunt recipientes i futurū a receptione professionis vt hic in tex. ergo nō fuit qui postea professionem recipet. et se solo non p̄t quis profiteri p̄ nō. in. c. consulti. supra eo. et. Item si post annū possent recipere eū. lex esset verbis t̄n̄ imposita. quia quā inualide receperūt aliquem. anno continuato valeret receptō. Est ergo necessariū q̄ anteq̄ recipiat̄ vicium

Deregularib⁹ & trāseuntib⁹ ad rel.

num non est differentia vt dicit b. gl. in ver. obligat. Nec loquitur de tacta professione. que inducit per de latione habitus annalem. de qua in c. i. sup. eo. quia in illa non requiruntur hec quinque de quibus hic in text. scilicet habitus professorum. receptio. etas legitima. de qua in c. i. supra eo. et q. scienter fiat. Item q. non fiat coacte. Item q. et de perseverantia tri- du. Sed & his concurrentibus infra annum probationis habitum profes- sorum distinctum suscipiens solum ob- ligatus est religioni in genere. nō autē in specie. Ideo religionem cuius ha- bitum assumpsit potest dimittere et al- iam intrare. Ideo tamen religioni est obligatus q. si dimissa assumpta an- teq. aliaz intrat contrahat matrimo- nium. illud non valet s. m. Job. an. de q. supra eo. c. consulti. et tenet Spe. in ti- tulo de sta. mo. verfi. xliij. & Bon. licz Caspar de caldri. tenet contrarium et ibi vide Panoz. Quid de eo qui in- greditur religionem animo dimitten- di seculū si contrahat an dirimit ma- trimonium? Et videtur q. sic per. c. sup. proxi. In cuius autē manus fieri pos- sit professio. vide per Jo. an. in. c. po- rectum. supra eo. et per doct. in. c. consu- luit. supra qui de. vel vouē. quia i ma- nu abbatis. aut epi aut alteri de mā- dato eorum. et etiam in manibus ab- batisse s. m. Arch. per dictū. c. consulu- it. de quo in. c. vidua. rr. q. i. et. q. ij. c. statuimus. in glo. vbi videtur q. fieri debeat in manus presbyteri aut ministri recipientis nomine abbatisse. & ita videmus fieri.

Beneficium e- ius qui reli-

gionem ingreditur infra annum pro- bationis non est alteri conferendum nisi cum ipsius consensu. aut si constat q. seculū voluit dimittere. aut profes- sionem expresse fecit. aut habitum p- fessorum scienter recepit. debet tamē interim beneficium per aliu. deserviri. cui de proventibus congrua portio debet assignari. Hoc dicit

Prima Beneficium re- ligionez ingre- dientis. non est alteri conferendum in- fra annum probationis. nisi in quattu- or casibus hic expressis. Probatur b. Et capitur hic beneficium large vt eti- am mala beneficia comprehendat. Facit regula prima. de regul. iur. Et s. m. Jo. and. missa fuit hec decreti. Ca- pitulo parisiens. vbi fuit de facto cas- p. quia Canonici ingressus fuit ordi- nem predicatoz. qui fuit requisitus infra annum probationis ab epi vt aut profiteretur. aut resideret. Cano- nicus autē dixit. in hoc ordine infra annum profiteri non liceret. exte nō decet. rennuciare non placet. sic epi- us alteri spū beneficium contulit. et male vt hic patet. Potuit tamen esse rō du- bitandi id quod hic notatur in glo. magna in prin. quia in. c. ex transmis- sa. de elect. fuit beneficium ingredientis religionem alteri collatum. et tenuit collatio. Sed dic vt in gl. q. ibi renū- ciavit ingrediens beneficio. et sic ani- mo seculū dimitteudi constabat eum intrasse. Et sic sumus in vno casu hic excepto. Et si dicat tunc male fecisset papa mandando in eo. c. ex transmis- sa. q. iterum ingrediens recipiatur ad beneficium. Sic q. renūciavit cum pro- testatione q. per talez renunciationē non intendebat se obligare etiam re- ligioni in genere s. m. doct. Et nota b

Sūmariū et Conclusiones sexti

glo. magnā. que primo dicit ingredi-
entē religionem infra annū probatō
nis non renūciasse gratie sue per in-
gressum. quā etiam tenet Bom. ex quo
non est professus. Item tenet glo. q.
beneficium seculare non posset cōfer-
ri nouicio **De** Pap. intelligit verum
de simplici. secus dicit in curato ad qd
eligi potest. etiam professus expresse.
aut tacite. vt. xvi. q. i. c. sic viue. **Sz** de
regulari beneficio. dicit q. illud sibi cō-
ferri non potest hodie per tex. i. clemē-
ne in agro. s. sane. de stat. mō. vbi tex.
vult q. non. nisi expresse p̄fessis talia
conferri possunt. Item tenet hec glo.
q. tempore probationis retinens be-
neficium non est vocandus ad electi-
onem p̄clati. q̄a apparet q. non vult
venire illo tempore. et sequunt̄ com-
muniter doc. Aliud tamen esset i. pa-
trono fm glo. qui iuri singulari p̄e-
sentat. non iure collegij. facilius enim
tollitur ius collegij q. singulare c. cuz
omnes de consti. Item an iste fructus
beneficij percipere debz tempore p̄-
be. vide hic in glo. finali. que tenet q.
non. Quod verū fm Bomini nisi mo-
nasterium in quo probaret iste fligi-
onem non haberet de quo possit mi-
nistrare p̄nti alimentā. quia tunc ius
suum esset q. illi darentur fructus fm
dominicium

Ultima Beneficio in-
gredientis re-
ligionem extra casus quibus inducitur
vacatio per vicarium i. seruitio ē pro-
uidendum Probatur hic in fi. tex. fa-
it c. cum ex eo. s. e. li. de elect.

Si post votū
de ingrediendo certaz religi-
onem p̄stitum aliam etiam laxiore
ingreditur potest licite remanere i. ip-

sa. non obstante primo simplici voto
quia per sequens votum solenne intel-
ligitur derogatur illi. pro voto tamē
non impleto debz ei penitētia impo-
ni. Hoc dicit

Ex tex elicitor talis conclu-
sio. Totus de certa re-
ligione intranda est simplex et tollit̄
per sequens votum. etiam emissum i.
laxiori religione. Probatur hic in te-
xtu. penitētia tamen imponitur ei q.
non impleuit votū vt hic. et in. c. me-
minimus. supra qui de. vel vo. Item
posset religio de qua votum est emis-
sum hunc vouentēz compellere ad in-
gressum. imo si certam non vouisset in-
trare. sed i. genere religionēz. ecclesia
illum cogeret ad profitendū aliquaz
fm doct. de quo Jo. an. post Innod.
in. c. ex parte. de cens. Nec iste vouēs
ingrediendo religionēz videt̄ eo ipso
p̄fessus sollemniter. quod probat h
tex. dum dicit et profiteatur. et sic co-
pula. et. requirit p̄ter ingressuz pro-
fessionem fm Arch. de quo per Hof.
et Jo. an. in. c. p̄ tuas. supra de voto.
Fran. de zaba. dicit in. c. meminimus
alleg. q. talis vouens intrare certam
religionēz satisfecit voto eo ipso q. in-
greditur et habitum suscepit licet po-
stea ex causa exeat **De** etiā videtur q.
Inno. goff. et abba in. c. statum. s. e.
q. voluerunt q. per ingressum et habi-
tus susceptionem profiteri intelligere
tur et quo ad matrimonium post cō-
tractum dirimendum de quo hic La-
tius per dominicum

Ad soluz ab

batem pertinet monachoz
creatio nō potest nouus mo-
nachus assumi a conuētū. eo mortuo
secus si simul ad vtrunq. spectet mo-

De voto et voti redemptione.

nachoz creatio. Hoc dicit.

Ex ^{elicitur talis conclusio.} **ter.** Conuentus nouus monachum recipit vacante monasterio. si communiter ad abbatem et conuentum spectet monachorum receptio. alias nullo modo. Probatur hic in tex. Capitulum enim non succedit in spectantibus ad prelatum singulariter et iure spectat ali. facit. c. vnicum. sup. eo. li. ne se. vac. Ad quem spectat de iure p. muni monachorum receptio. Dicit hic glo. ij. q. communiter ad abbatem et conuentum quam etiam tenent Jo. mo. et Arch. et Senf. Jo. an. in. c. ad aplicam. sup. eo. sentit q. de iure p. muni abbas per se aut alium habet recipere professionem monachi consultis fratribus. et sic ibi aliter sentit q. hic. et pro hoc facit illud. c. ad aplicam. 7. c. porrectus supra eo. que loquuntur q. ad abbates pertineat. Facit etiam. c. nulla. xvij. q. ij. vbi dicit q. tota dispositio monasterij spectat ad abbatem. Nec ob. c. ea noscit. sup. de his que fi. a prela. q. loquitur in presentatione spectante ad ecclesiam. qua abbas facere debet de consensu Capituli. aliter non valet. Et in hanc opi. declinat Panoz. in alleg. c. Ad aplicam. qui dicit q. si de isto habeatur consuetudo in monasterio. illa seruet. qua cessante dicit q. abbas de consilio fratrum debet recipere monachum. s. fateetur tamen q. non tenetur sequi consilium. s. sufficit petere et expectare. alias nulla est receptio. alleg. c. cum olim. de consue. et. c. cum in veteri. de electi.

De voto et voti redemptione

Modo vo-

tum sit solenne declaratur hic papa dicens q. ex quo matrimonium institutum est a deo

in paradiso. et solennitas voti inventa est ex constitutione solius ecclesie. Ideo quo ad dirimendum post contractum matrimonium. solenne dicitur votum. quod est sollemnifatum per suspensionem sacri ordinis. aut per professionem expressam. aut tacitam. factam alicui de religionibus per sedes apostolicam approbatis. Reliqua vota quibus impediuntur matrimonia contrahenda. et quanto manifestius sunt emissata. et transgressores propter scandalum debeant puniri duriori pena. non tamen dirimunt matrimonia post contracta. Hoc dicit

Prima sacramentum a deo in paradiso institutum in statu innocentie recepit unitatem et indissolubilitatis vinculum. Probatur hic in p. n. Et intellige de prima institutione ipsius que fuit ante peccatum ad procreationem sobolis. et per verba Ade ore prophetico prolata. de quibus in gl. ij. fuit autem matrimonium secundo institutum etiam post peccatum extra paradysum ad vitandam fornicationem. de quo. xxxij. q. ij. i. summa. et. s. his ita. Ex quo patent due excellentie matrimonij ultra alia sacra. de quibus datur metra. Ex auctore. loco. medicina. tē. pore. signo. Causa coniugij patet excellentia casti. Et sic sunt sex excellentie. Prima scda et quarta patent ex tex. quia a deo in paradiso. et in statu innocentie fuit institutum. Tertia et sexta patent ex iam dictis in p. clusione ista

Sūmariū et Conclusiones sexti

Quinta de signo patet in. c. debitum supra d. biga. De indissolubilitate dicit Quos deus coniunxit homo nō separat. sup. de transla. prela. c. quāto. 7. c. inter corporalia. Et qui diuiserit uxorem suam excepta causa fornicationis. facit eam mechari. c. ex publico. supra de conuer. coniug. Et intellige post consummationem eius. quia potest dissolui ante consummationem per ingressum religionis alterius coniugum. ut in alleg. c. ex publico. et hic in glo. magna. nō tamen per suspensionem sacri ordinis ut determinat eadem glo. p. qua hodie est tex. in extra. uagan. Jo. xxiij. que incipit Antiqua. que determinat ut hic gl.

Secūda Solennisatio voti per suspensionem sacri ordinis. aut professionem factam alicui de religionibus per sedem apostolicā approbatis a constitutione ecclesie inducta. potest nequā impedire sed etiam inuālidare matrimonia post contracta. Probatur hic in tex. Et sic licet matrimonium contractum papa dissoluere non possit. c. inter. de transla. prela. et dixi. supra. tamen potest inducere impedimentum ante matrimonium contractum quod dirimit etiam post contractum. ut hic patet. Nam et alias ad contrahendum facit inhabiles. quod patet in plurimis impedimentis matrimonij. c. super eo. d. cogitatio. spī. c. nō debet. de p. lang. et aff. cū similibus. Et sic habemus hic q. q. ad matrimonia post contracta dirimenda votum duobus modis dicitur solenne qui patent in tex. quibus et alias votum potest fieri cum solennitate. puta cum missa. cū letanijs aut similibus solennitatibus. de quibus l. c. meminim⁹

qui cler. vel vo. tamen tale non habet effectum dirimendi matrimonia post contracta ut hic patet. Quare autem votum simplex non dirimit ita bene matrimonia sicut solenne. cum tamen equaliter ligent quo ad deum. ut l. c. rursus. qui cler. vel vo. dicunt doct. quia publice honestatis iusticia requirit hoc. q. votum solenne dirimat. quia in honestum est oblatum deo per monachatum aut sacrum ordinem. xxiij. dist. cū in preterito. et. c. sequē. posse contrahere matrimonium. cum dominium corporis sui videatur translatum in deum. que ratio cessat in voto simplici non vestito solennitatibus illis. per quas dominium corporis videtur transferri. Ex quo patet q. votum non ex sui natura. sed ex consuetudine ecclesie habet dirimere matrimonia. 7. probat hic tex.

Altima Votum continentie. licet habeat matrimonium impedire. non tamen potest post contractum dirimere. Probatur hic in fi. Si igitur dimittens votum simplex continentie contrahit postea matrimonium. licet peccat. tamen tenet matrimonium. Et debet talis exactus debitum reddere quia illud necessitatis est. non tamen potest sine peccato exigere. quia illud voluntatis est. et sic ex primo votum fragile s. m. Archid. de quo xxvij. q. ij. c. de viduis. et in. c. rursus. supra qui cler. vel vo. ubi Jo. an. dicit istud durum esse. s. dicit equum dicere. qui etiam talis potest debitum exigere. quia votum simplex per matrimonium subsequens tollitur. ac si nunquam esset emissum. Item quia ecclesia compellit eum manere. et si peccaret exigendo pararetur ei laqueus. contra ca. neri. xiiij. dist. facit

De statu monachorum

.c. penult. sup. ti. i. Et sic soluz de fracti
one voti debet imponi ista penitētia
et cessare debet obligatio voti. 7 illud
sequitur Jo. cal. Idem Fran. dicens
q. tertior via est petere dispensationē
super voto. sed Jo. an. opi. est verior.
Primā tamen opi. Arch. tenet sanctus
Tho. in. liij. sententiar. dis. xxvij. arti.
liij. 7 Caspar cald.

De statu mona chorum 7 canoni corum regulariū.

3 Periculoso

statu monialium qui
honestatis habentis.
monachali modestia
ac sexus verecundia
abiectionis. extra sua monasteria per ha
bitacula personarum secularium dis
currunt cupiens obviare papa Sta
tuit q. oēs moniales cuiuscunq. sint
ordinis. aut in quibuscunq. mundi pri
bus existentes debent permanere de ce
tero sub perpetua clausura. nec unq.
monasteriū possit exire aliqua. nisi ta
li morbo q. non possit sine periculo.
aut scandalo cū alijs permanē laboraret
aliq. nec alicui persone honeste. aut in
rationabilis subit 7 manifesta causa
Prohibz etiam ne in monasterijs or
dinū non mendicantiū plures recipi

antur i sorores q. de bonis monaste
rij sustentari possunt. et contra factuz
decernit irrituz. Hoc dicit vsq. ad s.
sane.

Prima con- Monia
les p. esse
vbiunq. sint. debēt sub ppetua clau
sura permanere. nec possūt exire. aut
alij illam intrare. Probatuz hic in s.
i. Et est vera regulariter. fallit in ca
sibus hic positis. Primo si monialis
laboraret ita morbo. q. sine periculo
aut scandalo infra clausuraz stare nō
posset. vt si eēt leprosa aut simili mor
bo infecta. vt hic in versic. nisi. Secūdo
fallit fm glo. hic in verbo perpetua.
si velit intrare aliaz religionem iuxta
glo. in. c. cum singula. sup. eo. li. de s. b.
et que ibi dixi. Idem si eligeret ad re
gimen alicuius mōsterij. intellige eius
dem religionis et habitus. iuxta cle. i.
de elec. Tertio in casu. s. verum. s. eo. c.
Quarto posset dici q. cessaret hec cō
stitutio. nec ligaret in illis partibus
locis vbi non est recepta. pro hoc. c.
leges. et s. statum. liij. dist. et nota ē
in. c. i. de tren. et pa. Et dicit Jo. and.
q. fert q. non sint recepta i partibus
gallicanis. et vidit eam etiaz venetijs
nō obseruari. Quinto possunt alij in
gredi monasteria monialia. qn̄ subest
rōnabilis 7 manifesta causa. que duo
debent pcurrere. et req. etiaz vlt. li
centia specialis illius ad quez p. tinet
vt hic in versic. nulla q. Et que sint ta
les p. sone vide h. in glo. vbi causa. Et
quō potuit papa monialib. strictio
rein vitam imponere. vide hic in glo
vbi p. tes. quā nō. Imo religiosi in
uitis p. districtior vita imponi p. pa
pam. non at secularib. vide Panoz. i.
.c. cū olim. sup. de ele. p. i. 7 gl. in regu

Sūmariū et Conclusiones sexti

la q̄ oēs. in. si. Et habem⁹ ex gl. vbi
cā. et. s. dicitis q̄ papa multa p̄ circa
religiosos. in. vestib⁹. cibis. clausura.
et alijs. q̄ sunt de bonis fortune. referi
uatis tñ naturali sustentatione. et sub
stantialibus regule de quib⁹ in. c. cuz
ad monasteriū. de stat. mo. In bonis
āt nature. gr̄ez glorie non est tāta po
tentia pape q̄ sibi deus reseruauit f̄z
Jo. andree

Secda ¶ Potest monial' gra
ta superiore absente de p̄sensu monia
liū exire. superioris lñia non obtenta
Hāc p̄clusionem tenet hic Dōm. Et
intelligit qñ in breui superioris licen
tia haberi non p̄t. vt quia ē in remo
tis. et infirmitas est grauis et manife
sta. et si p̄t curari. potest exire ad t̄pus
donec curet. et postea redire tenetur.
Ad hoc. f̄. p̄. vbi exire abbatissā
admittitur si per alium homagiu⁹ p̄
stare non possit. dum tñ statim reuer
ta. ita et hic. Nec tex. hic loquens de
infirmitate facit mentionē de licentia
Ergo non videt hoc casu necessaria
nec talis exiens ligat̄ excoicatione. si
que lata sit in exeuntes. q̄ nō est veri
simile q̄ proferens voluit p̄prehendē
hunc casu n̄cariū fm̄ eum. facit glo
in. c. cū sup. de testi. cogē. Si tñ in bre
ui p̄sensu superioris p̄t haberi debet
requiri. quia cū iura prohibeant mo
nachum exire monasteriū sine licētia
superioris. xvi. q. i. ca. monachi. Licet
lex certo casu disponat q̄ liceat ex
ire. requirit tñ licentia superioris per
alia iura. que in egressa licentiaz talē
requirūt fm̄ Dōm

Tertia ¶ Et quis possit in
trare clausuram
monialiū ex causa iusta. aut si monia
lis exire possit. debz specialiter a supe

riore lñia esse petita et obtenta. Pro
bat hic fm̄ Arch. et Jo. an. Nec hoc
casu abbatissa potest licentiam hanc
dare. quia ipsa ad clausuram artatur
ergo contra eam non habet facere. f̄z
Jo. mo. Ille igit̄ superior potest eam
dare qui clausuram habet facere vt
f̄. eo. f̄. qm̄ pro hoc. c. preterea. de offi.
dele. Et talis debet esse approbat⁹ ab
ep̄o. vt in ca. qui religiosis. xvij. q. ij.

Altima ¶ Tot moniales
in monasterio
non mendicantiū debent recipi quot
possunt absq̄ penuria de bonis mo
nasterij sustentari. Probat hic in. f̄.
sane. Nec valz receptio ultra facta vt
in eo. f̄. Et sic potest papa irritare vo
tum in religione emissum. quod verū
quando prohibitio votū p̄cedit vt h̄
Quid si votū p̄cessit. vide in. c. cuz ad
monasteriū. in. si. de sta. mo. Et patet
hic quasdam etiaz esse moniales mē
dicantes. contra Sūil. de mon. laud.
in. cle. i. de regula. et de hoc ibi Fran.
qui dicit q̄ bene possunt esse monia
les que habent regulam mendicantiū
um vth. nō tñ debēt mēdicare. vt vo
luit Sūil. Et quō hic text. loquit̄ de
penuria. nō de commoditate. vide h̄
in glo. Et fm̄ Dōm facit hic. f̄. p̄ que
stione Jo. de deo li. iij. q. x. vbi tenuit
q̄ si monasterium sit institutū. solū ad
recipiendū meretrices penitentes nō
tenet receptio virginis dicentis se me
rettricem. nec posset ibi saluari fraude
durante. qua reuelata debz expelli. al
leg. c. cum dilecti. de elec. Itē quia mē
tiri non debuit etiam humilitatis cā.
xxij. q. ij. cū humilitatis. et facit hic tex
tus quia si per tales occupentur loca
monasterij ad numerum quo plures
non possent sustentari sine penuria. au
feretur ingrediendi facultas meretri

De statu monachoz

cibus penitentibus cum ipsarum receptio non teneret ut hic patz. facit optime cle. quia contingit in versi. cum tamen de religi. dom. dicit tamē semper verba instōnis pōderanda c. porro de privile. cum concoz.

Terū cum abbatissa aut priorissa p feudo sui monasterij. alicui domino temporali homagium aut fidelitatem debet prestare. si id p procuratozem non potest facere cū honesta et decenti familia potest exire. et iurare. ac cito sine dilatio ne qualibet debet ad monasterium suum redire. Obsecratur tamen dñs papa dños tēporales. ac eos obtemperare nolentes per cen. ec. ab eoz ordinarijs vult compelli. ut in suis curijs admittant abbatissas. priorissas. ac moniales. monasteriorum suorum negocia gerentes. per procuratozes litigare. Et idem iniungit ep̄s ⁊ quibus cunqz alijs prelatīs. Et quia paruz ē iura condere nisi sit qui ea executōni demandet. precipit papa omnibz ordinarijs locoz ut in monasterijs sibi subiectis auctoritate ordinaris prouideant de clausura monasteriorū monialium predicta. In monasterijs aut exemptis suorum locoz. prouideāt de clausura auctoritate ap̄lica. nec p̄terea in alijs casibus ī exemptos iurisdicō est tradita. Hoc dicit vsqz in finem.

Prima con. Possunt persone ecclesiastice etiam mulieres. temporale feudum a dño seculari tenere. quo casu et ipsi homagium tenentur prestare. Probatz hic in princī. nec alias possunt p̄sone ecclesiastice laico fidelitatem iurare. c. nimis. supra de iure

iurand. Et de forma huius homagij vide in. ca. de forma. xxiij. q. v. ⁊ in cle. Romani. de iureiuran. ⁊ dicitur alio nomine homagium. ut in cle. pastozalis. de re iudi. in glo. verbi homagij legius. Et proprie p̄statur pro temporalibus tñ Juramentū aut fidelitas. p̄statur etiam pro spiritalibz. c. antiqua. de privileg. Et per hoc soluitur contrarium. de. c. si. supra de reg. iur.

Secūda moniales p homagium p̄stādo debēt procuratozes mittere. aut si id efficere nequeant cum decēti comitina exire. Probatz hic in eodem p̄nc. Et dñi temporales monentur admittere eorum procuratozes. Quia si in litigijs eos nolint admittere. possūt ordinarij locoz eos ad hoc compellere ut hic in spozro. Cum qua autez societate debent moniales exire. vide hic in glo. verbi societate. Et dicit Arch. etiam q̄ poterint secum habere patrem suū spiritualem aut abbatez de quo i. ca. in decima. xvviij. q. ij.

Ultima cō. Ordinarij locozum in monialium monasterijs sibi subiectis. auctoritate propria. in exemptis auctoritate apostolica prouidere habēt de clausura. Probatz hic in. s. si. nec possunt prescribere contra hanc constitutionem quia mādatur eis obseruatio eius in virtute sancte obediētie fm Arch. et sic non valz consuetudo contraria. c. i. sup̄ eo. li. de consuet. Et patent ex ter. tres status monialium. Quedam sunt immediate subiecte sedi apostolice. quedā subiecte sunt diocesanis. quedam exempte sunt a suis prelatīs inferioribus exemptis puta abbatibus ut in Cisterciens. de

Sūmariū et Conlusiones sexti

quo glo. in verbo alia. in cle. ij. eo. tit.
vbi de hoc p. Sūl. et Panorm.

De religiosis do- mibus.

Religionū

diversitatem Concilium (ne confusiones induceret) prohibuit quia tamen postea multiplicationem illarum per importunitatem quorundam precum et extortam ac presumptuosam aliorum temeritatez repetita vice prohibuit papa per hanc constitutionem. ne aliquis de cetero novum ordinem aut religionem inveniat. aut habitum nove religionis assumat. et omnes mendicantium ordines post dictum Concilium creatos per papam non approbatos revocet. Et confirmatos autem per papam post Concilium mendicantes ita vult permanere. ut non possint aliquam de novo ad professionem recipere. nec domum aut locum adquirere aut alienare sine speciali licentia sedis apostolice. nec extraneis predicare. confessiones eorum audire. aut eos ad sepulturam admittere. et contra factum non tenet. et contra faciens sententiam excommunicationis incurrit. Non vult tamen hanc constitutionem papa ad ordines Predicatorum et Minorum. Heremitarum sancti Augustini. ac Carmelitarum extendere. sed illos vult permanere. Vult etiam quod existentes de ordinibus revocatis singulariter possint ad ordines alios transire. non autem collegialiter sine licentia

se. ap. Hoc dicit usque in fi.

Prima ¶ Sine licentia pape non potest aliquis novam religionem invenire aut habitum nove religionis assumere. Probatur hic in prin. et in. c. si. sup. e. vbi idem fuit statutum quod hic est repetitum. Nec in hoc est superfluitas quia illud ius antiquum non fuit receptum. sed observatum ut hic in prin. patet. Et qualiter istud de habitu sit intelligendum. vide hic in glo. verbi habitus. que vult quod si quis singulariter in domo sua vellet novum habitum inducere. hoc posset. ut in ca. parsoniam. xli. dist. Sed quod quis novam congregationem faceret et assumeret habitum diversum ab aliis. et communem inter se. illud est illicitum et prohibitum. ita vult hec glossa. notabilis. contrarium facientes sunt excommunicati. ut in. c. et in. cle. i. e. ti.

Secunda ¶ Revocantur omnes ordines mendicantes post. c. si. supra. eo. ti. inveni. si per papam non reperiantur approbati. Probatur hic in vers. cunctas. Et secundum Archiepiscopum. includuntur etiam monasteria feminarum ordinis mendicantium. quia lex indistincte loquitur. et masculinum concipit femininum. et sequitur Jo. an. Et qui dicantur mendicantes patet ex tex. qui vult quod ex regula aut constitutionibus regule illud cognosci debet quia si alterum prohibeat habere redditus aut possessiones usque ad congruam sustentationem dicuntur mendicantes. Et dicitur medicus secundum Jo. an. a mense id est defectus. et dico cis. quia semper defectum suum dicit. et semper petit. licet non semper accipit.

Ultima ¶ Mendicantes ordines per papam approbatos tolerat modo habet

De capellis monachorum

presb. Predicatoribus autem et minoribus simpliciter approbatis. Augustinenses et Carmelitas vult permanere in statu solido. Probat hic in 5. confirmatos. et sequitur usque in finem. Et patet ex ter. vnus modus destruendi collegium. vt cum non pnt aliqui de nouo recipe vt sic deficiant in se ipsos vt h. p. 3. Quid si ista contra prohibitionem pape que recipiant ad professionem. an sit obligatus saltem religioni in genere. Et sic hic in glo. verbi receptio. que sentit qd si talis proficiens intendebat se obligare religioni in specie quam ingressus est. et sic nec obligat religioni in genere. aliter sic. Et de hoc standum erit in iuramento suo vt dicitur. Quil. vel stat. ei sine iuramento in foro scientie. de quo p. Domini in .c. constitutione. sup. eo. de regul. Et facit qd professus ordinis mendicantium infra annum non sit obligatus etiam religioni in genere si intendebat se obligare in specie. de quo per Domini in loco alleg. Ad que autem primere debent bona collegij destructi. patet hic quia non videtur inter singulos. sed disponi se. apo. reseruant in pios usus p. locorum ordinarios. aut eos quibus papa id commiserit p. uertenda. et in hoc facit h. decret. ad hunc titulum

De capellis monachorum

Resbyteri

ad curam populi p. monachos presentati. et ab ipsis instituti sunt perpetui. nec possunt p. traria non obstante consuetudine aut statuto. ab homini ecclesiarum ab alio q. ep. o. et ex causa rationali remoueri. Hoc dicit.

Exter. elicit talis conclusio Instituti p. ep. m. ad curam populi debent esse perpetui. Probat hic et glo. iij. hic alle. Quod verum est in institutis in ecclesiis monachorum. facit. c. i. sup. e. Nec potest consuetudo aut statutum p. trari. secus in p. uilegio q. religiosi habentes p. uilegium q. instituti in suis ecclesiis remoueri possunt eo adhuc possent vti. put. habent humilitati fm. glo. et etiam p. remonstrati fm. doct. Et licet text. h. loquitur qm. tunc p. titatio p. tinet ad monachos. et institutio ad ep. os. potest tunc etiam habere locum. qm. ecclesia pleno iure spectat ad monachos. vt cum monachi habent instituire quo ad titulum. sed ep. s. quo ad curam p. tit. quo casu ep. s. h. examinare institutum p. monachos sibi p. titatum. ad curam p. tit. instituendum an sit sufficiens. .c. veniens. de ver. sig. p. Inno. Si autem ecclesia p. tinet ad mensam abbatis aut conventus. non h. locum hic text. q. tunc p. t. p. alis vicarij sibi poni. et ad libitum remoueri. de quo glo. in cle. freques. de excess. pl. et cle. q. regulares. de sup. negl. pla. It. p. cedit h. text. etiam ad presentationem abbatis de p. sensu p. uent. sui put. fieri d. de iure coi. nisi aliud p. s. uetudo habeat vt h. in glo. ij. p. ep. m. monach. sit ad ecclesiam instituitur vt postea ad petitionem abbatis non possit remoueri p. text. h. q. indistincte loquitur. nec distinguit inter religiosum institutum aut seculari. Sp. eni illi est destitutum cui est institutum. l. 3. Joh. de deo. li. i. q. xxvij. tenuit p. riu. Et ad que de iure coi. spectat institutum. vide h. p. Arch.

De iure patronatus.

I laicus

Sūmariū et Conlusiones sexti

Ius patronatus. quod habet in ecclesia dat ecclesie. aut alicui loco religioso. etiam sine cōsensu episcopi. valet donatio. iuri tamen episcopi non preiudicat in aliquo. Et licet laic⁹ patronus ad p̄ntandū habeat t̄ps solū quadrimestre. ecclesia t̄m aut in d̄steriūm ex donatōe laici habens hoc ius poterit infra t̄ps semestre p̄sentare. et omnino quo ad p̄ntationē tanq̄ patronus eccl̄asticus d̄z reputari. hoc d̄

Prima Si laicus h̄ns ius patronat⁹ in aliqua eccl̄a. illud ecclesie vel loco religioso donauerit. etiam sine p̄sensu ep̄i donatio est valida. Probat h̄ in prin. Et ratio dubitandi patz hic ex glo. verb̄i censenda. Rō decidēdi patz hic in glo. verb̄i alteri. et facit. c. illud sup̄ eo. ti. Si aut̄ donatio fieret laico necessari⁹ esset p̄sensu ep̄i. a p̄trario hui⁹ tex. Et idem si fieret clerico iure suo proprio aut p̄rimoniali quia t̄nc p̄t ad laicos heredes transire p̄ successionē. vt in. c. filiis. et. c. consideram. d̄. xvi. q. vij. Et est rō. quia non ē recedendū a iure antiquo nisi quaten⁹ reperit concessum. Cū igit̄ hic exp̄ressū sit de loco eccl̄astico aut religioso t̄m. Igit̄ non debem⁹ illud extendere fm̄ Jno. de quo p̄ gl. fi. in. c. illud. s. e. et Jo. an. et doct. Et quid si ecclesie in qua laicus h̄z p̄ntare donat ius p̄sentandū. vide hic in glo. ij. Et quid si sit datū ep̄o. Dic q̄ tunc sine p̄ntatione debet institui nisi habeat comp̄tronū quia tunc aliter p̄ntat ⁊ ip̄e instituit fm̄ Jo. an. in. c. significasti. s. e.

Secda Si in ecclesiam ius patronatus transfe rat donatōe laici. sine p̄sensu ep̄i. in nullo debz ep̄o p̄iudiciū fieri Probat̄ur hic in. s. p̄ p̄fara. als si p̄sentiret. posset ei p̄iudicari vt p̄z hic in glo. v.

Et patz hic vnus mod⁹ transferendi ius p̄onar⁹ videlz p̄ donatōnē. aliū habuim⁹. s. i. p̄ox. p̄ctone. q̄ p̄ successionē. de alijs vide glo. in. c. pie mētis. xvi. q. vi. Et quō valet hec donatio facta eccl̄e. sine signo glebe aut alio vi de in decif rote. cclli. in nouis et inci pit Itē fuit dubitatū. Itē an ius p̄o natus transit cū vniuersitate eo exp̄s so vt si vendat̄ castrū cū oibus iurib⁹ et honorib⁹. et etiā iure p̄onar⁹. vide hic late p̄ Jo. an. qui dat p̄siliū q̄ nō fiat exp̄ressio iuris p̄onaratus ⁊

Ultima Laicus ad p̄ntandūz habet quadrimestre t̄ps. eccl̄a v̄o semestre. lz a laico adquisiuit ius p̄onaratus Probat̄ur hic in. s. fi. Et sic fallit hec regula Qui in ius. s. e. li. de reg. iu. cui⁹ rōnez dat hic glo. penl. Et licet olim ita exp̄resse non erat istud statutūz aliquo iure vt hic dicit glo. verb̄i quadrimestre. t̄m satis fuit exp̄pressum in. c. cuz p̄pter. s. e. vbi tex. loquit̄ de laicis. ⁊ dicit de quattuor mētib⁹. De clericis satis exp̄ressū fuit in. c. ij. sup̄. de suppl. negl. pla. quod dat sex menses. Et q̄re minus temp⁹ dat laicis ad p̄ntandū q̄ clericis. vide per glo. in. c. cuz vos. supra de off. ord. Et aduerte q̄ etiam vltimo die temporis quadrimestris admittit̄ laicus p̄sentans fm̄ Job. an. in alle. c. cū vos. et Dom̄ hic p̄ tex. hic. qui dat sibi temp⁹ quadrimestre. facit glo. fi. in. c. si electio. supra eo. li. de elect. licet Pau. in cle. ij. eo. tit. tenuit contra ⁊ male. non sufficeret tamen si infra tempus eligeret p̄sentandūz nisi etiaz actualiter p̄sentet per h̄ic tex. de quo in. c. fi. supra eod̄ ti. Quid autem de clerico qui habet p̄sentare ratōne patrimonij sui. an debz h̄ic t̄ps semestre tanq̄ p̄onus eccl̄asticus Dic q̄ nō. s. habebit tempus quadri-

De censibus et exactionibus

mestre. et p omnia censet vt patron⁹
laicus. c. cū dilectus. sup eo. Secus si
rōne ecclesie habeat pntare tunc pce
dit hic text. Nota hic gl. in verbo
semestre in hoc q excoicatus pōt do
nare et cedere actiones suas alteri. et
potest cessionarius statim agē etiam
excoicato manente. quod tenet hec gl
7 Arch. in. c. pia. supra co. li. de excep.

De censibus ex actionibus et pro curationibus.

Romana ec

clesia statuit q archi
eps volēs visitare suā
am prouintiam hunc
moduz obseruet vt p

us visitet suam Caplin. ciuitatem ac
diocesim plene. tain quo ad clericos
q laicos. deinde ad totam prouintia
seu eius partem visitandā poterit de
clinare. et ciuitates ac dioceles suffra
ganeos et eorū subditos. ecclesias et
monasteria. ac loca pia libere visita
re. ac procurationē a visitatis recipere.
Hoc dicit vsq ad sex quo tam

Prima con Archiepi
scop⁹ vol
lens visitare suam prouintia hūc ob
seruabit ordinē q pmo visitet Capl⁹
ciuitatē et diocesim suā plene. debinc
poterit visitare prouintia in toto vel
in parte. Probat hic ordo in prin. et
est hic ordo substantialis fm Jo. mō
ita q eo omisso processus est nullus.
alr. c. cū dilecta. sup. de Rpt. et. l. prola
tam. L. de sent. et interl. oim iud. Ubi
aut ordo nō est substantialis. etiā eo
omisso tenet processus. sed potest ap

pellari. c. i. de resti. spo. Primo igit vi
sitabit Caplin qd cū eo facit idē cor
pus. c. nouit. de his q si. a p. Et rōnez
dat h gl. vbi pri⁹. debinc ciuitatem et
diocl. q differūt. c. radulph⁹. s. de Rpt
et de hoc sup e. cū venerabilis. sup gl.
.i. et visitabit tā maiores q minores
eccias etiā nō curatas. et facit. sane.
7 e. Itē et laicos visitabit q tū nō sol
uunt pcuraciones fm glo. h in vb. la
cos. 7 sic seruat de psuetudie fz Dom
et pcor. cū gl. Host. Jo. mo. et Inno.
Arch. tū t3 q etiā laici tenent soluē p
curationes. alr. c. cauēdū. r. q. iij. 7 ibi
nōt Hugul. q eps vno die erit cū cle
ricis. alia cū laicis. et sic sentit q laici
etiā pcurāt. et hec opi. de iure ē vera.
lz gl. seruāda sit in practica fz Imo. h

Secda Si archieps visitas
nō pōt particularit⁹ ad
quēlibz locū accedē ad vnū locū con
gruū et vicinuz pōt pplm vocare. Pro
bat h in vl. et si pmode. et impediētes
nūcios suos pōt archieps punire. c. rō
na. 7 de pe. Et loc⁹ dī pgru⁹ q ē bone
stus fm glo. h in vb. pgruū. Et dic q
erit etiā sufficiēs ad oēs recipiēdos
fm Jo. an. Nec ē pēise deēminatū de
loco. id sufficit q sit pgru⁹. facit. c. sta
tuimus. ij. sup e. li. de off. dele.

Tertia 7 si. Archieps sua
dioc. plene visitā
pōt pnuare visitatōne suā i sua puin
tia. Facit h in s. deinde. pri⁹ q nō pōt p
uintia visitare. qd vey nisi aliud obri
net de spēali psuetudie. Probat in. c.
romana. sup e. li. de offi. ord. Et si hoc
casu in visitando pcurrūt archieps 7
eps debēt sit admitti cuz id nō sit i iu
re phibitū. Et si discordāt i snia valz
snia p reo. arg. c. et lris. de pba. Si tū
ecca nō pōt pcurare vtrūqz. pms est
admittendus. c. apolusisti. de for. com.

Sūmariū et Conlusiones sexti

Et si nō apparet quis fuit primus admitteret archiepiscopus tanq̄ specialit̄ hoc casu privilegiatus. de quo p̄ Jo. an. i. c. cum ex officij. sup̄ de prescript. sup̄ glo. penul. Ubi aut̄ ep̄s p̄currit cuz p̄ lato sibi subiecto. est p̄ferend⁹ ep̄s. nisi p̄suetudo obstaret f̄z Arch. alle. nō. Inno. in. c. in lateranen. sup̄ de p̄ben. Et adverte q̄ archiepiscopus dicit̄ visitare etiam si vadat cā p̄signādi pueros. vel consecrandi ecclesias. vt in. c. i. sup̄ de rel. do. seu p̄ quocūq̄ alio cōmuni negocio. qd̄ multos tangit. argu. c. re. latū. x. q. iij. Idem qm̄ id facit p̄ salute animarū seu cultū diuino ampliando. seu p̄ statu ecclesie in meli⁹ reformando. vt. x. q. i. placuit. Sec⁹ si vadit p̄ causas expediendis fm̄ Inno. r̄ doc. Et spectat ad officijū visitatoris p̄mo distūtere statum clericorū. qualit̄ baptisimū et alia sacra administrant. et qualiter se habeāt in ecclesia et vita. Et si omnia recte inueniat deo gr̄as agat. Si at̄ aliter inueniat ignaros instruat. et hec uocē qua venit expediat. se quēti die de mane plebi uocare debz predicare uerbuū dei in docendo fidē et q̄ mortalia uitent. r̄ se continue in bonis operib⁹ exerceāt. x. q. i. placuit. *¶* sane. f̄z Hosti. Et sic de illa ecclesia ad aliā p̄ficiscat̄. Et Hosti. in sūma d̄ off. or. sp̄enl. uidet̄ uelle q̄ post prandium. de illa ecclesia ibit ad aliam. et visitabit aliaz. et ibi de sero p̄curabitur. Sed qualitercūq̄ sumam⁹ modū eundē p̄curatio debet esse vnus dies. vt. x. q. iij. inter cetera. et t̄m̄ in uictualibus debet hec p̄curatio solui. vt. 7. eo. *¶* sane. de quo ibi latius

Ex quo tamen

ep̄s incepit visitare aliquā prouintie sue diocesim. transiens ad aliaz. nō p̄t redire ad primā. nisi omnes alie dio-

ceses ipsius prouintie. et sua in toto vel in pte quas secure p̄t visitare. sint uisitate. nisi a diocesano loci ex causa eēt requisitus ad reiterādū in aliquo loco uisitationē. vel nisi oēs. aut maior pars ep̄orum prouintie ad id suum p̄stitierit p̄sensum. Itē pacta uisitatione totius prouintie. reiterare non p̄t archiep̄s eandē uisitationē. nisi prius i scrip̄tis suffraganeorū suorū requisierit p̄ filiū. et eam fieri debere p̄ ipsū. corā eis sit diffinitū. Quib⁹ sic factis p̄t uisitationē iterare fm̄ ordinē sup̄ positū. incipiet t̄m̄ sp̄ ab illis ecclesijs r̄ personis. que prius nō fuerūt uisitate. nisi i alijs uisitatio sit magis necessaria. Hoc dicit vsq̄ ad *¶* sane.

Prima Archiep̄s post uisitationē inceptam in vna dioc. licet in totū eam non uisitauit. t̄m̄ eam eximendo redire ad ipsam se impedit. Probat̄ hic. Et intellige nisi cū limitationib⁹ in ter. positis. Rō conclusiois fuit fm̄ s̄fran. ne illa diocesis graueē ex illa iterata uisitatione. Item et sc̄do ne uisitatio aliarum diocesim uisitatione ex cā intrat aliam diocesim. an potest redire ad primam? Sic q̄ sic fm̄ Hosti. et Jo. an.

Sc̄da et prima uisitatio prouintie sit libera. nō t̄m̄ sc̄da. h̄ interuenire debent hic expressa. Probat̄ hec conclusio hic iuncto p̄n. hui⁹. c. Et q̄re ista difficultas requirit̄ i sc̄da uisitatione prouintie. Dicit̄ Hosti. q̄ ideo ut archiep̄s non sit negligens p̄uocare consiliū prouintiale q̄ sine eo defacili consiliū suffraganeorū habere neq̄t si t̄m̄ alias p̄t h̄i sufficit. Ex q̄ patet q̄ q̄ actū cū p̄silio aliorū facere debet consiliū ab eis simul p̄gregatis requirere debet. qd̄ nō. In hoc casu stabit

De censib⁹ exactionibus 7 procurati.

dicto ipsius archiepi si dixerit visita-
tionē oportuna fin doc. Et practicā
pronunciandi vide h in gl. vbi diffini-
tione. Et casus quib⁹ scriptura ē ne-
cessaria. vide h in glo. vbi in scriptis
que est nobilis. 7 ad eā sp sit remissio

Sane archiepi

scopus visitās d³ ponere verbū dei.
inquire de vita et puerfatione mistro
rū in ecclesijs. et alijs locis visitatis.
ac alijs ad officij suuz spectatib⁹ sine
exactione iuramēti. infamatos demer-
ciabit ordinarijs. vt p̄ eos inq̄rāt. no-
torizā at crimina pena debita puniat

Prima 7. Debet archie-
piscop⁹ visitan-
do verbū dei. ponē. et de vita mistro
rū ac p̄inentib⁹ ad diuinū officij su-
ne iuramenti exactione inquire. Pro-
bat h. Debet igit⁹ visitator esse instru-
ctus in scia. Tū fin doc. etiā p̄t p̄ ali-
um p̄iudicare. vt in. c. inter cetera. s.
de offi. or. Et nō h q̄ in hac generali
visitatione nō exigūt iuramentū. quia
ipsa est p̄paratoria ad specialez. de q̄
dic vt hic in gl. vbi coactione. 7 i spe-
ti. de inquisitore. s. q̄nto. v. sic. vt at. Si
speciali aut p̄t exigi iuramentū 7 for-
mā p̄cedēdi in generali inq̄sitione po-
nit Arch. in. c. q̄ pleriq̄. s. eo. li. de off
ordiū

Altima 7. Archieps p̄t
negligentiam
suffraganeoz punit notoria crimina
eorundē subditoz. Probat h in. s. no-
torizā. et intellige sine ordine iuris. q̄a
in his ordo est non seruare ordinē. c.
qm̄. de fil. p̄s. 7. c. ad n̄fam. iij. de iure
iur. Et sic hic est casus in q̄ archieps
iurisdictionē h3 in subditos suffragan-
nel. Alij habent in. c. pastoralis. s. de
off. ord. per glo.

Procuraciones

moderatas i victualib⁹ tū recipe p̄t
visitator non in pecunia. nec ipse nec
aliquis de sua familia pretextu cuius-
cunq̄ officij aut p̄suetudinis recipiat
aut munus aliq̄d etiam sponte obla-
tū. alioq̄n maledictiois penā incurrit
a qua nisi duplū restituat liberari ne-
quit. Et hāc formā visitati vult etiā
in alijs ordinarijs visitatozib⁹ obler-
uari. saluis p̄stōnib⁹ et p̄suetudinib⁹
regulariū approbatis Hoc dicit vsq̄
in finem

Prima 7. Visitanti solū
da est cura tō
moderata in victualib⁹. et non in pe-
cunia. Probat hic et in. c. j. pr. Et ap-
pellatione victus p̄tinet eius. pot⁹ ve-
stis. hospiciuz. stramenta. et oīa ad vi-
uendū necessaria. l. victus. ff. de v. sig.
l. legatis. ff. de ali. le. Nec vident⁹ hec
remissa si de alimētis transactū fuerit
nisi specificent. l. cum hi. s. eum qui. ff.
de transact. Debet tū cauere visitator
ne vltra grauitates grauet ecclesias.
c. cum apls. et. c. sopite. sup̄ eod. ai.

Secda 7. Nō potest visitator
aut existētes de sua
familia exigere pecuniā. aut etiā spō-
te oblatuz munus recipere sub male-
dictionis pena. Probat hic iuncto. s.
caueat. Nec excusat consuetudo p̄tra-
ria. q̄ censetur irrationabil⁹. ex quo est
per sedem ap̄lica3 reprobata. per ca.
quis nesciat. xi. dist. et ca. i. et. ij. xij. dis-
ideo p̄scribi non potest. c. si. de p̄sue-
nullū igit⁹ donuz recipiet. Unde peri-
culum est recipere victualia portāda
licet comedenda quantacunq̄ recipe
re non sit peccatū. licet exigere posset
esse peccatum fm Jo. an. et Dom. ne
hoc modo fiat fraus huic p̄stitutōni
Et quis ratione visitationis aut of

Sūmariū et Conclusiones sexti

ficij familiares etiaz nihil possunt recipere. tñ si clericus facit litteras pro labore potest aliquid habere. xij. q. ij. de charitate. nisi de publico haberet salariū fm Jo. mo. Jo. an. et Dom

Ultima con ^{Predicta} forma visitationis debet seruari in ep̄is et alijs inferiorib⁹ prelatiis. regulariū consuetudinibus exceptis. Probat hic in s. fi. Et intellige de forma tradita a s. sa ne vsq; in finē. non de forma tradita in pri. tex. fm Dom. In delegatis dic formā mādati obseruandā. c. cu; dilecta. de s. p. In legatis etiā forma ē seranda. Ita determinat hic Imol. qd ordinarij sunt. licet Jo. mo. et Hosti. tēnerūt s

rigit peruer

forum audacia. vt nō solū contenti iuris prohibitio ne delinquentibus etiam imponatur pena Quia igit constitutio. s. prima prohibens procuratiōē non recipi nisi a locis visitat. nec ab ill recipi pcuratiōē in pecunia. aut etiaz recipere aliq; munera. nō fuit bene obseruata. Ideo papa adiuuare volens eam pena. statuit q; ratione pcuratiōis exigentes aut recipientes pecuniam. aut inunera a visitatis. aut aliquid ratione pcuratiōis exigentes a nō visitatis. tenent restituere dupluz recepti: ecclesie. q; id soluit infra mensem. alias elapsō eo tpe Archiepi. Patriarche. et epi ab ingressu eccē. Inferiores vero p̄lati ab officio et beneficio sunt suspēsi. donec de duplo ecclesijs grauatis plenarie satisfecerint. nec valz hoc casu remissio. Hoc dicit.

Ex ter ^{elicif talis cōcto} mine pcuratiōis nō licet exigere munera aut pecuniā. nec

a non visitatis licitū est recipere pcuratiōem. contra faciens incurrit penā hic positam. Probat h. et sup. c. pri. Et quod dicit hic de pecunia est verum etiā pro ferraturis aut vecturis equoz fm doc. et probat. c. sup. pri. dum dicit in victualib⁹ tñ. Glo. tamē hic in verbo pecuniā tenuit contra et errauit fm Jo. an. Līmita tñ hoc hoc die vt in. c. j. prox. quia a volentib⁹ licet recipere pcuratiōē i pecunia vt ibi. Itēz quod dictū est q; non visitati non tenent ad procuratiōē. dic verū ad eam. que debetur rōne visitatiōis. Nam etiam alia de causa debet procuratio ad quā tenent vt hic i gl. verbi visitationis. et pene patent ex ter. quia recipientes aliqd contra cōstitutiōē istā tenent ad restitutionē istam. nec valet remissio. p. cor. de. no. lentes. in si. de here. et. c. statuti s. siqd aut. sup. eo. li. de s. p. Item et alia pena imponit fm diuersitatē status delinquentis vt patet hic in ter. Et de effectu harū penarū dic vt in glo.

Elicis recoz

dationis Gregorius decimus statuit in. c. sup. prox. q; ratione visitationis a visitatis nō possit pecunia exigi. aut etiaz a volentibus recipi. Et quia ex hoc taz personis visitatib⁹ q; locis visitatis plura oriuntur incōmoda. Statuit hic papa q; a volentibus rectorib⁹ ecclesiarū. et locorū visitatorū. possit a visitatorib⁹ recipi pecunia pro sumptibus faciendis tempore visitationis. ita tamen q; vna die nō recipiat plus q; pcuratio vna. siue visitent vnus locus siue plura. Alia in. c. sup. proximo. statuta vult papa manere salua. hoc d.

Prima con ^{Quāuis} p visitato

De censib⁹ exactionibus 7 procurati.

rem ab ipsis visitatis inuitis nō pōt pecunia exigi. tñ a volentib⁹ pōt procuratio in pecunia recipi. Probat⁹ hic in ter. iuncto. c. sup. proxi. 7 ita etiam fuit iure antiquo. quare dicit. gl. verbi concedimus q^d reuolauit ad A. id est extremitas ad principiu⁹ vt dicitur in. ca. ab exordio. xxxv. distin. Corrigitur ergo in hoc. c. supra. pxi. et. c. i. s. procurationes. supra. e. 7 hoc ratione incommodi quod sequebat. de quo hic in gl. verbi dispendia. Recipi autem debet pecunia tñ pro sūptibus moderatis et nō taxari ad tantam quantitatem vt aliquid superfit vt hic probatur Et appellatione pecunie in proposito venit non solū pecunia numerata sed etiam arida et liquidā consistentia in mensura certa. vt i pullis. vino. &c. dūmodo moderamen seruetur. de quo hic ter. facit q^d quicquid habēt hoies dicit pecunia. i. q. iij. c. totum. vbi de hoc. et. l. ij. c. de consti. pe. fm Jo. an. Hodie autem taxata est quantitas fm qualitatem diuersarum regionum. et cōditionē personarum per constitutiones Benedi. que incipit Gas electionis fm Jo. and. et Bom.

Altima ¶ Visitans etiam plura loca vna die. vltra vnā procurationē nō debet recipere Probat⁹ hic in s. ad iei. entes. Et sic vnus diei vna erit procuratio. c. inter cetera. x. q. iij. Ratio q^d visitatio est principale. et procuratio accessorium. ergo vnus diei visitationi non debet accedere pluriū procuratio. fm Jo. mo. et Jo. an. An ergo debet ieiunare ep̄s aut semel tñ comedere? Jo. an. in. c. procurationes. sup. eo. tit. dicit q^d non. q^d mens constitutiōnis est q^d tantū recipiat q^d tota die

sufficiat puta decem aut tres flor. fm exigentiam personarū. Absurdū enim esset q^d in omnibus ecclesijs visitatis vno die reciperet. quia tunc accessorium esset maius q^d principale. contra regulam accessorium. i. de reg. iur. Et scias q^d quelibet ecclesia per se sufficiens tenet procurationē impedere superiorū visitati Sed si ecc̄a per se nō sufficit debent plures in vnū coniungi fm Panoz. in alleg. c. procuratōes Qui etiam dicit q^d ep̄s non debz celsante causa vltra vnā diem trahere moram in vna ecclesia. vt in ca. inter cetera. x. q. iij. Si autē ecclesia non potest vno die expediri. potest ibidē morari pluribus diebus. q^d etiam statim redire possit. probatur i. c. placuit. x. q. i. et ca. non semel. xvi. q. i. de quo in. c. cum ap̄s. sup. eo. tit. et. c. i. supra eod. ti. et lib.

¶ Tanquam

exactiones pedagiorū vtroq^{ue} q^d iure sint regulariter prohibite. tamen magis prohibentur exigi ab ecclesijs 7 personis ecclasticis. ac rebus earū. que a seculariū personarū exactionibus immunes sunt et exemptione diuino et humano iure. Unde diu. stricte inibet papa. vt non obstante consuetudine contraria. nullū collegiū aut vniuersitas aut singularis persona ab ecclesijs aut personis ecclesiasticis pro ip̄is personis aut rebus earū q^d seculz deferunt. non causa negociationis. exigat aut extorqueat per se aut per aliu⁹ pedagia aut guidagia Singulares personas contrafacientes excoicat Si autē collegiū aut vniuersitas contrarium fecerit. locum illum interdicit. nec ab hmoi sententijs debent liberari. nisi exacta restitutiō ple

Sūmariū et Conclusiones sexti

narie. et satisfecerint de transgressione
Hoc dicit.

Pr. Quamuis pedagia et
qui dagia regulariter
sunt utroque iure prohibita. iure tamē
diuino et humano ecclesijs et clericis
cum suis rebus super eis non soluē-
dis est immunitas concessa. Probat
hic in tex. Sunt autē pedagia exacti-
ones que dantur a transennib⁹ in lo-
cis constitutis a principe q̄a solū p̄-
ceps habet p̄tatem imponendi ea. vt
in. c. in nouam. §. eo d. et. l. i. ij. et. iij. l.
no. v. c. imp. nō poss. Est inferiorēs
ea imponant carebunt cōione ecclesi-
astica. donec cessauerint. vt i. c. si quis
romipetas. xliij. q. iij. Suidagia autē
dant pro ducatu per terram alicuius
vt securus vadat fm glo. in. c. super q̄
busdam. §. de ver. sig. Et quia hec sūt
regulariter prohibita. ideo dicens ea
sibi debere. habz ea probare s̄z Boni
Et quō iure diuino priuilegium im-
munitatis est clericis concessum ostē-
dit hic glo. verbi diuino ad quam so-
let fieri remissio. Et fac p̄ dictis Bo-
ni. in. c. ij. §. de ma. et obe. Hanc autē
immunitatē non habent clerici in re-
bus quas secum deferūt causa negoci-
ationis per tex. hic a contrario. et te-
net glo. in. clem. p̄nti. §. eo. ti. q̄ de eis te-
nent solvere pedagia. Nec ob. c. si. su-
pra de vi. et ho. cle. vbi videt q̄ ante-
q̄ clerici negociatores perdant priu-
ilegiū in rebus suis requirāt trina mo-
nitio. quia illud verum est ad perden-
dum priuilegiū immunitatis in omni-
bus rebus fm Boni. ita loquitur cō-
trarium In rebus autē quas deferūt
aut deferri faciūt causa negociatiōis
statim sine monitione perdunt priu-
ilegiū. Ita loquit hoc. c. et notat i. cle.
p̄nti. eo. tit. Quid autē si deferant cleri-

ci secum res ecclesie cā negociationis
an etiam de illis debeant solvere ga-
bellam tangit Panoz. in. c. si. de vit. et
honest. cle. Et ibi refert s̄re. de semis
tenere conf. cc. q̄ non. q̄ delictū perso-
ne non debet in damnu ecclesie redū-
dare. Nec ob. hic tex. q̄ loquit in bo-
nis clericorū. non aut in bonis ecclesi-
arū quod dicit semper nōndum. Et
quo sequit q̄ bona clericorū et ecclesi-
arum non gaudent eodem priuilegio
Quod est verū regulariter vt notat
Panoz. in. c. si. supra de vi. et honest.
cle. et dñs An. in. c. si diligenti. de pre-
scrip. et pleni⁹ Panoz. in repetitione
.c. ecclesia sancte Marie. de consti. 7 fa-
cit gl. in. c. possessiones. xvi. q. iij. que
vult bona patrimonialia clericorū p̄-
scribi sic bona laicorū. non sic in reb⁹
ecclesiarum p̄scribendis. vbi requirū-
tur. xl. anni. c. de quarta. de prescrip.
Item clericus lesus in p̄rimonialib⁹
non potest restōnez in integrū petere
sicut lesus in bonis ecclesie. sentit glo.
in. cle. vnica. de in integr. resti. et Spe
in. tit. de in integr. resti. sed qualiter.
vers. sed nunquid. Fallit autē hec regu-
la in casibus in iure expressis in q̄b⁹
solū clerici gaudēt eodem priuilegio
vt i. exactionibus vt hic. et. c. quia nō
nulli. §. eo. li. de immu. eccl. Max de pa-
trimonio non tenet cleric⁹ solvere ali-
quas exactiones. aut gabellas Et ali-
os casus enumerat Spe. in. ti. de cler-
coniug. §. i. Et licet glo. hic. et glo. in
.c. si. de vi. et ho. cle. et. c. ex litteris. de
pigner. dant contrariā regulam. tamē
nec regula. nec ratio placet Panoz. in
alleg. repe. c. ecclesia sancte Marie. ibi
vide latius per eum

Ultima Faciētes cō-
hanc p̄stōnez
tenent exacta restitū. et incidunt i. sen-

De censib' exactionibus & procurati.

rentias censure. a quibus nō liberantur nisi facta restōne et satisfactōne. Probat hīc in tex. et in cle. pñti. eo. tit. j. in cle. que venit executive ad hanc pñtiōnem iubet hec pena publicari p pzelatos eccl'az pñtiōne eis de transgressiōne. Soluens autē nō ligat ut ibi. nec laici recipiētes si clerici sponte soluant. Facit verbū extorquet aut erigūt in tex. postū. Ep'i autē absolunt ab his censuris fm Archi. q. papa sibi absolutionē nō referuauit. c. nup. de sen. ex. Qd' verū dnmō pcedat restō plena et satisfactō de delicto ut hīc p'tz. Et fiet talis restitutio clerico nō nōmine ecclesie si exact' soluit de bonis p'rimonialib'. arg. c. sacerdotes. xij. q. iij. Si autē soluit de rebus ecclesie tūc ecclesia aut clerico noīe eccl'ie facta est restō per idem. c. sacerdotes. Et eo dem mō dicit de satisfactōne iniurie ut si p'cernat p'vilegia eccl'az aut rerum eccl'ie fiat eccl'ie aut prelato noīe eccl'ie ut in ca. si quis p'ymar. xvij. q. iij. als fiat p'sone. per. c. parochianos. de sen. excomunicat.

Perpetuo edi

cto declarat papa archiepiscopi posse libere s'z for mā. c. i. sup' eo. tit. et li. suā p'vintia etiam suffraganeis nō negligentib' visitare. visitatōez reiterat. ac pcuratōez a visitatis recipere. nō obstāte p'vintia p'suetudine. Potest etiā archiepiscopus duz visitat. subditoz suffraganei sui p'sentiones audire. ac eos absolue et penitentiā salutarē imponē. Hoc dicit.

Prima Potest archiepiscopus p'vintia suā visitare. visitationē iterare. ac pcurationē a visitatis recipere. etiā si suffraganei in visitando nō sūt negligētes. nō ob

stante p'vintia p'suetudine. Probat hīc in tex. et illud importat hoc verbum libere. in tex. postū. Nō dat ergo archiepiscopus ad visitandū in p'vintia i deo factū suffraganeoz. aut in casu negligentie put olim tennit Ber. i. c. romana. sup' eo. et Jo. ix. q. iij. c. ij. et fuit tūc eōis opinio. s'z accumulatur visitatio sua visitationi ordinarioz. et sic p'nt simul pcurrē et ambo sunt admittēdi si visitati sufficiūt ambos procurare. als quis eoz debet p'ferri dixi. s. eod. c. i. Et nō q' p'suetudo nō potest visitationē. iterationē. aut pcurationem impedire. ut hīc iuncta glo. Similit' nec pactū fm Inno. q' istud ius ē publicū auctoritate et utilitate. ergo pacto tolli nō pōt. de quo in. c. si diligēti. de foro p'pe. sup'. et hīc Jo. an. Pōt ergo singulis annis archiepiscopus suam p'vintiam visitare. s'z tū observato ordine de quo in. c. i. sup'. eo. tit. Sed quid tunc faciet paup' plebanus. Dicit Jo. and. in. c. mandamus. sup' de off. arch. post Hostl. q' impotentia visitati implebit visitans suis sumptib' ut non grauetur. Nā si eccl'ia tōliter est impotens tenet episcopus suis expensis eam visitare. ut nō. glo. in. c. cū apls. supra eo. ti. Nā ppter hec onera habz redditus episcopus. Idem Panoz. sup' eo. in. c. pcurationes. qui dicit. licet episcopus teneat visitare. et ideo habet redditus. tamē in signū subiectionis. et ut facilius inducat ad visitationē iura p'mittit q' possit exigere pcurationez sic videmus in canonicis quib' dantur quoti die distributiones quotidiane prop' diuinoy incessentiaz. licet teneant ad diuina. c. i. et quod ibi notat sup'. eo. li. de cle. non. res. Qualiter autē visitade sunt eccl'ie vnite. vide hīc per Arch. et doc. post eum

Sūmariū et Conclusiones sexti

Ultima ^{Archieps vi} ^{statōnis tem}
pore. p̄t oīm visitator p̄fessiones au
dire et eos absoluerē. ac p̄nitiam impo
nere. Probat̄ hic in fi. Et ex hoc p̄t
casus in quo archieps h̄z iurisdicō
nē i subditos suffraganei sui quo ad
forum p̄nitiale. q̄ est hic limitatus ad
certū tempus. cū. i. visitat. vnde alias
non p̄t ista fm Jo. and. quia non est
iudex aīaz ipsorū. facit. c. oīs. supra d̄
pen. et remiss. Alios casus vide per g.
in. c. pastoralis. sup̄ de offi. or. et ix. q.
iij. in sūma. Et patet hic in tex. q̄ p̄fel
sor primo debet absoluerē p̄fessionē q̄
p̄nitiam ei imponē. cui? p̄trariūz tenet
glo. in cle. dudū. s̄statuimus. de sepul
sup̄ verbo audire. Et ibi dicit Steph
q̄ ille ordo licet sit conueniens. nō tñ
est de substantia aut necessari?. et plz
ibi Panoz. Sed opponit̄ p̄ra tex. si
singulis annis p̄t archieps visitare p̄
nitiam suā. sup̄flua esset dispō. c. sic oliz
supra de accusa. vbi disponit̄ q̄ singu
lis annis fiet Conciliū p̄nitiale i q̄
fiet criminū et delictorū subditorū suf
fraganei correctio Sed dic q̄ non su
perfluit̄ q̄a illa que archieps in tran
scursu dioc. et visitatione. non perpen
dit. debet Conciliū p̄nitiale exami
nare et punire. P̄terea licet Archie
p̄sus p̄t singul' annis visitare vt h. nō
tñ visitat singulis ānis q̄ vt docet ex
perientia vt plurimū abstinēt ab ea
Jo. utilis fuit hec provisio. c. sic oliz.
allegati p̄ contrario.

De consecratio ne ecclesie vel al taris

i ecclesiaz

sanguinis aut semis
effusione p̄tingat pol
luti. censet̄ cimiterium
eidem contiguū pol
lutū. nec i eo debet aliquis sepeliri an
teq̄ sit reconciliatū. Nō aut̄ econtra
polluto cimiterio ecclesie. p̄tiguō pol
luta est ecclesia. ne minus dignūz. ad
se trahat maius dignū. Tbi sunt duo
cimiteria coherētia. pariete medio se
parata. vno violato aliud non censet̄
pollutū. licet de vno per portā pōt fi
eri trāsitus ad aliud cimiteriū. Hoc
dicit.

Prima ^{Ecclesia sāguis}
effusione polluta. pollutū est cimiteri
um eidem p̄tiguū. non aut̄ remotum.
Probat̄ hic in p̄inci. Et quō ea que
sancta sunt pollui p̄nt. vide hic in glo.
.ij. que dicit q̄ pollunt̄ solū quo ad
opinionē hoīm. Et simile habet i ca.
q̄ quidaz. in fi. i. q. i. q̄ mali pollunt
sacra q̄ntū in eis est q̄ sacramēta i se
impolluta manent. vñ p̄pter occultaz
pollutionē nō esset reconcilianda ec
clesia fm gl. q̄ tunc cessat causa recon
ciliatōnis inductiua. Et sic prop̄c no
cturnā pollutionē in ecclesia p̄tingen
tem non est reconcilianda ecclesia. de
quo glo. in ca. ecclesijs. de p̄sec. distin.
i. et Jo. an. in. c. si. supra eo. Per cuius
aut̄ seminis effusione polluat̄ ecclesia
vide hic in glo. iij. quā per omnia te
net Bom. Et qualiter p̄ effusione san
guinis polluat̄. et an sine effusione si
aliter homo occidat i ecclesia sit pol
luta. vide hic in glo. iij. Et quia h̄ tex
dicit p̄pter effusione sanguinis pollui
ecclesiam. facit fm Bom. q̄ si vulnus
inferat̄ in ecclesia solū. cuj duab? aut

De reliquijs & veneratione sanctorum

tribus guttis in ecclesia cadentibus
q̄ ecclesia non dicitur polluta. Ad ides
tex. in. c. si. s. eo. Nam effusio videtur de
notare magnam sanguinis effusionem
per tex. et glo. in. c. illoz. s. de sen. excl.
facit. c. lignis. sup̄ eo. ti. Et ita dicit
Dōm. de facto se r̄idisse. et idem tenet
Panor. in. c. p̄posuisti. s. e. ti. Et dicit
ista nōnda ad statuta et iura que faci
unt mētionē de sanguis effusione. q̄
intelligant de magna effusione. Et p̄
cedit etiāsi magna sanguis effusio sit
at per nares ex percussione. sec̄si a ca
su s̄m Dōm. facit. c. si. s. eo.

Secunda Ecclesia et cimiterio
um polluta debent
reconciliari. nec prius in ecclia est cele
brandum. aut in cimiterio mortui de
bent sepeliri. Probat h. 2 in. c. p̄posu
isti. et. c. si. sup̄ eo. et. c. p̄posuisti. s. e. Te
lebrans t̄m añ reconciliationē in tali
ecclia nō est irregularis vt ē tex. in. c. is
q̄. de sen. ex. licz sit puniendus p̄ deli
ctō vt ibi. et est suspensus ab ingressu
ecclie. c. ep̄oz. de p̄posu. s̄m Zapu Et
si durate tali suspēsiōne celebrat erit
irregularis. c. is cui. de sen. ex. et sic ē
primus irregularitati. de quo dicen
dus vt notat in. d. c. ep̄oz. quia opini
ones sunt de illo. c. an solū debeat in
telligi de p̄uilegiatis. q̄ sub illo t̄. po
nit. et sic nō p̄cederēt iā dicta. de quo
ibidē. Qualit̄ aut̄ et p̄ quē debeat fie
ri reconciliatio. Dic p̄ ep̄m. et p̄ aqm̄
solemnit̄ benedictā. et cū v̄ito mixta
vt est tex. in. c. vlt̄. et. c. aqua. sup̄ eo. de
quo etiā in. c. p̄posuisti. eo. ti.

Tertia et fina. Cimiterio
polluto non dicitur
polluta ecclesia. etiāz eidē ptigua
Probat h in versu. secus. et rō patz in
tex. q̄a min⁹ dignū nō ē h̄it ad se mai⁹
dignū. ad qd̄ allegat̄ tex. Vltimū q̄ ac
cessorij nō inficit principale. Alia pa
tent ex tex.

De reliquijs & veneratione sanctorum

lorios⁹ de

us in sanctis. et in ma
iestate mirabilis. cum
ctos suos ministros
altis magnificat ho

norib⁹. Itaz alina mater ecclesia. sua
p̄sequens vestigia. vnde statuit ap̄to
rū. euangelistaz. et quattuor doctoz
ecclie festa p̄cipua. p̄pter eoz p̄lucida
salutaria documenta et scripta. q̄bus
tanq̄ sidus matutinum irradiat vni
uersalis ecclesia. sub duplici officio p̄
vniuersas ecclesias orbis annis singū
lis perpetuis t̄pibus solemnit̄ celebra
ri hoc dicit. Et nō h̄ pulcrū exordijū

Exter elic̄ talis p̄cto. Ap̄to
rū euangelistaz. qua
tuor doctoz ecclie festa generalit̄. sunt
sub duplici officio celebrāda. Probat
tur h in tex. Et que sūt noia. xij. ap̄to
rum. vide hic in gl. ij. Et patz h q̄ pa
pa solus p̄t statuere q̄ festū alicuius
sancti s̄ duplici officio celebret. Et si
sūt in suis diocesib⁹ id p̄nt quo ad s̄
ctum iā canonisatū. sed celebrationez
alicui⁹ sancti nō canonisati inducere
non p̄nt. etiā in sua diocesi. vt in glo.
magna h. et tenet glo. in. c. si. sup̄ de se
rijs. Et dicit Inno. in. c. i. supra. eo. q̄
canonizare est sanctū regularit̄ et ca
nonice institvere. Et spectat ad soluz
Romanū pontificē. et illius dat h̄ gl
rōnem quadruplicē vt in ea p̄z q̄ oñt
qd̄ sanct⁹ p̄sequat̄ ex canonisatōe Itē
oñt q̄ requirunt ad hoc q̄ sēs possit ca
nonisari. et vult q̄ duo. s. gl̄osa vita et
miracula. nec vnū sufficēt sine alio f̄z

Sūmariū et Conclusiones sexti

Inno. s. eo. ti. c. i. Et an qdlibet miraculū sufficit dicit gl. in fi. q. nō. et h^o occasione oñt q̄ requirunt ad hoc vt dicat miraculū. de q̄ etiaz vide p̄ Arch. i. q. i. teneam^o. Et an sit de necessitate miraculi q̄ fiat in instāti. vide p̄ Arch. xxvi. q. v. nec mirū. Et quō p̄ be^o miraculū. vide Jo. an. i. c. i. sup̄. e. li. de p̄fess. Itē q̄liter testes debēt examinari sup̄ miraculis alic^o facti. vide in. c. venerabili. de testi. 7 ibi doc. Itē q̄ d^o officiu^o duplex. vide h^o in gl. fi. et dicit hoc standū p̄suetudinē eccl^oaz.

De emunitate ecclesiarum

Alia non

nulli t̄pales iurisdictionem aut p̄tatem habentes. honoris aut privilegioz eccl^oarū ac

clericoz sunt inuidi. papa volens eorū ausus et temeritate p̄primē. statuit nō licere cōitatib^o. scabinis. ac iudicib^o. t̄palem iurisdictionē hñtib^o. tallias. collectas. aut exactōnes. imponē eccl^ois. p̄sonis eccl^oasticis aut earū rebus. et possessionib^o adq̄sitis. aut i posterū adq̄rēdis. nec possunt eccl^oas aut p̄sonas eccl^oasticas p̄pellē bona iā que sita. aut etiā adq̄renda alienare. h^o d^o

Prima Immunes sūt eccl^oie. p̄sone eccl^oasticæ. et res eccl^oaz. a tallijs 7 collectis seculariū p̄sonaz. Probat h^o in tex. Et fuit h^o p̄visio fca p̄ granamina laicoz. q̄ inferebant eccl^ois 7 p̄sonis eccl^oasticis vt p̄z in tex. et Jo. an. in. c.

cū ap̄ts. s. d. cens. exponit tallijs. id ē collectis. Et solent imponi p̄sonis p̄ respectū ad bō fm̄ q̄ntitatē bonozū cuiuslibet. et sic nō onera mere realia s̄ p̄sonalia p̄terunt enī a p̄sonis q̄ habent bona. si enī essent realia eccl^oie et clerici tenerent ad ea vt h^o in glo. vbi bonoz. Et aduēte q̄ onera realia debent solui i illis locis vbi p̄dicia sūt situata. l. forma. s. fi. vo. ff. de cens. faē in sil. c. fi. sup̄ de paro. et de deci. c. cuz sint hoīes. Onera at̄ p̄sonalia aut realia eccl^oaz. nō tñ p̄dicioz vt sunt p̄curaciones legatoz. fruct^o p̄mi anni. decie papales. et filia sunt soluenda in loco vbi sunt p̄sone vel vbi eccl^oie sunt site. licet etiā p̄dicioz alibi sitoz habeat p̄sideratio vt p̄pter illa p̄ soluat. q̄ non iō onus est reale s̄ p̄sonaz soluentiū q̄ accessoriū sequit̄ naturā p̄ncipal^o vt in regula accessoriū. s. eo. li. de regl. iu. pena at̄ facientis p̄ hāc p̄stōnem fm̄ Arch. et Jo. an. est q̄ exigēs tallias tenet duplū restitutē vt in p̄stōne Fred. hac edictali. s. illicitas. coll. r. Et dicit q̄ p̄. c. clericis. s. eo. d. est correctū. vt in cle. vnica. s. eo. ti. Jo p̄t hñe locū pena. c. nō minus. et. c. aduersus. s. eo. tit. vt si moniti n̄ volūt desistē sint excoīcati

Ultima

Laici nō p̄nt p̄pellere clericos vt alienent aut extra manū suam ponant bona q̄ eis licite sunt que sita Probat h^o i fi. tex. Et rō dubitādi p̄t sumi ex gl. fi. h. Rō at̄ decidēdi in p̄riūm est. q̄ eccl^oie sūt immunes iure diuino et humano. c. q̄n q̄. sup̄ eo. li. de cōsi. Privilegiū q̄ eccl^oaz tollit ratōnem glole Quid aut sit extra manū ponē refert Jo. an. p̄. de bel. p̄ tit. in. l. i. in p̄n. ff. de poss. dicentē q̄ hoc verbū ē valde latū Nā emptor dom^o p̄hibet eā ex manū ponē. nō p̄t illā p̄modare

De emunitate ecclesiarum

alteri aut seorsū alteri pcedē. licet posset secū aliū recipere. l. iij. ff. de usu et habita. de q̄ l. y. l. de re. alie. nō ali. l. fi.

Ecce domum

dñi sanctitudo. Jō ingressus in ecclā debz esse humilis et devotus. p̄versatō in ecclā debet eē quīeta. deo grata. et inspicientibz placida. nomen q̄ Jēsu christi qd̄ est sup̄ om̄e nomē specialit̄ extollendū est i ecclā. ac audientes illd̄ debent deflectē cordis saltē genua et inclinare capita. Prohibet etiā papa in ecclā seditionē fieri. aut impetū. p̄silia. contiones. ac perlamēta societātū ac vniuersitatū. et vana colloq̄a. Itē fabulationes et alia q̄cunqz possent diuinū officiū turbare. Itē negociationes. q̄ etiā in ecclā fieri nō debēt cōmunijs. et oēs seculariū iudiciōz cognitiones. aut strepitū ibidē cessent. Et ordinarios locoꝝ papa facit h̄ p̄stōnis executores. Irritat etiā p̄cessus ac s̄ntias iudiciū seculariū in dictis locis agitatoꝝ ac latis. Et n̄b̄s̄lominz conuenientē diuine et ap̄tice vltioni vult subijci. Hoc dicit.

Prima Ingressus ecclesie sic debz esse humilis. insistendū est i ea oīomibz. Probā h̄c post prin. Et rō est q̄ humili ter ingredimur. et manemus corā domino tpali. fortius ergo corā dño dominoꝝ. ad hoc. c. v̄gentis. s̄. de heresi.

Secda Cessare debent i ecclā clamores. seditiones. ac vniuersitatū consilia. ac laicoꝝ publica parlamenta. Probā h̄c in s̄nullus. Et pulcre patz ex text̄ qualis debet esse conuersatio in ecclesia. Et de seditionis tractat h̄c Tr̄ch. dicens q̄ seditio fit concitādo plebē

et dicit quasi seorsū itio. quia in diuersum vadūt. et aliquos secū trahūt. Et fm̄ canones seditionis prohibent ordinari. xlvi. dist. seditionarios. Imo p̄ moti sunt deiciendi. xi. q. i. conspirationem. Sedz leges si sit seditio Rome est crimen lese maiestatis. alias pena capitali punit. l. i. l. de seditionis. De q̄ per Host. in. c. si. supra de test. An cōsilia clericorū et scholariū possunt fieri in ecclesijs? Videz q̄ non. per text. dū dicit quālibet vniuersitatū solutio. Ecclesiastica et spiritualia negocia possunt ibi tractari. et sic possunt clerici ibi synodū facere. et scholares ibi magistrari. quia illd̄ ecclesiasticū est. c. i. de magist. Secularia autē tractare ibi non possunt p̄ hunc text. Potissime tamen loquitur text. de laicis fm̄ Jo. an.

Tertia con. Negociatio ac iudicis secularis cognitō prohibentur fieri in ecclesia aut cimiterio. Probatur h̄c i s̄cessent. Et ad primū concurrūt. ca. sedulo. lxvii. dist. De scdo die q̄ quia text. h̄c vti signō vniuersali. Ideo p̄hibet omnes causas secularium iudiciū tractare in ecclesijs. siue sint criminales. siue civiles. siue mixte. Unde vt ait Valerius li. i. c. i. Sabinus duca tura. et Sabinus magisterio priuati fuerunt. quia questiones etiam paruas audiebant in tēplo fm̄ Jo. an. Quid autem si Iudex secularis procedit in ecclesia aut cimiterio. Dic processum nullum. et etiam sententiam. vt h̄c in text. iuncta glo. processus. Et si dicat Jurisdictiones sunt distincte vt in. c. nonit. de iudic. q̄ papa non p̄t irritare sententiaz vel p̄cessū iudicum secularium. q̄ hoc esset mittē falcē in messem alterius. Solo. papa in casu n̄o

De clericis vel monachi

id p[ro]pter delictu[m]. R[ati]o enim loci iurisdictione h[ab]et in delinquentes in eccl[esi]a. faciunt n[on] in. c. quan[do] q[ui] de usur[is].

Ultima Locoz ordinarij debent h[ab]ere p[ro]tenta exequi p[ro]bat h[ab]et in s[an]cti ordinarij et cum sint deputati ad exequendum n[on] p[oss]unt dispensare p[er] ea s[an]cti s[an]cti. et clericu[m] p[er]sanu[m]. allegat. c. i. s[an]cti de na. ex li. ven. et. l. cu[m] hi s[an]cti p[ro]z. ff. de t[er]rac[is].

Archidia hic dicit q[uo]d christiani dicuntur a christo. et n[on] iesuani a iesu. q[uo]d christus dicitur vnica sp[iritu] sancto a deo patre. quaz vnctione de[us] co[m]municat nob[is]. s[ed] re significata p[er] hoc nome[n] iesus n[on] co[m]municat nob[is]. iesus enim sonat idem q[uo]d saluator. et sibi soli ouenit. It[em] iesus est nome[n] p[ro]p[ri]u[m]. et sic n[on] co[m]municabile. sed christ[us] est co[m]municabile. v[er]u[m] et plurale h[ab]et. cu[m] dicitur Nolite tangere christos meos De isto eti[am] Arch. in. c. ij. xij. dist.

Clericis laicis ista o[mn]ino est correcta p[er] cle. vnica. 3. co. ti. Ideo non est standu[m] circa ea. s[ed] fm doc. de quo vide gl. i. in alleg. cle.

Moniam a liqui iudices seculares impediunt in ip[s]o[r]u[m] terris aut districtib[us] in causis ad for[um] eccl[esi]asticu[m] de iure aut consuetudine spectantib[us] ad iudice[m] eccl[esi]asticu[m] ordinariu[m] aut de legatu[m] recurri. Jo[han]es statuit papa neq[ue] impetrates l[ite]ras ap[osto]licas. aut alias ad for[um] eccl[esi]asticu[m] recurrentes. in causis spectantib[us] ad for[um] eccl[esi]e. per se aut p[er] aliu[m] p[ro]pellat desiste[n]te aut tales aut eor[um] p[ro]p[ri]os in p[ro]p[ri]is aut reb[us] p[ro]sumat grauar[e]. p[ro]facientes ip[s]o facto decernit exco[m]municat[i]o[n]i subiacere. a q[ui] n[on] deb[et] ab

solui nisi p[ro]p[ri]us t[er]ra iudici[um] cui[us] iurisdictione e[st] turbata q[ui] p[ro]p[ri]i de iniurijs. damnis et interesse fuerit satisfacti[m] integre. Hoc d[icitur] **Ex ter** elicit talis p[ro]p[ri]o Impedientes que coram iudice eccl[esi]astico litigare aut l[ite]ras ap[osto]licas impetrare. in causis ad for[um] eccl[esi]asticu[m] cu[m] spectantibus de iure vel de consuetudine s[un]t exco[m]municati ip[s]o iure. Probat[ur] hic in tex. Et sic est hic casus in q[ui] impedientes iurisdictione[m] eccl[esi]asticam s[un]t exco[m]municati. Nec deb[et] absolutio ab ordinario dari nisi satisfactio s[ecundu]m forma[m] huius. c. Nec credit Arch. q[uo]d valeat absolutio p[ro]tra hanc forma[m] facta. Jo[han]es an. t[ame]n de hoc remittit ad gl. in cle. i. de iurepa. et est sup[er] verbo inhibentes. p[er] qua[m] dicit hic Bon[ifacius] q[uo]d valet absolutio q[uo]d ordinarius p[ro]tatez ab soluendi h[ab]et a iure. non ab ho[m]i[n]e. als de beret sup[er] o[mn]ia forma[m] obseruare. de q[ui] vide in glo. alleg. Et loquitur tex. etiam de eo qui bona aut p[ro]p[ri]os sanguineos impetrantis aut litigantis coram iudice eccl[esi]astico vult grauar[e]. Ex q[ui] patet casus in quo faciens iniuria[m] laico est exco[m]municatus. Alius est in. c. sciant cuncti. supra eo. li. de elect. Alius in. c. quicunq[ue]. de sen. ex.

Os qui habet t[er]rale d[omi]nium. si suis subditis interdicit. ne cleric[us]. aut p[ro]p[ri]is eccl[esi]asticis aliq[ui]d vendat. blada molat. panem coquat. aut alia obsequia prestet. decernit papa ip[s]o facto fore exco[m]municatos. q[ui]a talia tendunt in derogatione[m] eccl[esi]e lib[er]atis. Hoc dicit

Ex ter elicit talis p[ro]p[ri]o Exco[m]municati sunt t[er]porales d[omi]ni. qui prohibent subditis suis eccl[esi]asticis p[ro]p[ri]is p[ro]trahere. aut eis co[m]munia obsequia prestare. Probat[ur] hic in tex. et facit. c. nouerit. s. de sent. ex.

secularibus negocijs se immisceant.

ubi excoicant oēs qui faciunt obser-
uant. scribunt aut iudicant fm statuta
edita contra libertatē ecclesie. Et di-
cit aliquid fieri contra libertatem ec-
clesie qñ sit p̄ privilegia data ecclesie
vniuersali. vel a deo. vl' a papa. vl' ab
imperatore. Secus si fieret p̄ privile-
giū p̄cessum ecclesie particulari f3 In
no. in alleg. c. nouerit. De quo etiaz p̄
doc. in. c. grauis. s. de sen. ex. et p̄ Bar
in au. c. cassa. l. de sacrosanc. eccl. que
etiam dicit q̄ statuta laicorū per que
laici efficiunt audaciores ad nocēdū
clericis. et clerici timidores dicunt p̄
libertatē ecclesiasticā. vt si h3 statutū
q̄ interficiens laicū puniat graui. in
terficiens clericum puniat in. r. flor.
aut alia minori pena. et sequit̄ Pan.
in all. c. nouerit. Et intellige hec etiā
si indirecte p̄iudicet ecclesijs aut cleri-
cis in libertate per hūc text. qd̄ nō p̄
statutis. an et qñ dicant fieri p̄ liber-
tatē ecclesie. facit eniz q̄ si statutū lo-
ci habeat nequis vendat immobilia.
aut similia non exnti de iurisdictione
ipsoꝝ statutū. 7 nō subeunt onera
eoz q̄ sub verbis generalib' nō inclu-
dunt ecclesie. pro q̄ etiam est tex. in. c.
ecclesia sancte Marie. de p̄stit. cu3 suis
p̄cor. et illa est veritas. De quo h̄ late
Jo. an. et Do. Et quia tex. hic loquit̄
de habentib' tpale dñum p3 q̄ non
h3 locū in officiali aut alio nō dño q̄
facit p̄ hanc cōstōnem. qd̄ tenet doct.
q̄ penalis est hec p̄stō. h3 locum in
epo. aut abbate tpale dñum hūte. q̄
tex. de eo loquit̄. pro q̄ gl. in. c. multo-
rū. de pe. et glo. ij. in. c. grauis. supra d̄
senten. ex. d.

De clerici vel monachi seculari

b' negocijs se im- misceant

Tatucum

in. c. super specula. sup̄
eo. ti. q̄ decani. archi-
diaconi. p̄positi. ple-
bani. cantores et alij

psonar' hūtes. nō debeāt audire phy-
sicā aut leges. nō extendit ad eos qui
hūnt ecclesias parochiales eccl'az rōne
nisi tales eccl'e sint plebanie hūtes sub
se capellas in qb' p̄petuos vicarios
hūnt institutū. Hoc dicit.

Exter elicit tal' p̄cto Caplm
sup̄ specula. p̄hibens
audiētia legū aut phice. nō includit
hūtes parochiales eccl'as. nisi sint ple-
banie. Probat h̄ in tex. Et qd̄ sit ple-
bania p3 h̄ ex si. tex. Et an sufficiat q̄
h̄eat sub se vnā capellā. vi. h̄ in gl. vbi
capellas. q̄ r3 q̄ sic. et illd̄ vez ē indu-
bie si plebania sit collegiata. q̄ tunc ē
dignitas p. c. statutū. s. e. li. de ele. Si
āt nō sit collegiata tunc videt̄ q̄ d̄eat
h̄ie sub se capellas. in qb' h̄eat ius in-
stitutū. nā tūc videt̄ in ill' h̄ie rōne iu-
risdictōis dignitatē. Et sic videt̄ tenē
Spe. e. ti. p' p̄nc. et Lapū. Idē Jfre. de
se. p̄. lxxi. et Joh. de fau. Et q̄le ius
h̄eat pleban' in capell' sui plebanar'
nō est iure dēminatū. 7 q̄ in hoc stan-
dū ē p̄suetudini fm Arch. de q̄ p̄ In-
no. et Jo. an. in. c. cū dilect'. de capell'
mo. 7 i. c. ad audiētia. i. de ecc. edi. Rō
āt dubitādū p̄t sumi h̄ ex gl. vbi decla-
ram'. Rō at̄ decidendū in p̄sū p̄t esse
q̄ solū p̄latis et p̄sbyteris inēdicta est
audiētia legū et physice. c. si. supra eo
tit. Non autē rectoribus ecclesiarum
parochialium

De clerici vel monachi

Periculo

sa religiosus subtrahat eua
gandi materia. inbibet pa
pa. ne aliquis religiosus pfectus taci
te vt expresse in scholis vel alibi. habi
tuz religionis dimittat temere. nec ac
cedat ad studia sraz. nisi a plato cuz
psensu sui puentus vel maioris pris ii
bi det licetia eundi. ptra aliqd dicit
ru faciens ipso facto est excoicatus. z
simili sententia ligat^o est doctor. q. res
ligiosum habitū dimittentē docē pre
sumit leges aut phisicaz. aut etiam in
scholis suis retinet. Hoc dicit

Prima Religiosus p
fectus habituz
religionis dimittens temere excoica
tus ē ipso iure Probat h in pn. ter. nā
dicit ca. xxij. dist. sanctimonialis. q. sp
monachus debet vri habitu suo. etiā
in lectulo vt habet in. c. fi. xxi. q. fi. Al
lud tū nō est amare intelligenduz fm
Arch. vñ si monachus in cella sua di
mittat habitū. aut dū balneū intrat.
non ligat ex mēte hui^o pstonis. alias
pauci essent nō ligati. facit pn. ter. qd
intendit vagatōnib^o monachoz pui
dere. Et intellige istud de habitu ex
teriori religiosoz. q. talem dimittens
apostata est et excoicatus vt hic. z re
net glo. sup. verbo extrinseci. in clem.
qm. de vit. et ho. cle. de quo Jo. an in
regula certū. de reg. iu. Et sufficit fa
uitas religiosi ad hanc sententiaz in
currendā. licz non assit dolus per gl.
sup. verbo temerarius in. c. i. eo. li. de
sen. ex. Item intellige pclusionē et tex
in eo q. dimittit habitū religionis sue
assumpto habitu sectari q. dicit apos
tata. l. dist. c. fi. et facit in pn. dū dicit
vt vagatōnis materia zc. Nā si religi
osus dimittat habitū sue religionis z

assumit aliū habitū etiā laxioris reli
gionis. licet dicat apostata. nō tū ppē
talem apostasiā incurrit excoicationē
vt est tex. in. c. ex pte. s. de tē. ord. Nec
ob. hic tex. dū dicit sue religionis. et
sic videt loqui de religione speciali q.
pōt dici q. religio sit vnica generalitē
sumpta q. ad tria substātia regule.
de quib^o in. c. cū ad mōsterium. de sta
mō. lz habeat diuersas spēs. put nōt
Jo. an. in. c. sane. de regula. Sumat h
hic generalitē. z sic nō ob. et ita tenuit
Lapns allegatione sua. xxij. fm Do.

Secda Excoicat^o ē ad que
cūq. studia accedēs
mōchus nō obtēta lnia plati sui. et p
uentus. Probat h in vñ. nec accedat.
Et intellige de plato immediato pu
ta abbate aut eo qui tenet locū abba
tis vt colligit. xix. q. iij. c. statumus. i
prin. et facit tex. dū dicit de pfilio sui
puentus. Et loquit de prelato imme
diato qui hz puentū. Cū non sufficēt
lnia epī fm Arch. Imo non pōt epus
pellere abbatē vt det lniām mōcho
etiā docili et studē volēti eūdi ad stu
diū. q. abbas ē vice dei sup mōchos
all. c. statum^o. Nec cogi debet de suo
bñficiū facere. x. q. ij. ca. pcarie fm Ar
chid. Qd vey nisi subsit nēitas inimi
ens vt q. mōsteriū hz magnum ppū.
cui mōchi ministrant sacra. nec abbas
allegat aliquā cām rōnabilē in ptra
riū. q. tūc sufficeret lnia epī soli. Ita
disputando tenuit Stephanus pro
uincialis. et sequitur Jo. an. Domi. et
Imo. Et q. abbas cogi potest. alleg.
Stephan^o. ca. per lectis. versic. ad epi
scopum. xv. dist. Vel q. episcopus
supplere posset. allegat. c. i. lxxi. dist.
et. c. nullam. xxij. dist. Itē quia ptem
ptoz scientie est membrū diaboli. c. fi.
xxvij. dist. Et q. monachi exhortant

secularibus negocijs se immisceant

ad sciam. xvi. q. i. sic vsue. et. c. doctos.
7 quod notat. ij. q. vij. cu pastoris. Et
quod studiu ppetat religiosus. vide per
Jo. an. in. c. sane. in gl. mag. s. de regu
la. Ratio pclusionis est. quia suo mo
nasterio debet monachus esse contē
tus q̄si mortuus mūdo. xvi. q. i. placu
it. Et hodie in monasterijs debz tene
ri mgr̄ qui in primitiuis instruat mo
nachos. cle. ne in agro. s. rursus. de sta
noñ. Et an mōchus i studio existēs
de licentia prelati et conuētus sui po
test mutuū recipere. p̄bere. aut fideiubē.
vide hic per Archi. et per glo. penul.
in. c. ex parte. de accu. 7 in. c. q̄ quibus
dam. s. de fideiuss.

Ultima Doctor sciē
ficam aut leges docens est excōicat?
aut etiam religiosū in scholis suis sci
enter retinens. Probat hic in. s. fi. Et
intellige pzinam partē etiam si extra
scholas scientias doceat monachum
in camera aut domo. per tex. qui sciē
ter docente excōmunicat. et postea
subdit aut in scholis suis 7c. Facit de
cret. sup. specula. s. eo. que simpliciter
auditū prohibebat. nō distinguēs de
loco fm Jo. an. Pro hoc. c. saluator. i.
.q. iij. Itē intellige pclusionē etiaz de
religioso qui habitū religionis nō di
misi. vt hic in glo. verbi dimisso. quā
etiam tenet Arch. Jo. an. tñ disputan
do dicit hoc verū dūmō doctor p̄mu
nicat bis legendo. quia tñc scda vice
doctor cōicat excōicato. Et sic ppter
participationē ligat vt hic in gl. Pri
ma at vice nō incurrit excōicationez
ppter lecturā tñ si monachus habitū
nō dimittit. quia hec decret. pzozo
gans penā religiosi impositaz per an
tigua iura ad doctozes. nō debet exce
dere casum suū. et sic non habet locū

nisi qñ habitū dimittit fm Jo. an.

Discopus

aut alius ecclesiasticus ha
bens iurisdictionez tempo
ralem i loco. si p̄mittat temporali suo
balivo. vt de certo maleficio cōmissio
veritatem inquirat. et iusticiaz faciat.
nō est cēsendus irregularis. si ipse ba
liuus inquisita vitate pera malefacto
rem procedat ad penam sanguinis. li
cet enim clerici causam sanguinis nō
possunt agitare. possunt tamen eas si
ne metu irregularitatis qñ tempora
lem iurisdictionem habent. alijs dele
gare. Hoc dicit

Prima Clerici sunt ca
paces iurisdī
ctionis seculari. in tris vel ciuitatib?
Probat h in text. Pōt at illud dupl̄r
p̄tingē. vno mō rōne p̄latate vt i ep̄is
alemanie. Alio mō rōne p̄monij. q̄
casu etiā h tex. locū h3. cū generaliter
loquat de clerico. 7 raro simplex cleri
cus iurisdictionē tpalem h3 nisi ratio
ne p̄monij sui.

Alti Mōi clerici p̄nt eti
am sp̄aliē alicni de
legare vnā cāz crinalem. nec irregulari
ritatē incurrit. si talē delegat? inferat
sanguis penā. Probat h in tex. de ge
nerali p̄missione nō fuit dubiū fm gl
S3 idē in sp̄ali vt h. et nēitas cōmit
tēdi hoc casu excusat ab irregularita
te fm doc. Per q̄ videt q̄ si p̄latus
aut cleric? talē iurisdictionē hns p̄mit
tat alteri clerico. q̄ sibi balivuz aut iu
sticiariū sup crine aliq̄ velit deputare
et talis deputet aliquē qui ad penaz
mortis aut ad mutilationē mēbz p̄
cedit talis clericus efficit irregularis
quia nulla necessitate excusatur quē
admodum clericus infra cuius iuris

Sūmariū et Conlusiones sexti

ditionem delictum est pmissum. Si igitur eps in remotis habitet. nō habens noticiam baluoz. hanc cōmissi onem nō clericis sed laicis demāda bit. Unde putat etiam Jo. and. q. scribens talem pmissionem si est clericus non est tutus. pro quo facit. c. sentētiam sanguinis. sup. eo. ti. Ex isto patet q. de iure canonico causa criminalis etiam si sit meri imperij potest delegari. facit. c. q. sedem. supra de off. ord. et .c. in archiep̄atu. sup. de rapto. vbi de hoc in glo. si. que omnia delegantur de iure canonico. vt ibi probatur.

De sponsalibus

¶ Sponsa

libus puris et certis etiam si sint nulli propter aliquod perpetuum impedimentum

dirimens in matrimonia. dummodo tam ex consensu sint valida. inducitur publice honestatis iusticia. que efficax ē ad impediendum et dirimendum matrimonia sequentia. non autem precedentia. Ex sponsalibus autem conditionalibus ante euentum conditionis. tanq̄ ex consensu non habentibus et incertis publice honestatis iusticia nō oritur. Hoc dicit

Prima ¶ Ex sponsalibus puris et certis etiam nullis. dummodo ex consensu sint valida inducitur publica honestas. q̄ potens est dirimere matrimonia sequentia. non autē precedentia. Probat hic in text. Et intellige q. dirimit matrimonia p̄ta cū p̄sanguinea prioris sponsae vel contra cū p̄sanguineo prioris

sponsae. dū tū sequuntur sponsalia prius p̄tracta. q. per hoc impedimentū. nō tollit vinculu seu m̄rimoniu prius cōtractū. Nec etiam sponsalia de futuro prius p̄tracta. Ex quo patet casus in quo sponsalia de futuro p̄ta non dissoluntur per m̄rimoniu per verba de p̄nti subsecutu. videlz qū illud m̄rimoniu p̄trahit cū cōsanguinea prioris sponsae. q. illud non tenet vt hic p̄pter scz impedimētū ortum ex primis sponsalibus. Secus si sponsalia de futuro cū extranea contrahit m̄rimoniu de p̄nti quia tūc p̄ m̄rimoniu subsequens tanq̄ fortius vinculu tollunt sponsalia de futuro p̄ta. vt in. c. si inter supra eo. ti. et in. c. i. de spon. duo. Patet q. si mōchus aut p̄byter p̄bat sponsalia aut aliqs cū p̄sanguinea aut affine p̄bat orit ex his sponsalibus impedimētū publice honestatis iusticia q. lz sponsalia hmoi sūt nulla. p̄pter impedimētū dirimens. sūt tū valida ex p̄sensu et inspecto iure naturali. Et sic soluit p̄riū de reglā nō prestāt. de re gl. iu. Licet enī hmoi sponsalia nulla sint q. ad effectū iuris q. nō p̄nt subsistere. tū q. oīno non sunt nulla. p̄stant impedimētū ex dispōne iuris publice honestatis iusticiam inducētis s̄m doc. De alijs impedimētis m̄rimonij remittit h̄ gl. verbi alia

Secunda ¶ Ex p̄sensu sponsalio impedimētū etiā publice honestatis iusticie oriri introduxit ecclē p̄stō. Probat h̄ in text. Ex q. patet duo. Primum ē q. istud impedimētū nō h̄ ortū ex copula carnali. aut nisu ad eā sic affinitas. vt in. c. discretionē. et. c. penl. de eo qui cognō. p̄sang. vro. sue. Sed ex consensu sponsalioz. p. qd̄ veridet hic Jo. an. Arch. q. h̄ t̄ctat de exordiarā